

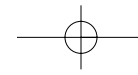
Ελληνικές Μουσικές Γιορτές

Ένατος Κύκλος
Συναυλίες & Διαλέξεις

12 Μαρτίου - 23 Μαΐου 2013

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ - ΚΡΑΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ "ΛΙΛΙΑΝ ΒΟΥΔΟΥΡΗ"

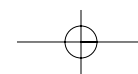

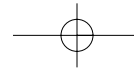
Ο Βύρων Φιδετζής, με την αγάπη, το πάθος και τη γνώση του για την ελληνική μουσική, μας φέρνει κάθε χρόνο κοντά στους μεγάλους θησαυρούς της ελληνικής δημιουργίας. Του χρωστάμε όλοι ένα μεγάλο ευχαριστώ και του ευχόμαστε κάθε επιτυχία για το τόσο σημαντικό έργο του.

Θόδωρος Αντωνίου
Συνθέτης, διευθυντής ορχήστρας
Πρόεδρος της Ενώσεως Ελλήνων Μουσουργών

Οι Ελληνικές Μουσικές Γιορτές αποτελούν πλέον ένα σημαντικό πολιτιστικό θεσμό που τιμά την ελληνική μουσική δημιουργία των τελευταίων 200 ετών. Τα αποτελέσματα από τον 8ο Κύκλο (2012) στον "Παρνασσό" ήταν πραγματικά εντυπωσιακά: συνυπήρξαν έργα ξεχασμένα και έργα σημαντικά μαζί με κορυφαίους καλλιτέχνες. Ιδιαίτερα, όμως, οι Ε. Μ. Γ. ήταν συνάμα μια γιορτή κι ένα πνευματικό μεθύσι! Είμαι βέβαιος πως, με τα έργα και τους μουσικούς που συμμετέχουν φέτος, ο 9ος Κύκλος των Ε. Μ. Γ. θα μας χαρίσει εξίσου πλούσιες συγκινήσεις κι αξέχαστες εμπειρίες. Σας καλούμε, λοιπόν, όλους να έρθετε για ν' απολαύσουμε μαζί αυτή τη γιορτινή ατμόσφαιρα και, γιατί όχι, ας μεθύσουμε και πάλι...

Αντώνης Γιαμβριάς
Καλλιτεχνικός Διευθυντής ΦΣΠ

Με ιδιαίτερη χαρά και μεγάλο ενθουσιασμό χαιρετίζω τη διοργάνωση, για ένατη συνεχή χρονιά, των Ελληνικών Μουσικών Γιορτών. Πρόκειται για έναν σημαντικό θεσμό που τιμά και υπηρετεί την παρεξηγημένη, και άδικα παραμελημένη, έντεχνη ελληνική μουσική όλων των εποχών και όλων των τάσεων μέσα από την αναδίφηση, την προβολή και την διάδοση του ανεξάντλητου, και εν πολλοίς ανεξερευνήτου, μουσικού πλούτου της χώρας μας.

Η παρουσία, η συμμετοχή και η συνδρομή του Δήμου Αθηναίων σε αυτήν την αξιόπαινη διοργάνωση συνιστούν αυτόνοτες πράξεις ευθύνης που κατοπτρίζουν την ισχυρή βούληση της Πολιτείας για στήριξη και περαιτέρω ενδυνάμωση των υγιών πολιτιστικών δράσεων. Ιδιαίτερα δε σε μια εποχή κρίσης και αμφισβήτησης των αξιών, η απελευθέρωση και η ανάδειξη των δημιουργικών δυνάμεων του τόπου αποτελούν την μόνη ενδεδειγμένη επιλογή για την πνευματική μας εγρήγορση και την επιβεβαίωση της πολιτισμικής μας ταυτότητας.

Η Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων, στα 17 χρόνια αδιάλειπτης παρουσίας της στη μουσική ζωή της Ελλάδας, έχει επανειλημμένως στηρίξει και αναδείξει την ελληνική μουσική δημιουργία, ερμηνεύοντας σημαντικά έργα της έντεχνης μουσικής ιστορίας, αλλά και παρουσιάζοντας τη δουλειά νέων και ταλαντούχων συνθετών. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε πως η ίδια αγκάλιασε τον θεσμό αυτό ήδη από την πρώτη στιγμή της ίδρυσής του το 2005. Η εκ νέου συμμετοχή της στις φετινές Ελληνικές Μουσικές Γιορτές συνιστά για την ίδια άλλη μία σπουδαία ευκαιρία όχι μόνο να τιμήσει την πλούσια μουσική μας κληρονομιά, αλλά παράλληλα να εκφράσει την πίστη και την εμπιστοσύνη της σε ένα καλύτερο μέλλον.

Η Πρόεδρος
του Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού & Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων και
Αντιδήμαρχος Πολιτισμού, Αθλητισμού & Διά Βίου Μάθησης
Νέλλη Παπαχελά

Αποστέλλω χαιρετισμό στον Βύρωνα Φιδετζή, τον εμπνευστή και βασικό μοχλό στήριξης των Ελληνικών Μουσικών Γιορτών, με βαθειά εκτίμηση στο ζήλο του και στην εκπλήρωση ενός καθήκοντος που ο ίδιος έχει θέσει στον εαυτό του: τη διάδοση της λόγιας μουσικής μας παράδοσης, που κρύβει μέσα της αριστουργήματα.

Μοιράζομαι μαζί του την πεποίθηση πως οι νέοι δρόμοι ανοίγουν πιο πλέρια όταν τα βήματά μας γνωρίζουν την ιστορία μας.

Φέτος, την άνοιξη του 2013, η ιστορία του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης που πλησιάζει τα 100 χρόνια προσφοράς στη μουσική εκπαίδευση και στον πολιτισμό, πλέκεται με αυτήν του 9ου Κύκλου των Ελληνικών Μουσικών Γιορτών.

Με χαρά καλωσορίζω εκ μέρους του Κ.Ω.Θ. όλους τους καλλιτέχνες που πλαισιώνουν με τέχνη, αλλά και με ανιδιοτέλεια αυτές τις εκδηλώσεις.

Λόλα Τότσιου
Πιανίστα
Διευθύντρια Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης

Διεύρυνση και έρευνα στα χρόνια της κρίσης

Φαίνεται παράδοξο κι ακούγεται αντιφατικό το ότι φέτος, την πιο δύσκολη πιθανόν ως τα τώρα χρονιά της οικονομικής κρίσης, οι Ελληνικές Μουσικές Γιορτές, αριθμητικά και γεωγραφικά τουλάχιστον, επεκτείνονται - αν δεν απογειώνονται...

Δώδεκα συνολικά συναυλίες και μία επιστημονική διημερίδα για το Ελληνικό Τραγούδι καταγράφει ο φετινός 9ος κύκλος σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα. Συμπεριλαμβάνει εκφάνσεις της ευρύτερης ελληνικής μουσικής παράδοσης, από μια νεώτερη προσέγγιση της αρχαίας, της δημοτικής, της βυζαντινής, καθώς και του έντεχνου-λαϊκού τραγουδιού πριν και μετά το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο (Αττίκ, Γιαννίδης, Χαιρόπουλος, Σουγιούλ), έως νεοκλασικές συμφωνίες των Ανδρέα Νεζερίτη (1η συμφωνία σε σολ ελάσσονα) και Πέτρου Πετρίδη (3η συμφωνία, *Παρισινή*), ή ορχηστρικά έργα και τραγουδία των Δημητρίου Λιάλιου, Θεόδωρου Σπάθη, Αριστοτέλη Κουντούρωφ, Γιάννη Κωνσταντινίδη, Λεωνίδα Ζώρα, Δημήτρη Τερζάκη, Γιώργου Ζερβού και Χρήστου Σαμαρά. Περιλαμβάνει επίσης και πρώτες παγκόσμιες εκτελέσεις: το κοντσέρτο για βιολοντσέλλο του Φίλιππου Τσαλαχούρη και την *Εορταστική Εισαγωγή* του Ανδρέα Τσελίκου. Επιπλέον, γίνεται για πρώτη φορά διερεύνηση του παιδαγωγικού τραγουδιού, με παρουσίαση παντελώς άγνωστων μέχρι τώρα παιδικών τραγουδιών του Διονυσίου Λαυράγκα, καθώς και λιγότερο γνωστών των Γεωργίου Χωραφά και Γεωργίου Λαμπελέτ. Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφερόμουν στη μουσική μικρότερων συνόλων, όπως και στην αμιγή μουσική δωμάτιου. Κατέχουν αμφότερες σημαντική θέση στον όλο κύκλο, με συγκροτήματα να ερμηνεύουν έργα Μανώλη Καλομοίρη, Μάριου Βάρβογλη, Γιάννη Κωνσταντινίδη, Νίκου Σκαλκώτα, Χρήστου Σαμαρά κ.ά. Τέλος, η φωνητική μουσική καλύπτεται στο μεγαλύτερο δυνατό εύρος, με ποικίλες μορφές τραγουδιού.

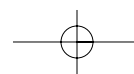
Από το 2005 έως και το 2011, οι συναυλίες των Γιορτών είχαν συνδυαστεί μονίμως με παράλληλη διεξαγωγή μουσικολογικών συνεδρίων ιδιαίτερου ελληνικού ενδιαφέροντος. Πέρσι, λόγω ειδικών συνθηκών αυτό δεν κατέστη εφικτό. Το μόνο σχετικό που κατορθώθηκε ήταν μια παρουσίαση της ζωής και του έργου του Γεωργίου Αξιώτη στην πατρίδα του συνθέτη, τη Μύκονο, από το μουσικολόγο Γιάννη Μπελώνη.

Φέτος, στο φιλόξενο χώρο της Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος "Αίλιαν Βουδούρη", τα συνέδρια συνεχίζονται με τη μορφή διημερίδας και με θέμα το *Ελληνικό Τραγούδι*. Θεωρώντας ότι στη σημερινή συγκυρία το συγκεκριμένο θέμα μπορεί και επιβάλλεται να αντιμετωπιστεί στην ολότητά του, ιστορικά, κοινωνικά κι αισθητικά, προσπαθήσαμε ώστε η προσέγγισή του να γίνει με κάθε δυνατή επιστημονική και καλλιτεχνική πληρότητα.

Επιθυμώ να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο του Φ.Σ. "Παρνασσός" καθηγητή κ. Ιωάννη Μαρκαντώνη και ολόκληρο το συμβούλιο, καθώς και τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή κ. Αντώνη Γιαμβριά, τη Διευθύντρια του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης κα. Λόλα Τότσιου και τον Πρόεδρό του κ. Χάρη Λεφάκη, την Αντιδήμαρχο Πολιτισμού του Δήμου Αθηναίων κα Νέλλη-Κανέλλα Παπαχελά, καθώς και τη Διευθύντρια της Μεγάλης Μουσικής της Ελλάδος Βιβλιοθήκης "Αίλιαν Βουδούρη" κα Στεφάνια Μεράκου, για την αμέριστη στήριξή τους στο θεσμό των "Ελληνικών Μουσικών Γιορτών". Δίχως τη δική τους εμπράγματη βοήθεια, οι Γιορτές πιθανόν να γίνονταν, σίγουρα όμως θα ήταν κατά πολύ φτωχότερες.

Και πάλι φέτος, όπως και πέρσι, όλοι οι καλλιτέχνες και οι επιστήμονες που συμμετέχουν με την Τέχνη τους ή συντρέχουν με το Λόγο τους το θεσμό των Γιορτών, το πράττουν αφιλοκερδώς. Δεν θα κουραστώ να επαναλαμβάνω ότι αυτή η ηθική πρωταρχικά στάση χαλυβδώνει την Πίστη και στο Λαό μας και στη Μουσική του. Εμείς, όλοι μαζί, προχωρούμε ...

Βύρων Φιδετζής
Βριλήσσια, 20 Φεβρουαρίου 2013

Πρόγραμμα συναυλιών

Τρίτη 12 Μαρτίου

Αθήνα, Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20.30'

Βραδιά με τραγούδια των Αττίκ (Κλέωνα Τριανταφύλλου) (1885-1944), Χρήστου Χαιρόπουλου (1909-1992), Κώστα Γιαννίδη (Γιάννη Κωνσταντινίδη) (1903-1984) και Μιχάλη Σουγιούλ (1906-1958)
Τραγούδι: Ράνια Κυριαζή - Πιάνο: Κώστας Μυλωνάς

Τρίτη 19 Μαρτίου

Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21.00'

Συναυλία - παρουσίαση σπαραγμάτων αρχαιοελληνικής μουσικής με το συγκρότημα "Ορφεία Αρμονία"
Καλλιτεχνική διεύθυνση - επιμέλεια: Δημήτρης Δελφινόπουλος

Τρίτη 26 Μαρτίου

Αθήνα, Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

Ρεσιτάλ βιολιού και πιάνου με έργα Μάριου Βάρβογλη (1885-1967), Δημήτριου Λιάλιου (1869-1940), Αιμίλιου Ριάδη (1880-1935), Χρήστου Σαμαρά (1956) και Σίμου Παπάνα (1979)
Βιολί: Σίμος Παπάνας - Πιάνο: Ντανιέλα Νταμιάνοβα

Τρίτη 2 Απριλίου

Αθήνα, Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Δήμου Αθηναίων με έργα Γιάννη Κωνσταντινίδη (1903-1984), Ναπολέοντα Λαμπελέτ (1864-1932), Θεόδωρου Σπάθη (1883-1943), Αριστοτέλη Κουντούρωφ (1896-1969), Λεωνίδα Ζώρα (1905-1987) και Ανδρέα Νεζερίτη (1897-1980)
Σολίστ: Μαρία Ζώη, Ζάχος Τερζάκης τραγούδι - Κωστής Θέος βιολοντσέλλο
Διευθυντής Ορχήστρας: Βύρων Φιδετζής

Τρίτη 9 Απριλίου

Αθήνα, Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

Συναυλία με αγγλικά κι ελληνικά τραγούδια, καθώς και την 1η Σουίτα για πιάνο από το "τροπικό κλαβίχορδο" (le clavier modale) του Πέτρου Πετρίδη (1892-1977)
Τραγούδι: Μάιρα Μηλολιδάκη - Πιάνο: Τίτος Γουβέλης

Τρίτη 9 Απριλίου

Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21.00'

Συναυλία της ορχήστρας δωματίου "Contra Tempore" με έργα Δημήτρη Μαρωνίδη (1980), Μανώλη Καλομοίρη (1883-1962), Χρήστου Σαμαρά (1956), Δημήτρη Τερζάκη (1938) και Γιάννη Κωνσταντινίδη (1903-1984)
Σολίστ: Θεοδώρα Μπάκα τραγούδι και Ιγκόρ Εφίμοβ κλαρινέτο μπάσο

Τετάρτη 10 Απριλίου

Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21.00'

Βραδιά εκκλησιαστικής μουσικής με ύμνους και μελοποιήσεις του πρωτοψάλτη Ζαχαρία Πασχαλίδη (1928-2009), καθώς και παραδοσιακής μουσικής του Παγγαίου που συνέλεξε ο ίδιος. Συμμετέχει παραδοσιακή ορχήστρα της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής του ΚΩΘ
Διεύθυνση: Πέτρος Παπαεμμανουήλ
Παρουσίαση: Κώστας Σιέμπης

Δευτέρα 15 Απριλίου

Αθήνα, Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

Συναυλία της ορχήστρας δωματίου "Contra Tempore" με έργα Δημήτρη Μαρωνίδη (1980), Μανώλη Καλομοίρη (1883-1962), Χρήστου Σαμαρά (1956), Δημήτρη Τερζάκη (1938) και Γιάννη Κωνσταντινίδη (1903-1984)
Σολίστ: Θεοδώρα Μπάκα τραγούδι και Ιγκόρ Εφίμοβ κλαρινέτο μπάσο
Διευθυντής Ορχήστρας: Βλαδίμηρος Συμεωνίδης

Τρίτη 16 Απριλίου

Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21.00'

Συναυλία του "Τρίο Θεσσαλονίκης" με έργα Χρήστου Σαμαρά (1956), Νίκου Σκακώτα (1904-1949) και Μανώλη Καλομοίρη (1883-1962)
Πιάνο: Μαριλένα Λιακοπούλου
Βιολί: Εύη Δελφινόπουλου
Βιολοντσέλλο: Δημήτρης Πάτρας

Δευτέρα 22 Απριλίου

Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21.00'

Συναυλία με παιδαγωγικά τραγούδια των Διονυσίου Λαυράγκα (1860-1941), Γεωργίου Χωραφά (1880-1965) και Γεωργίου Λαμπελέτ (1875-1945)
Παίρνουν μέρος τα συγκροτήματα: α) Ορχήστρα Εφήβων του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, β) Παιδική Χορωδία Δημοτικού Ωδείου Βεροίας, γ) Παιδική Χορωδία Μουσικού Κολεγίου Θεσσαλονίκης
Ενορχηστρώσεις, προσαρμογές, γενικότερη καλλιτεχνική επιμέλεια και διεύθυνση συνόλων: Δημοσθένης Φωτιάδης

Τετάρτη 24 Απριλίου

Αθήνα, Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Δήμου Αθηναίων με έργα Δημητρίου Λιάλιου (1869-1940), Γιώργου Ζερβού (1947), Φίλιππου Τσαλαχούρη (1969), Ανδρέα Τσελίκας (1978) και Πέτρου Πετρίδη (1892-1977)
Σολίστ: Λένια Ζαφειροπούλου σοπράνο - Μιλτιάδης Κασσάρας βιολοντσέλλο
Διευθυντής Ορχήστρας: Ανδρέας Τσελίκας

Πέμπτη 25 Απριλίου

Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21.00'

Ρεσιτάλ βιολιού και πιάνου με το πρόγραμμα της 26 Μαρτίου
Βιολί: Σίμος Παπάνας Πιάνο: Ντανιέλα Νταμιάνοβα

Διημερίδα

Το ελληνικό τραγούδι: ιστορικές, κοινωνικές και καλλιτεχνικές διαστάσεις

Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος "Λίλιαν Βουδούρη"

Σε συνεργασία με τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Αθηνών

Τετάρτη 22 Μαΐου 10.00-19.00 - Πέμπτη 23 Μαΐου 10.00-16.00

Εισηγήσεις και τοποθετήσεις για την ιστορία και την τέχνη του ελληνικού τραγουδιού και την εν γένει κοινωνική του λειτουργία. Συμμετέχουν ειδικοί ερευνητές, μουσικοί, συνθέτες και μουσικολόγοι.

Αίθουσα Διδασκαλίας Βιβλιοθήκης-Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Είσοδος ελεύθερη

Τετάρτη 22 Μαΐου 2013

09.15-09.45	Προσέλευση-Εγγραφές
09.45-10.00	Χαιρετισμοί
10.00-11.15	Δημοτικό και Ρεμπέτικο Μάρκος Δραγούμης Στίχοι, στροφές, μορφή και τονικότητα στο δημοτικό τραγούδι Ηλίας Βολιότης-Καπετανάκης Κοινωνικές, πολιτικές, πολιτιστικές αιρέσεις και συμβιβασμοί στο ρεμπέτικο (αστικό) τραγούδι Μιράντα Τερζοπούλου Ζει ο Βασιλιάς Αλέξανδρος; Διάλειμμα
11.15-11.45	Συνθέτες και τα τραγούδια τους
11.45-13.30	Κώστας Καρδάμης Σπυρίδων Ξύνδας, Λεωνίδα Αλβάνας και μερικές σκέψεις για το έντεχνο ελληνικό τραγούδι στα Επτάνησα Γιάννης Μπελώνης Τα τραγούδια του Γεωργίου Αξιώτη Χρήστος Ηλ. Κολοβός Τα τραγούδια του Κωνσταντίνου Κυδωνιάτη Γιώργος Σακαλλιέρος Γιάννης Κωνσταντινίδης / Κώστας Γιαννίδης: το ελληνικό τραγούδι στη δημιουργική πορεία ενός συνθέτη με δύο καλλιτεχνικές ταυτότητες Διάλειμμα
13.30-15.30	Είδη και μορφές του ελληνικού τραγουδιού
15.30-17.15	Γιώργος Κωνσταντίνος Το παιδαγωγικό τραγούδι στο νεοελληνικό κράτος και οι παράγοντες διαμόρφωσής του Βάλια Βράκα Η Αθηναϊκή οπερέτα και ο ρόλος της στη διαμόρφωση της ταυτότητας του ελληνικού τραγουδιού Μανώλης Σειραγάκης Το τραγούδι ως δομικό θεατρικό στοιχείο και ως ανεξάρτητη μορφή έκφρασης Αλέξανδρος Χαρκιολάκης Πολεμώντας και Τραγουδώντας: μια μικρή ιστορία του τραγουδιού κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου Διάλειμμα
17.15-17.45	

17.45-19.00

Ιστορικές τοποθετήσεις

Θωμάς Μπακαλάκος

Το έντεχνο ελληνικό τραγούδι ως δύναμη επιρροής στη μεταπολεμική ιστορία της ελληνικής μουσικής

Σοφία Κοντώση

Μελετώντας το ελληνικό έντεχνο τραγούδι: ιστορίες συνεχούς δημιουργίας και ασυνεχούς πρόσληψης

Βύρων Φιδετζής

Φαινόμενα και ουσία. Μερικές επισημάνσεις γύρω από το ελληνικό τραγούδι

Πέμπτη 23 Μαΐου 2013

09.30-10.00

Προσέλευση

10.00-11.15

«Έντεχνο», «λόγιο», λαϊκό»

Κώστας Μυλωνάς

Το "έντεχνο-λαϊκό" τραγούδι: η πορεία και η διαμόρφωσή του από το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα έως το 1940

Γιώργος Μονεμβασίτης

"Αξιον Εστί" - "Μεγάλος Ερωτικός": ισορροπώντας ανάμεσα στο λόγιο και το λαϊκό

Λάμπρος Λιάβας

Όταν το "έντεχνο" συνάντησε το "λαϊκό": γάμος από έρωτα ή προξενικό;

11.15-11.45

Διάλειμμα

11.45-13.00

Μουσική και λόγος

Μιχάλης Γρηγορίου

Η μελοποίηση της ποίησης και το "έντεχνο λαϊκό τραγούδι"

Πολίνα Ταμπακάκη

Έλληνες ποιητές και οι μελοποιήσεις των ποιημάτων τους: η 'ελληνικότητα' και το ζήτημα της αυτονομίας των τεχνών

Κώστας Χάρδης

Αναλυτικές παρατηρήσεις προς μία συστηματική θεώρηση της σχέσης λόγου και μουσικής στο ελληνικό τραγούδι με πιάνο του πρώτου μισού του 20ου αιώνα

13.00-15.00

Διάλειμμα

15.00-17.00

Αισθητικές και κοινωνικές προσεγγίσεις

Μάρκος Τσέτσος

Νεοελληνικός ανορθολογισμός και μουσικός λαϊκισμός: η περίπτωση του νεοελληνικού τραγουδιού

Νίκος Μαλιάρης

Το "έντεχνο" και το "λόγιο". Μια "ορολογιακή" βόμβα στα θεμέλια του Ελληνικού συλλογικού καλλιτεχνικού αισθητηρίου

Πάνος Βλαγκόπουλος

Το στρατήγημα της διπλής συνέχειας: συλλογική ταυτότητα και ατομική δημιουργία στην Ελληνική μουσική μετά τη Γενιά του 30

Ολυμπία Ψυχοπαίδη

Κοινωνικές και ιδεολογικές διαστάσεις των μουσικών ειδών και ιδιαίτερα των φωνητικών

Συναυλίες

Τρίτη, 12 Μαρτίου 2013

Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός, ώρα 20:30'

ΑΤΤΙΚ (Κλέωνα Τριανταφύλλου) (1885-1944)

Τα καημένα τα νιάτα (Αττίκ, 1918)

Παπαρούνα (Αττίκ, 1936)

Της μιας δραχμής τα γιασεμιά (Αττίκ, 1939)

Σερενάτα (Αττίκ, 1934)

Μαραμένα τα γιούλια κι οι βιόλες (Αττίκ, 1935)

Ζητάτε να σας πω (Αττίκ, 1930)

ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ (1909-1992)

Ψαροπούλα (Χρ. Γιαννακόπουλος, 1932)

Τι κι αν χαθείς (Χρ. Χαϊρόπουλος, 1946)

Δεν πειράζει (Χρ. Χαϊρόπουλος, 1945)

Έλα γι' απόψε (Χρ. Χαϊρόπουλος, 1942)

ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΔΗ (Γιάννη Κωνσταντινίδη) (1903-1984)

Ζητώ να σε ξεχάσω (Δ. Μπόγρη- Αιμ. Σαββίδη, 1930)

Σαν κι απόψε (Αλ. Σακελλάριος, 1941)

Θα ξανάρθεις (Αλ. Σακελλάριος, 1934)

Μαρίνα (Αλ. Σακελλάριος, 1946)

Πάμε σαν άλλοτε (Σακελλάριος- Γιαννακόπουλος, 1948)

Θα 'ρθω μια νύχτα με φεγγάρι (Κρ. Ρηγόπουλος, 1937)

Λες και δεν είν' αληθεια (Αλ. Σακελλάριος, 1946)

Πόσο λυπάμαι (Β. Σπυρόπουλου- Π. Παπαδούκα, 1939)

ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΥΓΙΟΥΛ (Σουγιουλτζόγλου) (1906- 1958)

Άστα τα μαλλάκια σου (Αλ. Σακελλάριου, 1951)

Ποια να'σαι συ (Σακελλάριου- Γιαννακόπουλου, 1945)

Που να'σαι τώρα (Σακελλάριου- Γιαννακόπουλου, 1945)

Ας ερχόσουν για λίγο (Μ. Τραϊφόρου, 1948)

ΡΑΝΙΑ ΚΥΡΙΑΖΗ, τραγούδι
ΚΩΣΤΑΣ ΜΥΛΩΝΑΣ, πιάνο

Τρίτη, 19 Μαρτίου 2013

Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21:00'

1. Αναφορά προς συνετούς από τον Ξενοφάνη - Β1, 14-24

Απόσπασμα κειμένου του φιλοσόφου από την Κολοφώνα της Μ. Ασίας (απαγγελία από Τσιγκράκη Δημήτρη- Βαρυτίμου Ευγενία - Αράπογλου Μαρία).

2. Ορφικός Ύμνος στη Μνημοσύνη

Επίκληση - αναφορά στη μητέρα των Μουσών (απαγγελία από Αράπογλου Μαρία).

3. Προανάκρουσμα

(οργανική σύνθεση Δελφινόπουλου Δημήτρη)

4. Α' Δελφικός Ύμνος

Έργο του Αθηναίου το 138 π.Χ. Βρέθηκε σε πέτρινη στήλη στο Θησαυρό των Αθηναίων στους Δελφούς. Συντέθηκε προς τιμήν του Απόλλωνος στον οποίον απεδόθη η νίκη που πέτυχαν οι Έλληνες στους Δελφούς επί των Γαλατών.

5. Ύμνος στην Αρετή

Οι στίχοι συντέθηκαν από τον φιλόσοφο Αριστοτέλη προς τιμήν του φίλου του Ερμεία, κυβερνήτη της μικρασιατικής περιοχής απέναντι από τη Λέσβο που περιλαμβάνει ως κυριότερες πόλεις την Άσσο και τον Αταρνέα. Ο Ερμείας υπέκυψε στα βασανιστήρια των Περσών που είχαν στόχο την αποκάλυψη των επαφών του με τον βασιλέα της Μακεδονίας Φίλιππο Β' (απαγγελία από Τσιγκράκη Δημήτρη).

6. Σεικίλου Σκόλιον

Χρονολογείται τον Α' π.Χ. αι. Βρέθηκε χαραγμένο σε επιτύμβια στήλη στο Αϊδίνιο, δίπλα στις αρχαίες Τράλλεις της Μικράς Ασίας.

7. Ορφικός Ύμνος στον Αμφιετή Βάκχο

Αφιερωμένος στον Διόνυσο. Αναφέρεται σε ιδιότητες του Διονύσου, ο οποίος είναι ταυτισμένος με την ανάσταση της φύσης και γι' αυτό ξαγρυπνά ως συνοδός της Περσεφόνης. Η ανάσταση της φύσης είναι ετήσια και γι' αυτό αποκαλείται ο Βάκχος αμφιετής, δηλαδή ετήσιος (απαγγελία από Αράπογλου Μαρία).

8. Απόσπασμα από το Α' Στάσιμο από την τραγωδία "ΟΡΕΣΤΗΣ" του Ευριπίδου.

Χρονολογείται στο 200 π.Χ. Είναι μελοποίηση από μεταγενέστερη παράσταση της ομώνυμης τραγωδίας του 408 π.Χ.

9. Ύμνος στην Εστία.

Οι στίχοι συντέθηκαν από τον Αριστόνοο Κορίνθιο τον Δ' π.Χ. αι. ως φόρος τιμής στη θεά Εστία κατά τις τελετές μεταφοράς της ιερής φωτιάς από τους Δελφούς στην Αθήνα (απαγγελία από Βαρυτίμου Ευγενία).

10. Παϊάν

Βρέθηκε σε πάπυρο που χρονολογείται το Β' μ.Χ. αι.

11. Ορφικός Ύμνος στον Άρη

Επίκληση στο θεό του πολέμου και στις ιδιότητές του (απαγγελία από Τσιγκράκη Δημήτρη).

12. Ύμνος στην Αφροδίτη

Συνετέθη από τη Σαπφώ ως επίκληση σε συγκέντρωση συμποτικού χαρακτήρα. Η ποίησή της περιγράφει ένα τοπίο στη Λέσβο πλάθοντας μια ειδυλλιακή ατμόσφαιρα με περιγραφές που δημιουργούν γαλήνη και ηρεμία (απαγγελία από Βαρυτίμου Ευγενία).

13. Μουσική επιγραφή Μεσσήνης

Οργανικό κομμάτι που βρέθηκε στις ανασκαφές της αρχαίας Μεσσήνης της Πελοποννήσου, στη νότια πλευρά οικοδομήματος, χαραγμένο σε ασβεστολιθική στήλη. Το κτίριο πιθανολογείται πως είναι το Ιεροθύσιον που μνημονεύει ο Πausanias. Τοποθετείται τον Α' π.Χ. αιώνα.

14. Απόσπασμα από την τραγωδία "ΑΙΑΣ"

Βρέθηκε σε πάπυρο μαζί με τον Παϊάνα (10). Χρονολογείται τον Β' μ.Χ. αιώνα. Αναφέρεται στην αυτοκτονία του Αϊάντα κατά τον Τρωικό Πόλεμο.

15. Β' Δελφικός Ύμνος

Χαραγμένος σε λίθινη στήλη στους Δελφούς. Γραμμένο από το Λιμένιο το 128 π.Χ. Η θεματολογία είναι παρόμοια με αυτή του Α' Δελφικού Ύμνου. Υμνούνται οι Μούσες, η Λητώ και τα τέκνα της, ο Απόλλων και η Άρτεμις.

16. Τρεις Ύμνοι του Μεσομήδους

α) Ύμνος στον Ήλιο

β) Ύμνος στη Μούσα

γ) Ύμνος στη Νέμεση

Κομμάτια γραμμένα τον Β' μ.Χ. αι. από το Μεσομήδη τον Κρήτα

Τρίτη, 26 Μαρτίου 2013

Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

Πέμπτη, 25 Απριλίου 2013

Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21:00'

ΜΑΡΙΟΥ ΒΑΡΒΟΓΛΗ (1885-1967)*Hommage à César Franck (1922)*, για βιολί και πιάνο**ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ (1869-1940)**

Σονάτα για βιολί και πιάνο σε λα ελάσσονα (1938)

- I. Allegro moderato
- II. Moderato
- III. Agitato

ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΡΙΑΔΗ (1880-1935)*Νανούρισμα*, για βιολί και πιάνο (1908)**ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΑΜΑΡΑ (1956)**

Σονάτα αρ.1, σ' ένα μέρος για βιολί και πιάνο (2005)

ΣΙΜΟΥ ΠΑΠΑΝΑ (1979)*Pas de deux* για βιολί και πιάνο**ΣΙΜΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣ**, βιολί
ΝΤΑΝΙΕΛΑ ΝΤΑΜΙΑΝΟΒΑ, πιάνο**Τρίτη, 2 Απριλίου 2013**

Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ (1903-1984)*Δωδεκανησιακή Σουίτα αρ. 2*

- I. Lento e solenne - Allegretto scherzando - TEMA CON VARIAZIONI: Con moto
- II. SCHERZINO: Vivo e leggiro
- III. Andante con moto - Andantino mosso
- IV. Lento e mesto - Allegro moderato
- V. LAMENTO: Lento funebre
- VI. FINALE: Moderato quasi narrative - Allegretto scherzando - Allegro feroce ma non tanto

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΚΟΥΝΤΟΥΡΩΦ (1896-1969)

Τραγούδια για μια φωνή και ορχήστρα

- I. *Ήρθα κοντά σου*
- II. *Τα λόγια σβύσαν πιά**
- III. *Ο γάτος*
- IV. *Μακρυά**

ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑ ΛΑΜΠΕΛΕΤ (1864-1932)*Τριανταφυλλιά και κυπαρίσσι**, τραγούδι σε μεταγραφή για φωνή και έγχορδα Αρ. Κουντούρωφ**ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΠΑΘΗ (1883-1943)**

Τραγούδια για μια φωνή και ορχήστρα

- I. *Γαλιάντρα**
- II. *Αλατσατιανή*
- III. *Δύο πουλάκια**
- IV. *Το Λαγιαρνί*
- V. *Το τραγούδι της Κυρά Φροσύνης: Στη λίμνη το Ρηγόπουλο**

ΜΑΡΙΑ ΖΩΗ, μεσόφωνος *
ΖΑΧΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ, τενόρος**ΛΕΩΝΙΔΑ ΖΩΡΑ (1905-1987)***Νυχτιάτικο τραγούδι* για βιολοντσέλλο και ορχήστρα**Κωστής Θέος**, βιολοντσέλλο**ΛΕΩΝΙΔΑ ΖΩΡΑ***Θρύλος* συμφωνικό ποίημα**ΑΝΔΡΕΑ ΝΕΖΕΡΙΤΗ (1897-1980)**

Συμφωνία αρ. 1 σε σολ ελάσσονα (1948)

- I. Allegro amabile
- II. Largo assai e serioso
- III. Molto vivace - meno mosso - Tempo 1o - TRIO: ben sostenuto - Molto vivace
- IV. Allegro brillante

Η ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΒΥΡΩΝ ΦΙΔΕΤΖΗΣ, διεύθυνση ορχήστρας

Τρίτη, 9 Απριλίου 2013

Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21:00'

Δευτέρα, 15 Απριλίου 2013

Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΡΩΝΙΔΗ (1980)

Πολυχρωμία II

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ (1883-1962)

Μαγιοβότανα σε ποίηση Κωστή Παλαμά (αποσπάσματα)

μεταγραφή για φωνή και ορχήστρα δωματίου: Βλαδίμηρος Συμεωνίδης

I. Πρελούδιο II. Μια νεράιδα μ' εγέννησεν III. Η Γριά Ζωή IV. Η μαύρη Λάμια

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΑ, μεσόφωνος

ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΑΜΑΡΑ (1956)

Απολογία II

ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΕΡΖΑΚΗ (1938)

Κοντσέρτο για κλαρινέτο μπάσο

ΙΓΚΟΡ ΕΦΙΜΩΒ, κλαρινέτο μπάσο

ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ (1903-1984)

Δωδεκανησιακή Σουίτα αρ.1

μεταγραφή για φωνή και ορχήστρα δωματίου: Βλαδίμηρος Συμεωνίδης

I. Andante sostenuto - allegretto

II. Con moto

III. Allegretto piacevole - vivo e giocoso

IV. Andante mesto

V. Andantino quasi parlanto - allegretto semplice

VI. Andante lento - allegro vivo ma non troppo

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΔΩΜΑΤΙΟΥ "CONTRA TEMPO"

ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ, διεύθυνση ορχήστρας

Τρίτη, 9 Απριλίου 2013

Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

ΠΕΤΡΟΥ ΠΕΤΡΙΔΗ (1892-1977)

Επιλογή από τα τραγούδια του

Αγγλικά τραγούδια:

1. *The trees they do grow high*

2. *Go from my window*

3. *Tell me, dearest*

Ελληνικά τραγούδια:

1. *Κλάψετε μάτια* (παραδοσιακό)

2. *Αχτίδα* (ποίηση: Α. Βαλαωρίτης)

3. *Νανούρισμα* (ποίηση: Α. Βαλαωρίτης)

4. *Νεράιδα* (ποίηση: Κ. Παλαμάς)

5. *Νεκρικό* (ποίηση: Κ. Παλαμάς)

Le Clavier Modal, Σουίτα αρ.1 (σε λα) για πιάνο

I. Πρελούδιο (Allegro), II. Moderato con moto, III. Allegro, IV. Andante,

V. Allegretto (Minuet I), VI. Allegretto (Minuet II) VII. Presto

Αγγλικά τραγούδια:

1. *Golden slumbers* (ποίηση: Thomas Dekker)

2. *Nod* (ποίηση: Walter de la Mare)

3. *To daisies not to shut so soon* (ποίηση: Robert Herrick)

4. *To Daffodils* (ποίηση: Robert Herrick)

5. *The Mad maid's song*

6. *The Parting*

7. *What the bullet sang*

8. *I loved a lass*

ΜΑΪΡΑ ΜΗΛΟΛΙΔΑΚΗ, σοπράνο

ΤΙΤΟΣ ΓΟΥΒΕΛΗΣ, πιάνο

Τετάρτη, 10 Απριλίου 2013

Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21:00'

ΖΑΧΑΡΙΑ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗ (1928-2009)

ΜΕΛΗ

1. Εισελεύσομαι

Εναρκτήριο Τροπάριο ψαλλόμενο στις Ι. Αγρυπνίες. Ήχος πλ. Δ'.

2. Το στάδιον των αρετών ηνέωκται

Ιδιόμελο Τροπάριο των Αίνων της Κυριακής της Τυρινής. Ήχος πλ. Α'.

3. Ευαγγελίζεται ο Γαβριήλ

Πεντηκοστάριο Ιδιόμελο Τροπάριο της εορτής του Ευαγγελισμού. Ήχος Β'.

4. Τη Υπερμάχω

Δίχορο αργοσύντομο μέλος. Ήχος πλ. Δ'.

5. Ανοίξω το στόμα μου

Α' ωδή του Κανόνα του Ακαθίστου Ύμνου. Ήχος Δ' (λέγετος).

6. Νυν αι Δυνάμεις

Χερουβικό της Προηγιασμένης Θ. Λειτουργίας, επί τη βάση Πέτρου Λαμπαδαρίου. Ήχος πλ. Β'.

7. Ατενίσαι

Ιδιόμελο Τροπάριο του Κατανυκτικού Εσπερινού της Γ' Κυριακής των Νηστειών.

Μέλος Ιακώβου Πρωτοψάλτου τονισμένο από το Ζαχαρία Πασχαλίδη.

Παραδοσιακά Τραγούδια

1. Ασπρα μου περιστέρια

2. Τα Μελιτζανιά, Θωμαή, Τώρα που στήσαν το χορό

3. Δώδεκα Ευζωνάκια

4. Μάνα μου τα λουλούδια μου

5. Μια γαλάζια περιστέρα

6. Βαριά είναι τα ξένα

7. Τι θελα και σ' αγαπούσα

Όλα τα τραγούδια αποτελούν καταγραφές του Ζαχαρία Πασχαλίδη και προέρχονται από την τραγουδιστική παράδοση της Νικίσιανης.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΩΘ

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, χοράρχης και δάσκαλος του Βυζαντινού χορού

Συμμετέχουν οι μουσικοί:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΣΟΥΛΑΚΗΣ, βιολί

ΝΙΚΟΣ ΛΑΠΠΑΣ, κλαρίνο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΛΑΜΑΚΗΣ, ούτι

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΑΓΚΙΣΤΡΙΩΤΗΣ, λαούτο

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ, κρουστά

Τρίτη, 16 Απριλίου 2013

Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21:00'

ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΑΜΑΡΑ (1956)

Απολογία IV (1996), για βιολί, τσέλλο και πιάνο
Θερινόν γενέθλιον

ΝΙΚΟΥ ΣΚΑΛΚΩΤΑ (1904-1949)

Οκτώ παραλλαγές πάνω σ' έναν ελληνικό σκοπό (1938)

Θέμα, Παραλλαγή 1: Allegro, Παρ. 2: Allegro vivo, Παρ. 3: Allegretto, Παρ. 4:

Moderato, Παρ. 5: Andante con moto, Παρ. 6: Adagio, Παρ. 7: Allegro ben ritmato,

Παρ. 8: Finale. Allegro vivace

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ (1883-1962)

Τρίο για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλλο σε φα# ελάσσονα, έργο 22 (1921)

I. Moderato

II. Transformations

Θέμα: Andantino molto semplice,

Παραλλαγή 1: Piu mosso allegretto- plus lent-Tempo I

Παραλλαγή 2: Molto moderato ma poco agitato - Poco piu animato-Tempo I

Παραλλαγή 3: Lento

Παραλλαγή 4: Moderato assai

III. Scherzo: Presto-Piu calmo-Tempo I

IV. Finale: Agitato

"ΤΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ"

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, πιάνο

ΕΥΗ ΔΕΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, βιολί

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, βιολοντσέλλο

Δευτέρα, 22 Απριλίου 2013

Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου, ώρα 21:00'

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΜΠΕΛΕΤ (1875-1945)

"Τα Χελιδόνια", παιδικά τραγούδια πάνω στην ποιητική συλλογή για παιδιά του Ζαχαρία Παπαντωνίου (Βιβλιοθήκη Εκπαιδευτικού Ομίλου 1920)

1. Η πεταλούδα
2. Το ρυάκι
3. Ο τζίτζικας
4. Το τραγούδι του Ήλιου
5. Τσιριτρό
6. Το παραμύθι
7. Το ευλογημένο καράβι
8. Τα ευζωνάκια
9. Νανούρισμα
10. Ο καημένος

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΑΥΡΑΓΚΑ (1860-1941)

Τραγούδια από το σατυρικό βιβλίο του Ανδρέα Καλογήρα "Οι Πιτσιρίκοι" για μικρά μικρά παιδιά (1935)

1. Σατυρικά τετράστιχα

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΑΥΡΑΓΚΑ

Τραγούδια από το παιδικό δραματικό όνειρο σε μια πράξη "Ο Ίκαρος" σε ποίηση Στέλιου Σπεράντζα (Εκδοτική Εταιρία "ΑΘΗΝΑ", 1926)

1. Των ονείρων αγγελούδι
2. Τα πρόσχαρα παιδιά
3. Ξαναγουρίζεις νικητής

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΩΡΑΦΑ (1880-1965)

Παιδικά τραγούδια πάνω στη συλλογή "Σχολικά Άσματα" του Ιωάννη Πολέμη, «βραβευθέντα εν τῷ Α' Ἀβερωφείῳ Μουσικῷ Διαγωνισμῷ τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν» (Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1914)

1. Η κυψέλη
2. Το τριγόνι
3. Πρωτομαγιά

Ενορχηστρώσεις, προσαρμογές, γενικότερη καλλιτεχνική επιμέλεια
Δημοσθένης Φωτιάδης

Παίρνουν μέρος:

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΦΗΒΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΚΟΛΕΓΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ, διεύθυνση συνόλων

Τετάρτη, 24 Απριλίου 2013

Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός, ώρα 20:30'

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ (1869-1940)

Es glänzt so schön, τραγούδι για φωνή και έγχορδα σε ποίηση Heinrich Heine

ΓΙΩΡΓΟΥ ΖΕΡΒΟΥ (1947)

Grodek, σε ποίηση Georg Trakl για υψίφωνο και ορχήστρα δωματίου (2009-10)

ΛΕΝΙΑ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ, σοπράνο

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΣΑΛΑΧΟΥΡΗ (1969)

Κοντσέρτο για βιολοντσέλλο και ορχήστρα (2012) (σε α' παγκόσμια εκτέλεση)

- I. Σκέψη
- II. Ναυσικά
- III. *Luce*

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΚΑΣΣΑΡΑΣ, βιολοντσέλλο

ΑΝΔΡΕΑ ΤΣΕΛΙΚΑ (1978)

Εορταστική Εισαγωγή για ορχήστρα (2012) (σε α' παγκόσμια εκτέλεση)

ΠΕΤΡΟΥ ΠΕΤΡΙΔΗ (1892-1977)

Συμφωνία αρ. 3 *Παρισινή* (1944-45)

- I. Allegro comodo
- II. Largo appassionato
- III. Minuetto - Trio - Tempo I
- IV. Allegro leggiero e giocoso

Η ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΕΛΙΚΑΣ, διεύθυνση ορχήστρας

Λίγα λόγια για τους συνθέτες και τα έργα τους

ΤΡΙΤΗ 12 ΜΑΡΤΙΟΥ 20.30' στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ
Με τραγούδια των **ΑΤΤΙΚ, ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΓΙΑΝΝΙΔΗ, ΣΟΥΓΙΟΥΛ**

Μετά τα χρόνια της ακμής του ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ (1885-1920), της ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ (1907 -1921) και της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΠΕΡΕΤΑΣ (1916-1928), το ελληνικό τραγούδι αλλάζει πορεία ακολουθώντας άλλους δρόμους. Κύριοι συντελεστές αυτής της αλλαγής υπήρξαν η εμφάνιση της δισκογραφίας και του γραμμοφώνου, καθώς και λίγο αργότερα η ίδρυση, το 1938, του ραδιοφωνικού σταθμού. Τώρα το θέατρο δεν είναι ο μοναδικός χώρος, όπου μπορεί να λειτουργήσει το τραγούδι, και η σταδιακή απεξάρτησή του από αυτό φωτίζει τις αιτίες της τεράστιας επιτυχίας και απήχησης των τραγουδιών του Αττίκ στο ελληνικό κοινό. Ο μοναδικός αυτός καλλιτέχνης που από τη δεύτερη δεκαετία του 20ού αιώνα ήταν ήδη πασίγνωστος στο Παρίσι και σε αρκετά άλλα μέρη του κόσμου, όταν εγκαταστάθηκε μόνιμα πια στην Αθήνα κατέκτησε στην κυριολεξία τις καρδιές των Ελλήνων, ανοίγοντας ταυτόχρονα νέους δρόμους τόσο στη μορφή όσο και στο περιεχόμενο του τραγουδιού. Η παρουσία και η προσφορά του δεν είναι δυνατό να αξιολογηθούν στα στενά πλαίσια αυτού του συνοπτικού -εντελώς τηλεγραφικού - σημειώματος.*
Ανυπολόγιστη και άκρως σημαντική επίσης είναι η προσφορά του Κώστα Γιαννίδη (πρόκειται για τον Γιάννη Κωνσταντινίδη της λόγιας μουσικής), που οι εξάιστοι μουσικού κάλλους μελωδίες των τραγουδιών του, καθώς και η εκλεπτυσμένη αρμονική επεξεργασία τους είναι μοναδικές και πρωτόγνωρες.
Σημαντική επίσης υπήρξε και η προσφορά του Χρήστου Χαιρόπουλου, τα τραγούδια του οποίου διακρίνονται για την ευγένεια, τη χάρη και το ξεχωριστό ύφος τους.
Ο προικισμένος και πολυγραφώτερος όλων Μιχάλης Σουγιούλ έγραψε πανέμορφα τραγούδια, που τα περισσότερα από αυτά σημείωσαν τεράστια επιτυχία και τραγουδήθηκαν από το σύνολο του ελληνικού λαού.

Κώστας Μυλωνάς
Συνθέτης - συγγραφέας

*Περισσότερα για τον Αττίκ στα βιβλία του Κώστα Μυλωνά: *Ιστορία του ελληνικού τραγουδιού* (1ος τόμος, σελ. 134-154, εκδ. Κέδρος) και *Ελληνική Μουσική* (σελ. 95-123, εκδ. Νεφέλη).

Τα καμμένα τα νιάτα

Μυρωμένο φυσούσε τ' αγέρι,
ήσαν κάτασπρες οι λεμονιές
και φτερούγισαν σ' όλα τα μέρη
γοργά χελιδόνια που χτίζαν φωλιές.

Μεθυσμένα σ την αύρα τ' Απρίλη
ένα ζεύγος φιλιόταν γλυκά
κι ένας γέρος με τρέμοντα χείλη
τους χαμογελούσε μελαγχολικά.

Τα καμμένα τα νιάτα τι γρήγορα που περνούν
σαν τραγούδι ερωτικό, σαν αστέρι διαβατικό
κι όταν είναι φευγάτα, πίσω ποτέ δε γυρνούν,
όπως δε γυρνά μια στιγμή
στην πηγή το ποτάμι που τρέχει μ' ορμή.

Το βιεννέζικο βαλς αντηχούσε,
ο χορός είχε ανάψει καλά
ένας νέος μια νέα κρατούσε
και της εμουρμούριζε λόγια τρελά.

Η μαμά στη γωνιά καθισμένη
με ρυτίδες και άσπρα μαλλιά
το παιδί της εθώρ' η καμμένη
κι αναλογιζόταν κι αυτή τα παλιά.

Παπαρούνα

Την πρωτόειδε μ' ολοκόκκινα ντυμένη
καλλιτέχνης με κεφάλι αυτός ψαρό
κοριτσάκι αυτή μικρό
να μαζεύει ζωηρό
παπαρούνες σε κάποιον αγρό.

Οι διαβάτες την κοιτούσαν μαγεμένοι
και περνούσαν μ' ένα βήμα σιγανό
μ' αυτός μέσ' στο δειλινό
είπε μ' ύφος ταπεινό
στο λουλούδι το ζωντανό:

Παπαρούνα χαρωπή!
οι διαβάτες που διαβαίνουν
σ' αγαπούνε μα σωπαίνουν
και κανένας δε θα σου πει,

"Παπαρούνα φλογερή,
παπαρούνα ζηλεμένη!
ο διαβάτης που προσμένει,
άλλην δε ζητά να βρει".

Δεν τον άκουσ' η δροσάτη παπαρούνα
εμεγάλωσε και πίστεψε πολλά
λόγια ενός απατηλά,
ύστερ' άλλου πιο τρελά,
κατρακύλησε χαμηλά.
Ξεπεσμένη στου θεάτρου τη φουρτούνα
'κει που χόρευ' ένα βράδυ στη σκηνή
σάμπως άκουσε βραχνή
να της λέει μια φωνή
απ' τη σάλα τη σκοτεινή:

"Παπαρούνα σκυθρωπή!
οι διαβάτες που διαβήκαν
σ' αγαπήσαν μα σ' αφήσαν
βουτηγμένη μεσ' στη ντροπή".

Παπαρούνα σκυθρωπή,
παπαρούνα μαραμμένη,
ο διαβάτης που προσμένει
άλλην δε ζητά να βρει.

Της μιας δραχμής τα γιασεμιά

Στων ραντεβού την ερημιά, στα μακρινά καφενεδάκια
της μιας δραχμής τα γιασεμιά που μας πουλάνε τα
παιδάκια
κρύβουνε τόσα μυστικά που όταν χωρίζει κάποιον ταίρι
μπαίνουν στον κόρφο βιαστικά μην παραπέσουν ξαφνικά
σ' ενός αδιάκριτου το χέρι.

Της μιας δραχμής τα γιασεμιά
λένε στα ξέγνοιαστα ζευγάρια
που απ' τις αγάπες τους καμιά ποτέ δεν ζει πολλά
φεγγάρια
και έχει μια τόση ασχήμια ο έρωσ που όλους περιπαίζει
πως για μια νέα γνωριμία της μιας δραχμής τα γιασεμιά
ξεχνιούνται πάνω στο τραπέζι.

Και τα δικά μας γιασεμιά στο τελευταίο καυγαδάκι
χωρίς συγκίνηση καμιά - άφησες στο καφενεδάκι
κρυφά από σένα τρυφερά εγώ τα μάζεψα, κυρία,
κι από ένα φάκελο ξερά μου λένε τώρα θλιβερά
τη σύντομή μας ιστορία.

Της μιας δραχμής τα γιασεμιά λένε στα ξέγνοιαστα
ζευγάρια
που απ' τις αγάπες τους καμιά
ποτέ δε ζει πολλά φεγγάρια
κι έχει μια τόση ασχήμια ο έρωσ που όλους περιπαίζει
πως για μια νέα γνωριμία της μιας δραχμής τα γιασεμιά
ξεχνιούνται πάνω στο τραπέζι.

Σερενάτα

Θα σου κάνω μια κι απόψε σερενάτα,
για στερνή φορά θα πω απ' την αρχή
τα παράπονά μου όλα στην αράδα
ν' ανασάνει η φορτωμένη μου ψυχή.
-απορείς μου λέν' με την υπομονή μου,
σε σκοτίζω- με βαριέσαι- δεν με θες,
σ' ενοχλούνε και τα λόγια κι η φωνή μου,
μου το είπε η φιλενάδα σου προχθές.

Κάποιος όμως σου γυρίζει τα μυαλά σου,
γιατί άλλο δε ζητούσες να σου πω
κάθε βράδυ κάτω απ' τα παράθυρά σου
με κιθάρα το γλυκό μου το σκοπό.
Με σιχάθηκες κι εμέ και την καντάδα,
δε σε μέλλει πια για με τι θα γεννώ,
μου το είπε η πιο πιστή σου φιλενάδα
και το βλέμμα που μου ρίχνεις σα περνά.

Συμπαθείτε, γείτονές της, που ταράζω
μέσ' στον πρώτο σας τον ύπνο έτσι συχνά
τελευταία πια φορά που αναστενάζω.
Συμπαθείτε, είναι καημός που δεν περνά.
Μόνο αυτή τη μαυρομάτα την πλανεύτρα
που φωλιάζει στη δική σας γειτονιά
να προσέξετε πολύ, γιατί είναι κλέφτρα
μη σας κλέψει των παιδιών σας την καρδιά

Θα σου κάνω μια κι απόψε σερενάτα.

Μαραμένα τα γιούλια

Χτες αργά με ψυχή φορτωμένη
από θλίψη για σε περισσή,

πήγα μόνος να δω τι απομένει,
απ' τον κήπο που πότισες εσύ.

Την πορτούλα ο κισσός είχε κλείσει,
μήπως ξένος κανείς την διαβεί,
κι είχε ο χρόνος μ' αγκάθια στολίσει
τη βρουσούλα που μένει πια βουβή.

Μαραμένα τα γιούλια κι οι βιόλες,
μαραμένα και τα γιασεμιά,
μαραμένες κι οι ελπίδες μου όλες
στης καρδιάς μου τη μαύρη ερημιά.

Στη γωνίτσα που άλλοτ' ανθούσε
μέσα στα άνθη η δική μας χαρά,
ενώ ο κήπος τριγύρω μου πενθούσε,
μέσα μ' ένιωσα τέτοια συμφορά.

Πως το βράδυ μονάχη μιλούσα,
σαν να σ' είχα κοντά μου μαζι
κι όταν νύχτωσε εκεί που γυρνούσα,
είπα "Να ζει κανείς ή να μη ζει;"

Ζητάτε να σας πω

Ζητάτε να σας πω τον πρώτο μου σκοπό, τα
περασμένα μου γινάτια.
Ζητάτε, είδα μάτια με σκίζετε κομμάτια.
Σε μια παλιά πληγή που ακόμα αιμορραγεί μη μου
γυρνάτε το μαχαίρι,
αφού ο καθένας ξέρει τι πόνο θα μου φέρει.
Είναι πολύ σκληρό να σου ζητούν να τραγουδήσεις
έναν παλιό σκοπό που προσπαθείς να λησμονήσεις.
Στο γλέντι σας αυτό δε θα 'τανε σωστό
αντί για άλλο πιστό να πω εγώ φαρμάκι μ' ένα
τέτοιο τραγουδάκι.

Γελάτε ειρωνικά και λέτε μυστικά, ίσως με κάποια
καταφρόνια,
μα και περάσαν χρόνια εσύ τι κλαις αιώνια;
Γιατί βαρυγκωμείς, δεν είδαμε και 'μεις μια ομορφιά
σ' αυτή τη ζήση,
δεν πήραμε απ' τη φύση καρδιά για ν' αγαπήσει.
Αμ, δεν είν' οι καρδιές όλες το ίδιο καμωμένες,
ούτε κι οι ομορφιές στον κόσμο δίκαια μοιρασμένες.
Και μέσ' στη συντροφιά, σε κάθε ρουφιζιά
ξεχνώ μιαν ομορφιά που γέμιζε μεράκι το παλιό μου
τραγουδάκι.

Ψαροπούλα

Στην αμμουδιά την μαγεμένη
μια ψαροπούλα αγκαλιασμένη
με τον καλό της τον ψαρά
μεθάει από χαρά.

Κι οι δυο τους έχουνε μεθύσει
και μέσ' στην πορφυρένια δύση
κρύβεται απάνω του εκείνη σαν παιδί
κι εκείνος την φιλάει και σιγοτραγουδεί.

Αχ! Ψαροπούλα,
Μέσ' στις θάλασσες και στ' ακρογιάλια
δε θα βρεθούνε
σαν τα χείλη σου τέτοια κοράλλια.

Πάνω στα μαλλιά σου παιχνιδίζουν
τρελά μαϊστράλια
και σου μιλά
το κύμα όταν κυλά.

Και μια βραδιά φουρτουνιασμένη
εκείνη αδίκως περιμένει,
άφησε εκείνος τη στεριά
και πάει μακριά.

Έφυγε με το πυροφάνι
κι ούτε πια πίσω δεν εφάνει
κι ενώ κοιτάζει με μια ελπίδα της κρυφή,
το μαϊστράλι παίρνει τούτη τη στροφή.

Τι κι αν χαθείς

Τι κι αν χαθείς
κι αν φύγεις και μ' αφήσεις
θα ξαναρθείς σαν θύμηση απαλή
χωρίς μιλιά κοντά μου θα καθίσεις
στη σιγαλιά παρηγοριά δειλή.

Θα σ' έχω δίπλα μου και θά 'σαι μακριά μου,
θα μου χαϊδεύει η θύμησή σου τα μαλλιά,
μα ώσπου να κάνεις να χτυπήσει η καρδιά μου,
θα ξαναφύγεις δίχως όρκους και φιλιά.
Θα ξαναρθείς κι αν φύγεις και αν σε χάσω,
όποια βραδιά θα σ' έχω στην καρδιά
δεν το μπορείς κι αν θες να σε ξεχάσω
κι αν τ' αρνηθείς θα σε ζητώ, θα ξαναρθείς.

Δεν πειράζει

Ήρθες και θάμπωσες τα μάτια μου με φως,
έφυγες κι έγινε σκοτάδι
κι έμεινε ο έρωσ μου αγιάτρευτος καημός
μέσ' στο βαθύ του πόνου βράδυ.

Ήρθες και χρώσωσες με όνειρα τη γη,
με φαντασίες και ελπίδες
και των ματιών σου η γοητεία είχε πνιγεί
μέσ' στις μακριές σου βλεφαρίδες.

Δεν πειράζει, μη λυπάσαι, θα ξεχάσω,
τυχερό μου αφού σ' ήβρα να σε χάσω,
σαν κοκέτα της ζωής πραγματική
ήρθες κι έφυγες αμέσως βιαστική.

Δεν πειράζει, θά 'ρθουν άλλες, θα περάσουν
κι οι αγάπες με τα χρόνια θα γεράσουν,
μα εσένα θά 'χω πάντα στην ψυχή
πάνω απ' όλες, πάνω απ' όλα, μοναχή.

Έλα γι' απόψε

Απόψε βρέθηκα νωρίς νωρίς
στην καμαρούλα μου, μην απορείς,
και τι περιέργο, δε θα το βρεις, μού 'λειψες τόσο.
Έξω βοριάς, χαλάζια, κεραυνοί,
βροχή που λες κι ανοίξαν οι ουρανοί
και στο σκοτάδι ελπίδα φωτεινή να σ' ανταμώνω.

Το ξέρω, χάθηκες και πια, δεν μ' αγαπούσες και δε
μ' αγαπάς,
μα για όσα μού 'κανες ένα σωρό σε συγχωρώ.
Αρκεί γι' απόψε μέσ' στη συννεφιά να 'ρθεις κοντά
μου λίγο συντροφιά
στην καμαρούλα μέσα που ζεστή σ' αναζητεί.

Έλα γι' απόψε, μόνο απόψε, για λίγη ώρα.

Έξω φυσάει κι είναι κρύο κι είναι μπόρα,
μα εδώ μέσα είναι ζεστά κι είναι τα ξώφυλλα κλειστά
κι είναι τα φώτα λιγοστά, μισοσβηστά.

Έλα γι' απόψε μέσα στη νύχτα μέσ' στο χειμώνα
να ξαναφέρεις λουλουδιασμένη την ανεμώνα
και ν' αναστήσεις τις νεκρές τις αναμνήσεις.
Έλα γι' απόψε, κι αύριο φύγε και μη γυρίσεις.

Θα μείνουμε άγρυπνοι και σιωπηλοί χωρίς αγκάλιασμα κι
ούτε φιλή.
Θα 'μαι καλός και εσύ καλή όπως δεν ήσουν.
Καβγάδες, ζήλιες, πίκρες και θυμοί
μη μας χαλάσουν τη νύχτα, μη!
Κι οι νοσταλγίες μόνο μια στιγμή ας μας μεθύσουν.

Η ιστορία φανταστική, θά 'σαι μια ξένη, μια περαστική
κι η νύχτα αυτή μας η χειμερινή θά 'ναι η στερνή.
Απόψε σώπα, οι δυο μας μοναχοί
να κλαίει θα ακούμε απ' έξω η βροχή,
κι άκουσε πόσα έχει να μας πει η σιωπή.

Ζητώ να σε ξεχάσω

Ήρθε η στιγμή να σου το πω:
Νόμιζα πως έλεγες αλήθεια,
πίστεψα σαν μού 'πες "σ'αγαπώ",
μα είχες άλλο σκοπό.

Τώρα όμως βλέπω καλά,
όλα αυτά πως ήταν παραμύθια.
Ήθελες με λόγια απατηλά
μια αγάπη ψεύτρα να με ξεγελά.

Ζητώ να σε ξεχάσω.
Παρηγοριά ζητώ,
ξεχνώ τα περασμένα
και πίσω δεν κοιτώ.

Σαν σύννεφο που πέρασε
ο έρωτας με γέρασε.
Ζητώ να σε ξεχάσω,
ζητώ μα δεν μπορώ.

Ήταν μια βραδιά που τα βιολιά
έπαιζαν τ' αξέχαστο ρομάντζο.
Γύρισε και σκέψου τα παλιά,
κι ας έχεις άσπρα μαλλιά.

Ήταν μια βραδιά που δεν περνά.
Μη θαρρείς πως εύκολα θα σβήσει
μια βραδιά στη σφαίρα που γυρνά
φαρμάκια, πίκρες που θα μας κερνά.

Σαν κι απόψε

Τώρα πάλι που η νυχτιά
με τα πέπλα τα σταχτιά
θα γεμίσει την Αθήνα μας με πλήξη,
πάλι μόνη μου εγώ
τα παλιά θα νοσταλγώ
και η σκέψη σου θα 'ρθει να με τυλίξει.

Σαν κι απόψε
μέσ' στις ανοιξής τα μάγια είχαμε μπλέξει
κι απ' τα χείλη σου πρώτα άκουσα τη λέξη
"σ' αγαπώ".

Σαν κι απόψε
το φεγγάρι πάλι ασήμωνε τη λεύκα

και ψιθύριζε κι ο μπάπης μέσ' στα πεύκα
"σ' αγαπώ".

Η ζωή μου τώρα πια κυλάει άδεια,
δίχως χάδια κι ομορφιά,
κι είμαι μόνη απ' τη μέρα που 'χεις λείψει,
με τη θλίψη συντροφιά.

Σαν κι απόψε,
κάποια νύχτα σαν κι απόψε σε προσμένω,
να σου πω μ' ένα φιλή μου διψασμένο
"σ' αγαπώ".

Θα ξανάρθεις

Δε με μέλλει αν οι όρκοι μας σβηστήκαν,
δε με μέλλει εάν όλα ξεχαστήκαν,
πίστεψέ με διόλου δεν πονώ
κι αν εσύ ξεχνάς, κι εγώ ξεχνώ.

Δε με μέλλει αν η καρδιά σου άλλον θέλει,
δυνατά σου το φωνάζω, δε με μέλλει,
δε ζηλεύω αυτόν που αγαπάς,
δε με μέλλει, όπου θέλει ας πας.

Θα ξανάρθεις, όσα χρόνια κι αν περάσουν, θα
ξανάρθεις,
θα ξανάρθεις,
και συμπόνια θα ζητάς μετανιωμένη,
θε να 'ρθεις με ραγισμένη την καρδιά.
Να ξανάρθεις, δεν μπορεί παρά μια μέρα
να ξανάρθεις,
όταν μάθεις πως εβγήκες γελασμένη,
θα ξανάρθεις ντροπιασμένη μια βραδιά.

Δε με μέλλει αν πουλάς την αγκαλιά σου
κι αν μοιράζεις σ' όποιον νά 'ναι τα φιλιά σου,
θα 'ρθει μέρα που θα με ποθείς,
σου το λέω να το θυμηθείς.

Δε με μέλλει που όποιος θέλει σ' αγοράζει
κι αν εξέχασες τους όρκους δεν πειράζει,
ότι τώρα δυνατά ποθείς
θα 'ρθει μέρα να το βαρεθείς.

Το τραγούδι της Μαρίνας

Γαλάζια τα πάντα - γαλάζια τα κύματα
και κάτασπροι γλάροι.

Στην άμμο είχα κάνει τα πρώτα μου βήματα,
στα δίχτυα κοντά κάποιου γέρου βαρκάρη.

Τραγούδια τρελά το νησί μας πλημμύρισε
με κέφι γεμάτα
κι ο μπάπης στους ίδιους σκοπούς ξαναγύρισε
το βράδυ καθώς ετραβούσαν την τράτα.

Γαλάζιες κορδέλες μου βάζαν στις μπουκλες μου,
ογουρά (ξανθά) τα μαλλιά μου,
το βράδυ κοιμόμουν μαζί με τις κούκλες μου
που δεν τις χωρούσε η μικρή αγκαλιά μου.

Κι η γάτα μας πλάι στο τζάκι γουργούριζε
γεμάτη ραχάτι,
κι η μάνα μου πάντα με νανούριζε
σκυμμένη στο άσπρο μικρό μου κρεβάτι.

Την τρεχαντήρα μου πουλώ με την αρματωσιά της!

Εβίρα μια-κι άλλη μια!
Εβίρα δυο στο χωριό!
Εβίρα, εβίρα, εβίρα εγώ κι εσύ!
Εβίρα, εβίρα, να πάμε στο νησί!
Εβίρα, εβίρα, εβίρα εγώ κι εσύ!

Γοργόνες (δελφίνια) είναι οι ναύτες της
κι αγέρας τα πανιά της

Εβίρα μια-κι άλλη μια!
Εβίρα δυο-κι άλλες δυο!
Εβίρα, εβίρα, εβίρα εγώ κι εσύ!
Εβίρα, εβίρα να πάμε στο νησί!

Πάμε σαν άλλοτε

Πάμε σαν άλλοτε, πάμε σαν άλλοτε στο μακρινό τ'
ακρογιάλι,
που τα μυστικά του πάλι θα μας πει το μαϊστράλι.
Πάμε σαν άλλοτε, πάμε σαν άλλοτε, σκέψου γαλήνη
που θά 'χει
κει που στέκονται οι βράχοι και φιλοσοφούν
μονάχοι.

Θά 'μαστε μόνιμοι εσύ και γω
στη γνωστή μας ακρογιάλι
και θα βρεθούμε με βήμα αργό
στα λημέρια μας τα παλιά.
Συ και γω, συ και γω στην ακρογιάλις τη γαλήνη,
Συ και γω, συ και γω, συ και γω κι αν βγει κι η
σελήνη.

Πάμε σαν άλλοτε, πάμε σαν άλλοτε, θα σε κρατώ
απ' το χέρι
και της θάλασσας τ' αγέρι τη δροσιά του θα μας
φέρει.
Πάμε σαν άλλοτε, πάμε αγάπη μου, πάμε
στ' ακρογιάλι που αγαπάμε και που πάντοτε
θυμάμαι.

Θά 'ρθω μια νύχτα με φεγγάρι

Έφυγες και μου πες δεν πειράζει,
ούτε και με ρώτησες γιατί.
Ήσυχη κοιμάσαι, δε σε νοιάζει
κι ίσως νά 'χω ξεχαστεί.
Κι όμως τις νυχτιές που τριγυρίζω
τον παλιό μας τραγουδώ σκοπό.
Πάντοτε θαρρώ πως σ' αντικρίζω
κι ένα βράδυ θα στο πω.

Θά 'ρθω μια νύχτα με φεγγάρι, να σε ξυπνήσω
και την παλιά μας την αγάπη να σου θυμίσω.
Με μια κιθάρα μέσ' στη νύχτα σιγαλά
στο παραθύρι να σε δω να βγεις ξανά.
Θά 'ρθω μια νύχτα με φεγγάρι να σου πω πως
ακόμα σ' αγαπώ.

Δεν μπορώ να πω πως δε σ' αγαπώ,
θά 'ταν ένα ψέμα τρομερό.
Κι αν μεθώ, κι αν παίζω, κι αν γελάω,
μην θαρρείς πως δεν πονώ,
μη θαρρείς πως σβήσανε για μένα,
όσο κι αν το θελήσεις αυτό
κάτι βράδια τόσο ευτυχιμένα
που ακόμα το ζητώ.

Λες και δεν είν' αλήθεια

Στ' αληθινά είναι φρικτό,
μα πρέπει να παραδεχτώ
πως η αγάπη σου η παλιά
ούτε σταλιά δε σ' ενδιαφέρει.

Μια καλησπέρα τυπική
μου λες στο δρόμο βιαστική
και δε μου δίνεις ούτε αυτό
το λατρευτό μικρό σου χέρι.

Λες και δεν είναι αλήθεια,
λες και ποτέ για μένα
στα μάτια σου δεν κύλησε
το δάκρυ σου αργό.

Λες και δεν είναι αλήθεια,
λες και τα περασμένα
πως ζούσες συ για εμένα
και για εσένα εγώ.

Ο ένας τον άλλον να μισεί
κι έχεις ξεχάσει τώρα εσύ
πόσα φιλιά τρυφερά
κάποια φορά μού 'χες δοσμένα.

Κι η τόση αγάπη μας αυτή
σ' ένα συρτάρι έχει θαφτεί
με κάτι γράμματα, θαρρώ,
απ' τον καιρό κιτριμισμένα.

Πόσο λυπάμαι

Πολλές αγάπες γνώρισα,
αγάπησα και χώρισα,
μα όπου κι αν γυρνούσα,
εσένα ζητούσα.

Στα όνειρα τα χίλια μου,
σε γύρευαν τα χείλια μου,
σε γύρευε η ψυχή μου
κι οι πόθοι κρυφοί μου.

Πόσο λυπάμαι
τα χρόνια που πήγαν χαμένα
πριν να γνωρίσω εσένα,
που πρόσμενα καιρό,

μα πώς φοβάμαι
πως ίσως μια μέρα σε χάσω,
γιατί να σε ξεχάσω
ποτέ δε θα μπορώ.

Γύρε κοντά μου,
αγάπη γλυκιά μου,
θέλω ακόμα
ξανά να σου πω.

Πόσο φοβάμαι
πως ίσως μια μέρα σε χάσω,
και πώς να σε ξεχάσω
που τόσο σ' αγαπώ.

Μπροστά μου όταν βρέθηκες,
με τη ζωή μου δέθηκες
κι αγάπες περασμένες
μου είναι σαν ξένες.

Τα μάτια μου δακρύζουνε
όταν σε αντικρύζουνε
στη σκοτεινιά του κόσμου
εσύ είσαι το φως μου.

Άσ' τα τα μαλλάκια σου

Άσ' τα τα μαλλάκια σου ανακατωμένα,
άσ' τα ν' ανεμίζουνε στην τρελή νοτιά.
Τώρα που τα νιάτα σου είν' ολανθισμένα,
άσ' τα τα μαλλάκια σου ανακατωμένα.
Τη γαλάζια θάλασσα κοίτα την πλατιά
κι άσ' τα ν' ανεμίζουνε στην τρελή νοτιά.
Άσ' τα τα μαλλάκια σου ανακατωμένα,
άσ' τα ν' ανεμίζουνε στην τρελή νοτιά.

Θά 'ρθει αλίμονο καιρός, άκου με και μένα,
που δε θά 'χεις κόκκινα χείλη σαν φωτιά,
θά 'χεις τότε τα μαλλιά καλοχτενισμένα.
Θά 'ρθει αλίμονο καιρός, άκου με και μένα,
που θα σβήσει η λάμψη αυτή που 'χεις στη ματιά
και δε θα 'χεις κόκκινα χείλη σαν φωτιά.
Άσ' τα τα μαλλάκια σου ανακατωμένα,
Άσ' τα να ανεμίζουνε στην τρελή νοτιά.

Είσαι τώρα η άνοιξη, θά 'ρθει καλοκαίρι
κι ύστερα φθινόπωρο θά 'ρθει σκυθρωπό.
Στον τρελό το δρόμο σου πάρε με απ' το χέρι,
ήρθε τώρα η άνοιξη, θά 'ρθει καλοκαίρι.
Θα σου πουν χίλιες φορές χίλια σ' αγαπώ
κι ύστερα φθινόπωρο θα 'ρθει σκυθρωπό.
Άσ' τα τα μαλλάκια σου ανακατωμένα,
άσ' τα ν' ανεμίζουνε στην τρελή νοτιά.

Ποια νά 'σαι συ

Πάντα θλιμμένη, πάντοτε μόνη
περνάς σα σουρουπώνει
και είσαι πάντα βιαστική,
μικρούλα μου περαστική.

Ποια νά 'σαι συ, ποια νά 'σαι συ
που 'χεις δυο ματάκια που κλαίνε,
πώς να σε λένε, πώς.
Ποια να 'σαι συ, ποια νά 'σαι συ.

Ποιος ξέρει τι, ποιος ξέρει τι
τα πικρά σου νιάτα μαραίνει,
τι σε πικραίνει, τι, ποιος ξέρει τι.

Όπως περνάς λυπημένη,
καταλαβαίνει κανείς
πως μια αγάπη χαμένη με δίχως δάκρυα θρηνείς.

Πού να 'σαι τώρα

Εσύ που έφθασες μιαν ανοιξιάτικη γαλάζια ώρα
πού να 'σαι τώρα, πού να 'σαι τώρα
εσύ που έκανες να ζωντανέψουνε τα παραμύθια
πού να 'σαι αλήθεια, πού να 'σαι αλήθεια;

Εσύ που ένωσες όλες τις λύπες μου σε μία μονάχα,
εσύ που ζέσταινες τα κρύα βράδια μου πού να 'σαι
τάχα,
εσύ που πέρασες σαν ένα σύννεφο, σαν μία μπόρα,
πού να 'σαι τώρα, πού να 'σαι τώρα;

Σε συλλογίζομαι, σε περιμένω ξανθό μου όνειρο,
αγαπημένο

κι άλλο φθινόπωρο ήρθε θλιμμένο,
μα εγώ σαν πάντοτε σε περιμένω.

Εσύ που έφθασες μιαν ανοιξιάτικη γαλάζια ώρα
πού να 'σαι τώρα, πού να 'σαι τώρα,
εσύ που έκανες να ζωντανέψουνε τα παραμύθια
πού να 'σαι αλήθεια, πού να 'σαι αλήθεια;

Εσύ που ένωσες όλες τις λύπες μου σε μία μονάχα,
εσύ που ζέσταινες τα κρύα βράδια μου πού να 'σαι
τάχα;
Εσύ που πέρασες σαν ένα σύννεφο, σαν μία μπόρα,
πού να 'σαι τώρα, πού να 'σαι τώρα;

Ας ερχόσουν για λίγο

Πού να 'σαι αλήθεια το βράδυ αυτό
που είμαι μόνος, μα τόσο μόνος,
και που μαζί μου παίζουν κρυφτό
πότε η θλίψη και πότε ο πόνος;

Πού να 'σαι αλήθεια το βράδυ αυτό
που με χτυπάει τ' άγριο τ' αγέρι
να 'ρθεις και μ' ένα φιλί καυτό
να με γεμίσεις με καλοκαίρι;

Ας ερχόσουν για λίγο μοναχά για ένα βράδυ,
να γεμίσεις με φως το φριχτό μου σκοτάδι
και στα δυο σου τα χέρια να με σφίξεις ζεστά,
ας ερχόσουν για λίγο κι ας χανόσουν ξανά.

Πού να 'σαι, να 'ρθεις το βράδυ αυτό
σ' αυτούς τους δρόμους που σ' αγαπούνε,
το ντουετάκι τους το γνωστό
τα βήματά μας να ξαναπούνε.

Πού να 'σαι να 'ρθεις το βράδυ αυτό
που 'γιναν φύλλα ξερά οι ελπίδες,
Να 'ρθεις κοντά μου να φυλαχτώ
από του πόνου τις καταιγίδες.

ΤΡΙΤΗ 19 ΜΑΡΤΙΟΥ 21.00'μ.μ. Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου
Συναυλία - παρουσίαση σπαργμάτων αρχαιοελληνικής μουσικής με το συγκρότημα "Ορφείας Αρμονίας"

Νεοδιάστατη Μουσική

Ο Ελληνικός Πολιτισμός ανέπτυξε την έρευνα σε όλους τους τομείς της ανθρωπίνης δράσεως, σε φιλοσοφία, τέχνες, επιστήμες. Η έρευνα αποτελεί ένα από τα χαρακτηριστικά στοιχεία δημιουργίας πολιτισμού και είναι συνέπεια βουλήσεως και επιμονής. Κάτω απ'αυτές τις συνθήκες πραγματοποιήθηκε η ένωση της φύσεως με την έρευνα, με αποτέλεσμα τη δημιουργία της Μουσικής. Οι αρχαίοι Έλληνες έφτασαν τη Μουσική σε ανώτατα επιστημονικά επίπεδα κι εμείς, ως απόγονοι, δεν έχουμε παρά να την αναδειξουμε.

Το μουσικό σύνολο "Ορφεία Αρμονία" αποτελείται από μουσικούς με εξειδίκευση του καθενός σε συγκεκριμένο αρχαίο μουσικό όργανο, με το οποίο ερμηνεύει τα σωζόμενα μουσικά αποσπάσματα. Οι τεχνικές επί των οργάνων προέκυψαν από μελέτη των κειμένων, των καλλιτεχνικών απεικονίσεων και των γνώσεων που μας παρέχει ολόκληρη η Ελληνική Παράδοση. Διασταυρώνοντας όλες τις πληροφορίες που αντλούμε από τα παραπάνω, οδηγούμαστε σε συμπεράσματα, που κατά τη γνώμη μας φωτίζουν ικανοποιητικά το σημαντικότερο αυτό πολιτιστικό επίτευγμα που ονομάζεται Αρχαία Ελληνική Μουσική.

Κάθε όργανο είναι μία όσο το δυνατόν πιστότερη επανακατασκευή του αρχαίου πρωτοτύπου, είτε σωζόμενου είτε απεικονιζόμενου. Η χρήση των οργάνων λύνει πολλά προβλήματα θεωρητικής φύσεως, από τη στιγμή που κάθε θεωρία μετατρέπεται σε πράξη, ενώ παράλληλα ανοίγει δρόμους για νέες έρευνες και νέες προτάσεις. Αυτό έχει προέκταση και στην εύρεση τρόπων της ασματικής ερμηνείας, πέραν της οργανικής.

Τα μουσικά κομμάτια που ακούγονται έχουν σωθεί με τη μορφή συμβόλων που προκύπτουν από το ελληνικό αλφάβητο. Οι διάφορες μελέτες και μεταγραφές ειδικών επιστημόνων και μουσικοθεωρητικών τα κατέστησαν προσιτά στη σημερινή μουσική σημειογραφία, ώστε να είμαστε σε θέση να τα παρουσιάσουμε με τα όργανα εκείνης της εποχής. Το συγκεκριμένο μουσικό σύνολο, με την ιδιόζουσα συνύπαρξη τόσων διαφορετικών μουσικών οργάνων διαφόρων εποχών και ύφους, απαιτεί και την αντίστοιχη ενορχήστρωση. Τηρώντας τους κανόνες της αρχαίας αρμονίας, προχωρούμε και σ' αυτό το ζήτημα σε νέες ακουστικές προτάσεις.

Οι αρχαιότερες συνθέσεις, σε συνδυασμό και με κάποια επεξεργασμένα σωσμένα αρχαία ακούσματα, συνοδεύουν τις απαγγελίες των ηθοποιών. Τα ηχοχρώματα του συνόλου εκφράζουν τις περιγραφές των κειμένων που απαγγέλλονται και βοηθούν στο να εμπεδωθεί η κατάλληλη ατμόσφαιρα των κειμένων.

Η Αρχαία Ελληνική Μουσική δεν ξεθάφτηκε από ερείπια, αλλά ζει μέσα στην ίδια την Ελληνική Παράδοση, και όχι μόνον. Με την παρουσίαση των σωσμένων μουσικών αποσπασμάτων και με τις προτάσεις της "ΟΡΦΕΙΑΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ" για την εκτέλεση των οργάνων και την ερμηνεία των κομματιών, ξεδιπλώνεται και μία άλλη παράμετρος: η φιλοσοφική αντίληψη του κόσμου και των ανθρώπων. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα δεν είναι άλυτα, αρκεί να γίνει κοινό κτήμα η πεποίθηση της επιστροφής σε ιδανικά που ορίζονται από τη φύση και την αρετή. Ο προσωπικός αγώνας, η συλλογική συνεργασία και η αισθητική του περιβάλλοντος είναι κάποια δείγματα του νέου κόσμου που ανοίγεται μέσω της καλλιτεχνικής προσφοράς ενός μουσικού συνόλου, με ουσιαστική ενημέρωση και έμπρακτη εφαρμογή ως τρόπο ζωής.

Δημήτριος Δελφινόπουλος

ΤΡΙΤΗ 26 ΜΑΡΤΙΟΥ 20.30' στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΠΕΜΠΤΗ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 21.00' Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου

Ρεσιτάλ βιολιού και πιάνου με έργα Μάριου Βάρβογλη (1885-1967), Δημήτριου Λιάλιου (1869-1940), Αιμίλιου Ριάδη (1880-1935), Χρήστου Σαμαρά (1956) και Σίμου Παπάνη (1979)

Μάριος Βάρβογλης: Hommage à César Franck για βιολί και πιάνο

Το έργο Hommage à César Franck για βιολί και πιάνο γράφτηκε έπειτα από την οριστική εγκατάσταση του συνθέτη στην Αθήνα (1920) και συγκεκριμένα το 1922. Σ' αυτό ο Βάρβογλης μοιάζει να αναπολεί το παρισινό περιβάλλον το οποίο προσφάτως άφησε πίσω του, κάτι που γίνεται σαφές τόσο μέσω του τίτλου, όσο και της υψής του έργου. Οι ονειροπόλοι συλλογισμοί του συνθέτη φαίνονται άμεσα επηρεασμένοι από τη μουσική γλώσσα της γαλλικής μουσικής του όψιμου 19ου αιώνα, ενώ η κορύφωση λίγο πριν το φινάλε συντελείται μέσω της χρήσης διαδοχικών strettii. Καθ' όλη τη διάρκεια του σύντομου σχετικά, μονομερούς κομματιού, κυριαρχεί το θέμα το οποίο εκτίθεται αρχικώς από το πιάνο σε συγχροδιακή μορφή. Η συνειδητή απλότητα των τεχνικών μέσων και η διαύγεια της μελωδικής γραμμής καθοδηγούν τη σκέψη του συνθέτη, οδηγώντας σε διαδοχικές μεταμορφώσεις της αρχικής μουσικής ιδέας, η οποία εκφέρεται εκ περιτροπής (και κάποιες φορές ταυτόχρονα) από πιάνο και βιολί. Η ενδόμυχη μουσικιστική ατμόσφαιρα του έργου ενισχύεται από τη χρωματικότητα τόσο του τρόπου εναρμόνισης, όσο και της κατεύθυνσης της μελωδικής γραμμής, με τις εικόνες να διαδέχονται η μία την άλλη έως το τέλος του σύντομου έργου.

(Απόσπασμα από το βιβλίο: Γιάννης Μπελώνης, Η μουσική δωματίου στην Ελλάδα στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα. Η περίπτωση του Μάριου Βάρβογλη (1885-1967), Κέντρο Ελληνικής Μουσικής, Αθήνα 2012.)

Δημήτρης Λιάλιος (1869-1940): Σονάτα για βιολί και πιάνο αρ.3 σε λα ελάσσονα

Ο "Ευρωπαϊός συνθέτης από την Πάτρα", όπως πολύ ωραία τον ονομάζει ο Βύρων Φιδετζής, έγραψε συνολικά 31 έργα για βιολί και πιάνο, μεταξύ των οποίων και τρεις σονάτες. Η τρίτη σονάτα σε λα ελάσσονα είναι το τελευταίο έργο του Δημήτρη Λιάλιου και το μόνο που γράφτηκε την τελευταία περίοδο της ζωής του 1935-1940. Ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 1938 στην Αθήνα.

Είναι έργο ανήσυχο με έντονα δυναμικό και ρομαντικό χαρακτήρα. Το πρώτο μέρος είναι σοβαρό, σκοτεινό και φορτισμένο από έντονα συναισθήματα νοσταλγίας και πάθους που εναλλάσσονται με στιγμές γαλήνης και νηφαλιότητας. Το δεύτερο μέρος το διακρίνει απλότητα, είναι πιο τρυφερό και κρύβει μια λύπη. Δεν λείπουν οι έντονες κορυφώσεις που όμως λύνονται απροσδόκητα εύκολα και γρήγορα, σαν ο συνθέτης να συνεχίζεται ξαφνικά και συνειδητοποιώντας την ματαιότητα να επανέρχεται γρήγορα σε ισορροπία. Το τρίτο μέρος υπάρχει, πιθανότατα από το 1916, ως αυτοτελές έργο (Romance) με τίτλο Desespair. Το χαρακτηρίζει φως και κίνηση, έχει μια φρέσκια νεανική ενέργεια, χαρούμενη και ενθουσιώδη διάθεση, είναι ελπιδοφόρο, δυναμικό και πανέμορφα τραγουδιστό.

Η πρώτη εκτέλεση έγινε το 1940 στην Αθήνα, δύο μήνες μετά τον θάνατο του συνθέτη από το ζεύγος Λυκούδη σε μια συναυλία-μνημόσυνο. Από τότε η σονάτα παίχτηκε από τον Γιώργο Δεμερτζή και τον Θανάση Αποστολόπουλο το 2002 και από την Ευτυχία Ταλακούδη και τον Jean-Christophe Charon και τον Νίκο Κυριόσογλου το 2006 και 2007 αντίστοιχα.

Ευτυχία Ταλακούδη

Αιμίλιος Ριάδης: Νανούρισμα σε λα ελάσσονα για βιολί και πιάνο (1908)

Ανακαλύφθηκε στη Βιβλιοθήκη του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης από τον Γιώργο Λεωτσάκο σε δύο γραφές, ελάχιστα διαφορετικές, με την αυτή χρονολόγηση στο τέλος: Τετάρτη Μαΐου 21/Ιουνίου 3 1908, (και, μόνο στη μία) Θεσσαλονίκη. Η απλούστερη βιολιστικά (66 μέτρα), έχει τίτλο Berceuse και, δεξιά διαβάζουμε: Emil (sic) Elefteriadis/Mai 1908. Η άλλη (75 μέτρα) τιτλοφορείται Berceuse (sur le berceau d' un petit Macedonien orphelin), δηλ. Νανούρισμα (Στην κούνια ενός μικρού ορφανού Μακεδόνα) και, πάντα δεξιά διαβάζουμε αυτή τη φορά Emil Riadis/Mai 1908.

Σπάνια πρωτόλειο ενός 28χρονου συνθέτη έχει μεγαλύτερη αξία μαρτυρική και ιστορική: καταρχήν είναι μία από τις αρχαιότερες σωζόμενες σελίδες της Ελληνικής βιολιστικής φιλολογίας, μετά τις βιολιστικές παραφράσεις μελωδιών από ιταλικές όπερες του Επτανήσιου Ευγενίου Μαρτινέλλη (-;) -αφού χάθηκαν οι σονάτες των Αλέξανδρου Κατακουζηνού (1824-92) και Σπύρου Σαμάρα (1861-1917). Ως μελωδία, αυτό το andante, σε 2/4 και μορφή A-B-A', όπου το Α' είναι απλή υπόμνηση 4 μέτρων του Α, αναπέμπει έντονα στα τραγούδια και τις άριες Επτανησίων όπως οι Ξύνδας και Καρρέρ, προβληματίζοντας για τα ακούσματα του Ριάδη στην τότε Θεσσαλονίκη! Λιτότατη πιανιστική γραφή, (στο Β, σε Μι μείζονα, τα τρίχα 16ων του πιάνου, θυμίζουν Ξανά Επτάνησα και Ιταλία), προτίμηση στις ψηλότερες περιοχές του βιολιού, αλλά και, σε δύο σημεία ενδείξεις κάποιας εξοικείωσης (χάρη στον Λάλα;) με το γερμανικό ρεπερτόριο: το πέρασμα στη σολ ελάσσονα θυμίζει τον Σούμπερτ του τραγουδιού Ξεραμένα λουλούδια από την Ωραία Μυλωνού, ενώ το απότομο πέρασμα σπό τη Μι στη Μι ύφεση μείζονα προδιαγράφει την απελευθέρωση της ιδιοφυίας του Ριάδη μετά το πλάτεμα των μουσικών του οριζόντων στη Δύση.

Γιώργος Λεωτσάκος

Χρήστος Σαμαράς: SONATA Nr. 1 (2005) για Βιολί και Πιάνο

Ένα έργο δραματικό σ' ένα μέρος που αποτελείται από έξι ενότητες. Η πρώτη με πολλά κυρίαρχα τονικά χαρακτηριστικά που συνοδεύονται από μικροπολυφωνικά στοιχεία. Η δεύτερη ήρεμη με μελωδικές γραμμές και έντονη εσωτερικότητα, η Τρίτη με δεξιοτεχνικό και πολυμορφικά δομημένο τρόπο. Η τέταρτη με μεγάλες εντάσεις - εκρηκτική - της οποίας η έκφραση φθάνει έως και τα άκρα. Η Πέμπτη αναδιπλώνεται άλλοτε σε μια εκστατικότητα με πολλές μελωδικές γραμμές κι άλλοτε σε μια διάθεση μελαγχολίας. Η τελευταία ενότητα έχει ένα τελετουργικό χαρακτήρα που κάποιες φορές - μέσω αυτοσχεδιαστικών μορφωμάτων - καταλήγει σε μελαγχολία κι άλλοτε σε έκσταση. Όλη η σονάτα χαρακτηρίζεται από πτυχώσεις δραματικότητας μέσα σ' ένα πλαίσιο τελετουργικό που σε κάποια σημεία αναδύεται μια ειλικρινή εσωτερικότητα και ένας λυρισμός.

Χ.Σ.

Σίμος Παπάνας: Pas de deux

Το έργο γράφτηκε σαν αφιέρωμα στα δεξιοτεχνικά έργα του 19ου. Αφιερώθηκε στον βιολονίστα Αντώνη Σουσιόμου και τον πιανίστα Τίτο Γουβέλη, από τους οποίους και παρουσιάστηκε σε πρώτη εκτέλεση στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Ακολουθεί την παραδοσιακή μορφή ενός χορευτικού Pas de deux, υπό την έννοια ότι το βιολί και το πιάνο αντιπροσωπεύουν τους ρόλους των δύο χορευτών: ο καθένας λαμβάνει εναλλάξ τον κύριο ρόλο και μία εκτενέστερη καντέντσα στο τέλος του έργου. Είναι δομημένο σε δομή "εισαγωγή και ροντό" και επιδιώκει, παρά τις εξάρσεις, να διατηρήσει μία ελαφριά, παιχνιδιάρικη και χιουμοριστική διάθεση.

Σ.Π.

ΤΡΙΤΗ 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 20.30' στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Δήμου Αθηναίων με έργα Γιάννη Κωνσταντινίδη (1903-1984), Ναπολέοντα Λαμπελέτ(1864-1932), Θεόδωρου Σπάθη (1883-1943), Αριστοτέλη Κουντούρωφ (1896-1969), Λεωνίδα Ζώρα (1905-1987) και Ανδρέα Νεζερίτη (1897-1980)

Γιάννη Κωνσταντινίδη: 2η Δωδεκανησιακή Σουίτα (1948)

Η 2η Δωδεκανησιακή Σουίτα, όπως και η 1η, στηρίχθηκε στο έργο *Απ' τα Δωδεκάνησα-χοροί και τραγούδια για ορχήστρα, πρωτοπαλαιμένο* από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών στις 23 Φεβρουαρίου 1947 υπό τον Θεόδωρο Βαβαγιάννη. Απ' τον αρχικό αυτό πυρήνα ξεπήδησαν τα επόμενα χρόνια, 1948-49, οι δύο δωδεκανησιακές σουίτες. Η 1η πρωτοπαίχτηκε στη Γενεύη τον Ιούνιο του 1949 από τον Samuel Baud-Bovy. Η δεύτερη παίχτηκε μετά το θάνατο του συνθέτη, στις 27 Νοεμβρίου 1986 από τη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ και τον Βύρωνα Φιδετζή. Κοινά γνωρίσματα και στις δύο σουίτες είναι η εξαμερής διάρθρωση και η μουσική πρώτη ύλη που προέρχεται απ' το έργο του Baud-Bovy *Τραγούδια των Δωδεκανήσων* (Αθήνα 1935). Η διάρθρωση αυτή, όπου συχνότατα το κάθε μέρος [πλην των II,IV στην πρώτη και II,V στη δεύτερη] βασίζεται στη διμερή μορφή AB [με εναλλαγή πάντα αργού (A) και γρήγορου (B)], εξυπηρετεί τη βαθύτερη πρόθεση του συνθέτη να παραθέσει όσες περισσότερες μπορεί από τις μελωδίες, έτσι όμως ώστε και αυτές να αναδειχθούν και η οικονομία του συνόλου να διατηρηθεί. Η ορχήστρα και στα δύο έργα είναι μικρή, χρησιμοποιείται καιρίαι με μίαν έξοχη λεπτότητα βασισμένη στην αρχή της ηχοχρωματικής ποικιλίας στηρίζοντας την τεχνική της "αένανης παραλλαγής". Η τεχνική αυτή συνιστά υποκατάσταση της τέχνης του λαϊκού μουσικού, ή μάλλον μεταφορά του σκέπτεσθαι του σε έναν άλλο μουσικό χώρο. Οι σκοποί που περιέχονται στη 2η Δωδεκανησιακή Σουίτα είναι οι εξής:

I. Τραγούδι του γάμου (Αρχάγγελος Ρόδου)- Βοσσικάτα (Καλύμνου)- Κάλαντα του Λαζάρου (Ρόδου)

II. Το πάθος (Κάσου- Δωδεκανησιακή λύρα)

III. Έλα να τις μοιραστούμε (Ρόδου) - Στα μάρμαρα του Γαλατά (Καρπάθου)

IV. Δεν ημπορώ να κάμ' αλλιώς- Ο κάτω (Ρόδου)

V. Μοιρολόι Αστυπάλαιας

VI. Το μικρό Κωνσταντάκι (Ρόδου)- Χορευτικά Καρπάθου

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΦΩΝΗ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Θεόδωρος Σπάθης

Ο συνθέτης Θ. Σπάθης γεννήθηκε το 1883 (σύμφωνα με το λεξικό του Τ. Καλογερόπουλου πιθανόν και το 1884) στην Αθήνα προερχόμενος από μουσική οικογένεια. Από την ηλικία των 14 ετών σπούδασε στο Ωδείο των Παρισίων βιολί και σύνθεση. Έζησε και σταδιοδρόμησε κυρίως στη Γαλλία ως βιολιστής και ως μαέστρος. Το 1929 εγκαταστάθηκε οριστικά στην Αθήνα, όπου από το 1931 υπήρξε διευθυντής του Μουσικού Τμήματος της Παν/κής Λέσχης του Πανεπιστημίου Αθηνών. Πέθανε από φυματίωση κατά τη διάρκεια της Κατοχής, στις 2 Μαρτίου του 1943 στο Νοσοκομείο "Σωτηρία". Τα τραγούδια που θα ακουστούν σήμερα, όλα στις δικές του πρωτότυπες ενορχηστρώσεις, προέρχονται από μία σειρά περίπου 35 δημοτικών τραγουδιών εναρμονισμένων από τον ίδιο, που εξέδωσε ο παρισινός μουσικός Οίκος Μωρίς Σενάρ. Ο οίκος αυτός είχε εκδώσει κατά τα πρώτα 30 χρόνια του 20ού αιώνα πολλά έργα Ελλήνων συνθετών, όπως των Ριάδη, Λεβίδη, Πονηρίδη, Πετριδη, Καλομοίρη και Σπάθη.

Το τραγούδι *Στη λίμνη το Ρηγόπουλο* προέρχεται από την (πιθανότατα ημιτελή) όπερα του συνθέτη *Κυρά Φροσύνη*, πάνα σε κείμενο του Σωτήρη Σκίπη. Από τα άλλα τραγούδια του που θα εκτελεστούν απόψε, η *Αλατσατιανή* και *Τα δύο πουλάκια* φέρουν πάνω στη χειρόγραφο παρτιτούρα ορχήστρας την ένδειξη "Marseille Mars 1921". Δεν υπάρχουν ανάλογες ενδείξεις στις παρτιτούρες της *Γαλιάντρας* και στη πρώτη, καθώς φαίνεται, από τις δύο υπάρχουσες ενορχη-

στρώσεις του πιο κοσμαγάπητου τραγουδιού του, *Το Λαγιαρνί*. Η ορχηστρική γραφή, όπως και η αρμονική συνοδεία, είναι σε όλα τα κομμάτια ανάλαφρη και εξαιρετικά λεπταίσθητη προδίδοντας μάστορα στη χρήση της φωνής και των οργάνων.

Σύμφωνα με τον Μάριο Βάρβογλη με τον οποίο ο Θ. Σπάθης υπήρξε φίλος κοντά 40 χρόνια, "... προτίμησε, σαν αληθινός καλλιτέχνης, το δύσκολο δρόμο της βιοπάλης και στάθηκε ανάμεσά μας ως την ημέρα του θανάτου του τίμιος, ανεξάρτητος, ευγενικός σαν τη μουσική του χωρίς φανταχτερές ηχητικότητες. Η μουσική του είναι σεμνή, απλή και άξια σεβασμού και τα γλυκά τραγούδια του τ' αγαπούμε, γιατί μας μαθαίνουν μερικά μυστικά των πόνων του, που είναι και δικό μας πόνο!".

Αριστοτέλης Κουντούρωφ

Ο Α. Κουντούρωφ γεννήθηκε το 1896 στην Τιφλίδα και πέθανε το 1969 στο Βόλο. Σπούδασε με τους Μ. Ιπολλύτωφ-Ιβάνωφ, Ρ. Γκλιέρ κ.α. στην Τιφλίδα και στην Μόσχα. Το 1930 ήλθε στην Ελλάδα όπου και εγκαταστάθηκε οριστικά. Έγραψε πληθώρα έργων εμπλουτίζοντας την ελληνική μουσική με δημιουργίες μεγάλης γραμμής όπως τα συμφωνικά ποιήματα "Ίκαρος", "Ορφείας και Ευρυδίκη", Συμφωνία σε φα#, Συμφωνιέτα κτλ. Τα τραγούδια του με ορχήστρα, λίγα τον αριθμό, είναι ωστόσο εξαιρετικά χαρακτηριστικά ενός ύφους που έχει τις ρίζες του στη συνθετική Σχολή του Ρίμσκυ-Κόρσακωφ και στην αρμονική γλώσσα του Αλεξάντρ Σκριάμπιν. Είναι γραμμένα κυρίως πάνω σε ρωσικά ποιήματα και ξαναδουλεμένα ως προς τις ελληνικές μεταφράσεις τους, πλην ενός που βασίστηκε στο ποίημα "Μακρούα" του Καβάφη. Η ενορχήστρωση είναι απολύτως διακριτική, δίχως σε καμία περίπτωση, παρ' όλη τη λιτότητα που τη διακρίνει, να μπορεί να χαρακτηριστεί φτωχή. Χρονολογικά: το "Ήρθα κοντά σου" -στίχοι σε ελλ. απόδοση της Βέτας Πεζοπούλου - γράφτηκε το 1919, το "Τα λόγια σβήσαν πιά" σε ελλ. μετάφραση του Γιάννη Οικονομίδη το 1922, το "Ο γάτος" το 1932 και το "Μακρούα" το 1942. Το τραγούδι του Ναπολέοντα Λαμπελέτ "Τριανταφυλλιά και κυπαρίσι", ενορχηστρωμένο από τον Κουντούρωφ για ορχήστρα εγχόρδων, που συμπεριλήφθηκε στο πρόγραμμα, δεν έχει καμία χρονολογική ένδειξη.

B.Φ.

Λεωνίδα Ζώρα: Νυχτιάτικο τραγούδι για σόλο βιολοντσέλλο και μικρή ορχήστρα, Α.Κ.Κο 18

Το Νυχτιάτικο τραγούδι για σόλο βιολοντσέλλο και μικρή ορχήστρα αποτελεί την πρώτη ορχηστρική εκδοχή του Νυχτιάτικου για βιολοντσέλλο και πιάνο του 1927, ένα έργο που θα απασχολήσει τον συνθέτη καθ' όλη τη διάρκεια της δημιουργικής του πορείας. Στην παρούσα μορφή εκτελείται για πρώτη φορά στην Πλαζ Νέου Φαλήρου υπό τον τίτλο Στο βουνό, στις 28 Αυγούστου 1931, σε Βραδιά Ελληνικών Έργων κατά τη 17η Συμφωνική Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέου Φαλήρου, με σολίστα τον Αχιλλέα Παπαδημητρίου και υπό τη διεύθυνση του Μανώλη Καλομοίρη. Ο συνθέτης είχε εντάξει το έργο αυτό, μαζί με τον Χορό (τον μετέπειτα Ελληνικό χορό), στο πλαίσιο μιας μικρής σουίτας για ορχήστρα με τίτλο Στο χωριό. Το σχέδιο αυτό εγκαταλείφθηκε: στα μέσα της δεκαετίας του 1950 συναντάμε δεύτερη επεξεργασία της ορχηστρικής εκδοχής του Νυχτιάτικου με τελική ένταξη του -ως "Ίντερλούδιο"- στη Συμφωνία αρ. 1 (1947), ενώ ο "Χορός" εντάσσεται στη σουίτα Στους αγρούς. Πολύ αργότερα, εικάζουμε μέσα στη δεκαετία του 1970, ο Ζώρας αποφασίζει να αποκαταστήσει την εκτελεσιμότητα της αρχικής μορφής του έργου συγγράφοντας εκ νέου πάρτες (οι αρχικές δε σώζονται). Με την κίνησή του αυτή, ο συνθέτης επιβεβαιώνει την εμπιστοσύνη και την αγάπη του στην πρώτη, νεανική μορφή του τρυφερού αυτού έργου, αιτιολογώντας ταυτόχρονα την επιλογή του να εμφανίζει το Νυχτιάτικο τραγούδι ως ανεξάρτητο έργο στους καταλόγους του.

Λεωνίδα Ζώρα: Θρύλος, Συμφωνικό ποίημα, Α.Κ.Κο 38

Ο Θρύλος είναι ένα συμφωνικό ποίημα μικρών διαστάσεων που, κατά τον Ζώρα, ανήκει στο είδος της προγραμματικής μουσικής χωρίς όμως να στηρίζεται σε συγκεκριμένο μύθο. Περιλαμβάνει τέσσερα συνεχόμενα μέρη, Moderato misterioso ma calmo, Più calmo, Lento και Allegro και βασίζεται σε ένα μοναδικό θεματικό πυρήνα που εμφανίζεται με δύο μορφές, αρχικά στο τσέλλο και κατόπιν στην τρομπέτα και το κόρνο, και αναπτύσσεται με την τεχνική της παραλλαγής. Όπως αναφέρει ο ίδιος ο συνθέτης σε αχρονολόγητο αυτόγραφο σημείωμα, "η σύνθεση του Θρύλου [...] έγινε το 1936 από στοιχεία σκηνικής μουσικής σε θεατρικό έργο του 1931, γραμμένη τότε για λίγα έγχορδα, πέντε πνευστά, πιάνο και κρουστά" (δύναμη ορχήστρας που διατηρείται άλλωστε και στο παρόν έργο). Πρόκειται αναμφισβήτητα για τη, χαμένη σήμερα, σκηνική μουσική Το παραμύθι της Βιολαντώς που είχε γραφτεί για το ομώνυμο παιδικό θεατρικό έργο του Κωστή Βελμούρα. Το 1939 έγινε καινούρια επεξεργασία για την α' εκτέλεση του έργου στο Ραδιοσταθμό του Βερολίνου υπό τη διεύθυνση του συνθέτη, την οποία -σύμφωνα με επιστολή του Ζώρα προς τον Καλομοίρη- ακολούθησε νέα σύμπτυξη του έργου μέρους. Η επεξεργασία αυτή φαίνεται πως είναι η τελευταία, όπως εκτιμάται από τα σωζόμενα χειρόγραφα και επιβεβαιώνεται από αυτόγραφο σημείωμα τον Απρίλιο του 1942 για το πρόγραμμα της α' εκτέλεσης του Θρύλου στην Ελλάδα, στο οποίο ο Ζώρας αναφέρει ότι οι διάφορες επεξεργασίες που έγιναν μέχρι τότε έδωσαν στη σύνθεση την τελειωτική της μορφή.

Ο Θρύλος είναι μάλλον το πιο γνωστό έργο του συνθέτη στην ελληνική μουσική σκηνή.

Λεωνίδας Ζώρας

Ο Λεωνίδας Ζώρας γεννήθηκε στη Σπάρτη το 1905 και πέθανε στην Αθήνα το 1987. Σπούδασε σύνθεση και διεύθυνση στην Ελλάδα με τους Αμιλίο Ριάδη, Διονύσιο Λαυράγκα, Μανώλη Καλομοίρη, Δημήτρη Μητρόπουλο και στην Ανώτατη Σχολή Μουσικής του Βερολίνου (1938-1940) με τους Χέρμαν Γκράμπνερ και Μπόρις Μπλάχερ. Υπήρξε μαέστρος στην Εθνική Λυρική Σκηνή για 18 χρόνια, έως το 1958. Τη δεκαετία 1958-1968 ήταν εγκατεστημένος στη Γερμανία, όπου

ανέπτυξε αξιόλογη δράση διευθύνοντας στις όπερες του Βερολίνου, της Δρέσδης και της Λιψίας. Κατά την επιστροφή του στην Ελλάδα ανέλαβε τη διεύθυνση του Εθνικού Ωδείου και διετέλεσε, μεταξύ άλλων, μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Έχει γράψει έργα για σόλο όργανα, μουσική δωματίου, χορωδιακά, συμφωνικά καθώς και σκηνική μουσική. Σημαντική θέση στο έργο του κατέχουν τα πολυάριθμα τραγούδια για φωνή και πιάνο.

Σοφία Κοντώση
Πιανίστα, Μουσικολόγος

Ανδρέα Νεζερίτη: Συμφωνία αρ. 1 σε σολ ελάσσονα

Ο Ανδρέας Νεζερίτης γεννήθηκε στη Πάτρα το 1897. Σπούδασε πιάνο, αρμονία και αντίστιξη στο Ωδείο Αθηνών και συνέχισε τα ανώτερα θεωρητικά, φούγκα, σύνθεση κι ενορχήστρωση με τον Δάσκαλο Διονύσιο Λαυράγκα, κοντά στον οποίο μαθήτευσε για πολλά χρόνια. Το συνθετικό του έργο εκτείνεται σε όλους σχεδόν τους τομείς της συμφωνικής, οργανικής και φωνητικής μουσικής.

Αναφέρουμε από τα κυριότερα έργα του τα δύο μουσικοδράματα: Ο βασιλιάς Ανήλιαγος και Ηρώ και Λεάνδρος, τις τρεις συμφωνίες του, το ορατόριο Πέντε Ψαλμοί του Δαυίδ, το κοντσέρτο για βιολί, το κοντσέρτινο για πιάνο, το κοντσέρτο και τη μουσική μπαλέτου για ορχήστρα εγχόρδων, τις δύο Ραψωδίες, το κουαρτέτο εγχόρδων, πολλά τραγούδια και άλλα. Ο Ανδρέας Νεζερίτης πέθανε στην Αθήνα το 1980.

Η Συμφωνία αρ. 1 σε σολ ελάσσονα γράφτηκε το 1948 και παίχτηκε για πρώτη φορά τον Μάρτιο του 1952 από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών με διευθυντή τον Φιλοκτήτη Οικονομίδη. Το έργο ακολουθεί τον κλασικό τετραμερή τύπο της συμφωνίας που εμφανίζεται εδώ, σύμφωνα με τον Μίνω Δούνια, με παραδειγματική σαφήνεια ως προς την αρχιτεκτονική του διάταξη. Το πρώτο μέρος (allegro amabile), στη φόρμα της сонάτας, διακρίνεται από μια τροπικότητα ως προς το τονικό ιδίωμα, μορφολογικά δε από τη δύναμη της συνεχείας που χαρακτηρίζει κατ' εξοχήν την ανάπτυξη της συμφωνικής ιδέας. Το δεύτερο μέρος (largo assai e serioso) δίνει ένα δείγμα της ικανότητας του συνθέτη να στήσει και να δέξει μια αρχοντική μελωδία μεγάλης πνοής. Το τρίτο μέρος (molto vivace) χαρακτηρίζεται από την εναλλαγή γοργού τριμερούς ρυθμού στο κυρίως σκέρτσσο και συγκρατημένου διμερούς στο τρίο (ben sostenuto). Το φινάλε (allegro brillante), σύμφωνα πάντα με τον Μίνω Δούνια, μας δίνει μια απόδειξη ότι ο συνθέτης "κατέχει το σθένος να κινήσει ένα λαμπρό πυροτέχνημα με ισχυρό αίσθημα ρυθμού και προπαντός καλού γούστου".

B.Φ.

ΤΡΙΤΗ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 21.00' Θεσσαλονίκη Αίθουσα Κρατικού Ωδείου
ΔΕΥΤΕΡΑ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 20.30' στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Δημήτρης Μαρωνίδης: ΠΟΛΥΧΡΩΜΙΑ II

Η Πολυχρωμία II για ορχήστρα γράφτηκε το 2002 στην Θεσσαλονίκη. Στο έργο γίνεται χρήση σειραϊκών τεχνικών μέσα από μια ηχοχρωματική προοπτική. Οι αριθμητικές ιδιότητες μιας δωδεκάφθογγης σειράς χρησιμοποιούνται ως διαμορφωτές οι οποίοι καθορίζουν διάφορες μουσικές παραμέτρους κατά την διάρκεια του έργου. Η μεταγραφή για την ορχήστρα δωματίου Contra Tempo, έγινε δέκα χρόνια μετά την σύνθεση του έργου (το οποίο παραμένει ανεκτέλεστο), ύστερα από πρόσκληση του μαέστρου Βλαδίμηρου Συμεωνίδη. Αφιερώνεται στον ίδιο και την ορχήστρα.

Δ.Μ.

Μανώλης Καλομοίρης: Πρελούδιο και τρία τραγούδια ("Μια νεράιδα με εγέννησεν", " Η Γριά Ζωή", " Η μαύρη Λάμια") από τα "Μαγιοβότανα" σε ποίηση του Κωστή Παλαμά (2ο μέρος από τους "Ίαμβους και Ανάπαιστους").

Στα Μαγιοβότανα δεν έχουμε να κάνουμε τόσο με τραγούδια όσο με μικρές συμφωνικές εικόνες, με μικρά συμφωνικά ποιήματα. Ολόκληρος ο κύκλος κινείται σ' ένα μουσικοποιητικό χώρο όπου το λαϊκόπνοο παραμύθι και η ιστορία σμίγουν και μεταστοιχειώνονται σε θρύλο. Ο Καλομοίρης εκφράζει με θαυμαστό τρόπο την ποιητική αίσθηση της ιστορίας και τον ιδιότυπο λυρισμό της ποίησης του Παλαμά. Είναι μοναδικός στο να αναλύει ένα ποιητικό κείμενο και στο να το αποδίδει μουσικά όχι με βάση το ρυθμό του στίχου αλλά με βάση τον εσωτερικό ψυχολογικό ρυθμό της εναλλαγής των εικόνων και των καταστάσεων. (Γιώργος Λεωτσάκος)

Η μεταγραφή του πρελούδιου και των τριών τραγουδιών για το συγκεκριμένο ενόργανο σύνολο έγινε από τον Βλαδίμηρο Συμεωνίδη.

Χρήστος Σαμαράς: ΑΠΟΛΟΓΙΑ II (1988) για ορχήστρα δωματίου

Το έργο αυτό εκφράζει (απολογία) την αγωνία του ανθρώπου που προσπαθεί να αντισταθεί στον εξευτελισμό και την φθορά που δέχεται καθημερινά. Η οργάνωση της ιδιόμορφης φόρμας στηρίζεται σε έντονες εναλλαγές δραματικών και λυρικών στοιχείων:

Εισαγωγή. Μ. 1-18 (a b a)

Α' Μέρος. Μ. 19-31 (a), Μ. 32-39 (b), Μ. 40-52 (c [a])

Β' Μέρος. Μ. 53-62 (a), Μ. 63-69 (b), Μ. 70-73 (a)

Α' (C) Μέρος. Μ. 74-89 (a), Μ. 90-99 (b), Μ. 100-104 (c [a])

Coda. Μ. 105-122 (aba)

Υπάρχει στο έργο μια βασική μουσική ιδέα πολυσύνθετα εκφρασμένη, που ξεκινάει στην εισαγωγή από τα πιτσικάτα του

τσέλλου και κοντραμπάσου (α) και ξετυλίγεται στο (β) σε μια χορευτική αποκορύφωση. Αργότερα η μουσική ιδέα αλλάζει, περνά στα έγχορδα, όπου δημιουργεί αυτή την ένταση του εσωτερικού απολογητικού διαλόγου, κάποτε γίνεται δραματικός, άλλοτε εκστατικός (Α μέρος), ενώ η τρομπέτα παίζει το ρόλο του αντίλογου ή κατήγορου. Άλλοτε η μουσική ιδέα γίνεται μελαγχολική - νοσταλγική (Β μέρος). Εδώ το αγγλικό κόρνο και η τρομπέτα "οργανώνουν την αντιπαλότητα", θα 'λεγε κανείς, των ήχων του επόμενου δραματικού Α (C) μέρους, όπου βασική μουσική ιδέα επιστρέφει αντίθετα για να δημιουργηθεί το τέλος.

X.Σ.

Δημήτρης Τερζάκης: Κοντσέρτο για κλαρινέτο μπάσο

Φίλοι ακροατές, αντίθετα με την συνήθεια να σχολιάζουν οι συνθέτες τα έργα τους, εγώ δεν έχω να πω τίποτα. Θα μου πείτε γιατί. Πρώτον διότι η μουσική αρχίζει εκεί που αδυνατεί η γλώσσα να εκφράσει και δεύτερον διότι σας θεωρώ ικανούς να επικοινωνήσετε με την μουσική χωρίς λεκτικά δεκανίκια. Ακούστε και ή χειροκροτήστε η σφυρίζετε. Δέχομαι και τα δύο.

Δ.Τ.

Γιάννη Κωνσταντινίδη: 1η Δωδεκανησιακή Σουίτα

Σχετικά με το συγκεκριμένο κομμάτι, κοίτα σημείωση του προγράμματος της 2/4/13, που αναφέρεται στη 2η δωδεκανησιακή σουίτα και στο κοινό ιστορικό των δύο έργων. Παρακάτω αναφέρουμε τα τραγούδια των Δωδεκανήσιων που χρησιμοποίησε ο συνθέτης στην 1η σουίτα:

- I. Το Δυοσμάρακι (Μαντινάδα Καρπάθου) - Ανάμεσα πλημμύρι (Ρόδου)
- II. Πέτρος και Παύλος (Γαμήλιο Καστελλόριζου)
- III. Σαράντα χρόνους έκαμα (Ρόδου) - Ειρήνη (Χορός Τήλου)
- IV. Ας τραγουδήσω ας χαρώ (Σκοπός Αρχαγγελίτικος Ρόδου)
- V. Ζερβόδεξι(ος) (Χορός Ρόδου)
- VI. Τραγούδι του γάμου (Χορός Ρόδου) - Σούστα (Χορός Ρόδου)

B.Φ.

ΤΡΙΤΗ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 20.30' Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός

Ο ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ

Ο Πέτρος Πετριδής γεννήθηκε στη Νίδη της Καπαδοκίας το 1892. Φοίτησε στη Ροβέρτειο σχολή της Κωνσταντινούπολης. Στην Πόλη πήρε και τα πρώτα μαθήματα μουσικής απ' τον Ιταλό καθηγητή Σελβέλι. Αργότερα στο Παρίσι, όπου πήγε για νομικές σπουδές, πήρε μαθήματα σύνθεσης κυρίως απ' τον Αλμπέρ Ρουσέλ. Το 1912-13 συμμετείχε ως εθελοντής στους Βαλκανικούς πολέμους. Έλαβε μέρος στην πολιορκία του Μπιζανίου και στη μάχη της Αετορράχης, όπου και τραυματίστηκε. Παρ' όλες τις προαναφερθείσες μουσικές σπουδές του, ο ίδιος θεωρούσε τον εαυτό του βασικά αυτοδίδακτο.

Η συνθετική του δημιουργία εκτείνεται σε όλες τις περιοχές της συμφωνικής, της ενόργανης και της φωνητικής μουσικής. Τα κύρια έργα του είναι: Η όπερα *Ζε(μ)φύρα*, το ορατόριο *Άγιος Παύλος*, το *Ρέκβιεμ στη μνήμη του Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου*, πέντε συμφωνίες, η δραματική συμφωνία *Διγενής Ακρίτας*, δύο κοντσέρτα για πιάνο κι ένα για δύο πιάνο, ένα κοντσέρτο για βιολί, έργα για ορχήστρα (*Κλέφτικοι Χοροί*, *Ελληνική Σουίτα*, *Ιωνική Σουίτα*, *Βυζαντινή Θυσία* κτλ), έργα για ορχήστρα εγχόρδων, μουσική δωματίου, κομμάτια για πιάνο, καθώς και αρκετά τραγούδια, κάποια εξ αυτών με συνοδεία ορχήστρας (*Θρύλος της αγάπης* σε ποίηση Λ. Πορφύρα). Υπήρξε μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και της Γαλλικής Ακαδημίας. Πέθανε στην Αθήνα το 1977.

Τα ελληνικά τραγούδια του Πετριδής ανήκουν στη πρώτη περίοδο της δημιουργίας του (γύρω στο 1920) και ως μακρινό αλλά ευδιάκριτο σημείο αναφοράς τους έχουν, ως προς την αρμονική τους αντίληψη τουλάχιστον, τα ελληνικά τραγούδια του Ραβέλ.

Αν και αυτή του η περίοδος χαρακτηρίστηκε απ' τον ίδιο ως "η περίοδος διεκπεραίωσης της ελληνικής δημοτικοφώνειας", στα συγκεκριμένα τραγούδια η αναφορά στο ελληνικό φολκλόρ είναι εξαιρετικά διακριτική, αν όχι αδιόρατη.

Αντίθετα, τα αγγλόφωνα τραγούδια του συνθέτη είναι γραμμένα γύρω στα 1945, εποχή δηλαδή που ο Πετριδής έχει αποκρυσταλλώσει απόλυτα το προσωπικό του ύφος και οδηγείται βαθμιαία σε μία κατεξοχήν ασκητική αντίληψη μουσικής έκφρασης.

Οι δύο σουίτες για σόλο πιάνο (στον τρόπο του λα ή 1η και στον τρόπο του ρε ή 2η), υπό τον γενικό τίτλο *Le clavier modal* ή *Το τροπικό κλαβίχορδο*, συνιστούν μια ιδιαίτερη προσπάθεια του Πετριδής να κωδικοποιήσει εν πολυφωνία τους τρόπους της βυζαντινής μουσικής, κατά το μέγα υπόδειγμα του Μπαχ με το Καλώς συγκερασμένο κλειδοκύμβαλο. Γράφηκαν στις αρχές της δεκαετίας του '30 και είναι αμφότερες επταμερείς.

Οι δύο σουίτες αποτελούν το θεμέλιο μιας ολόκληρης δημιουργικής σειράς έργων, που πραγματεύεται τη διάπλαση ενός νέου μουσικού ιδιώματος. Το νέο αυτό ιδίωμα θα μπορούσε δυνητικά, κατά τον Πετριδής, να συγκεράσει την "ανατολική" οριζόντια μελωδική, με τη "δυτική" κάθετη αρμονική αντίληψη. Επόμενα έργα της σειράς αυτής είναι: η Βυζαντινή Θυσία, οι παραλλαγές για ορχήστρα εγχόρδων πάνω στους βυζαντινούς ύμνους *Κύριε των δυνάμεων* και *Χριστός ανέστη*, το ορατόριο *Άγιος Παύλος* και το *Ρέκβιεμ*.

B.Φ.

THE TREES THEY GROW HIGH Βρετανικό δημώδες

The trees they grow high,
The leaves they do grow green
Many is the time my true love I've seen
Many an hour I have watched him all alone
He's young,
But he's daily growing
Father, dear father,
You've done me great wrong
You have married me to a boy who is too young
I'm twice twelve and he is but fourteen
He's young,
But he's daily growing
Daughter, dear daughter,
I've done you no wrong
I have married you to a great lord's son
He'll be a man for you when I am dead and gone
He's young,
But he's daily growing
Father, dear father, if you see fit
We'll send him to college for another year yet
I'll tie blue ribbons all around his head
To let the maidens know that he's married
One day I was looking o'er my father's castle wall
I spied all the boys playing at the ball
My own true love was the flower of them all
He's young, but he's daily growing
At the age of fourteen, he was a married man
At the age of fifteen, the father of a son
At the age of sixteen, his grave it was green
And death had put an end to his growing
I'll buy my love some flannel
and I will make a shroud
With every stitch I put in it,
The tears they will pour down
With every stitch I put in it,
How the tears will flow
Cruel fate has put an end to his growing

GO FROM MY WINDOW Αγγλικό δημώδες

Go from my window, my love, my dove,
Go from my window, my dear.
For the wind is in the West and the cuckoo's in his nest
And you can't have a lodging here.
Go from my window, my love, my dove,
Go from my window, my dear.
Oh, the weather it is warm, it will never do thee harm
And you can't have a lodging here.
Go from my window, my love, my dove,
Go from my window, my dear.
For the wind is blowing high and the ship is lying by
And you can't have a harbouring here.
Go from my window, my love, my dove,
Go from my window, my dear.
The wind and the rain have brought him back again
But he can't have a harbouring here.
Go from my window, my love, my dove,
Go from my window, my dear.
Oh, the devil's in the man that he will not understand
He can't have a harbouring here.

TELL ME DEAREST Ποίηση John Fletcher (1579 - 1625)

Tell me, dearest, what is love?
'Tis a lightning from above;
'Tis an arrow, 'tis a fire;

'Tis a boy they call desire;
... 'Tis a grave
... Gapes to have
Those poor fools that long to prove.
Tell me more, are women true?
Yes, some are, and some as you.
Some are willing, some are strange,
Since you men first taught to change,
... And till troth
... Be in both
All shall love to love a new.

ΚΛΑΨΕΤΕ, ΜΑΤΙΑ, ΚΛΑΨΕΤΕ Ποίηση δημώδης από τη συλλογή Bourgault Ducoudray
Κλάψετε, μάτια, κλάψετε, κλάψετε, σκοτωθήτε,
Γιατί θα δήτε χωρισμό, ώστε να βαρεθήτε.
Αγάπα με, πουλάκι μου, 'πως μ' αγαπούσες πρώτα,
Του κόσμου λόγια μην ακούς, μόν' την καρδιά σου ρώτα.
Αγάπα με, να σ' αγαπώ, πουλί μου 'μπιστεμένα,
Όστε να πάρη ο Πλάστης μας από τους δυο τον ένα.

ΑΧΤΙΔΑ Ποίηση Αριστοτέλη Βαλαωρίτη

Αν ήμουνα του φεγγαριού
Μαλαματένια αχτίδα,
Θα χώνευα κρυφά-κρυφά
Μέσ' στα μαλλιά σου τα χρυσά
Να γένω μια πλεξιδα.

Κι όταν η νύχτα θά 'ρχεται
Να κλή τα βλέφαρά σου
Κι άλλος κανείς δε θα θωρή
Τ' αγγελικό σου το κορμί
Παρά το 'κόνισμά σου.

Τότε κι εγώ στ' ανέφελο
Θα βγαίνω μέτωπό σου,
Θα σε φιλώ, θα λησμονώ
Τ' αστέρια μου στον ουρανό,
Θα σβίω εκεί σιμά σου.

Κι εσύ, μ' ένα χαμόγελο,
Πώ 'λαμψε σα δοξάρι
Μ' αγκάλιασες σφιχτά-σφιχτά,
Κι εγώ λησμόνησα, κυρά,
Κι αχτίδα και φεγγάρι.

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ Ποίηση Αριστοτέλη Βαλαωρίτη

Φύσ', αγεράκι δροσερό,
Μέσ' στον δένδρών τα φύλλα.
Πάρ' απ' τα ρόδα τον ανθό,
Απ' τη μηλιά τα μήλα
Και φέρ' τα στο παιδάκι μου.
Είναι καλό και κάνει,
'Ήσυχο, νάνι, νάνι.

Αρχίησε το λάλημα,
Αηδόνι ερωτευμένο,
Νανάρισε το, το φτωχό,
Είν' αποκοιμημένο
Σαν τη γλυκιά σου συντροφιά
Μέσ' στη φωλιά σαν κάνει,
Τη νύχτα, νάνι, νάνι.

'Άνοιξε, νυχτολούλουδο,
'Άνοιξε και μην κλείσης,
Την όμορφή σου μурωδιά
Όστού να τη χύσης

Όλη μέσ' στα μαλλάρια του.
Το μούρο, ιδές πώς κάνει
Μαζί μου νάνι, νάνι.

Παίζει τ' αγέρι του Μαγιού
Μέσα στον καλαμιώνα,
Γελούνε τ' άνθη, τα νερά,
Λαλεί η νεροχελώνα.
Ευτυχισμένη είμαι κι εγώ
Στα στήθια μου σαν κάνει,
Το μούρο, νάνι, νάνι.

Και σεις με τα χρυσά φτερά,
Ονειράτά μου, ελάτε
Στο έρμο το καλύβι μας,
Αγάλια αγάλια εμβάτε,
Σιγά μην το ξυπνήσετε·
Κοιτάξετε πώς κάνει
Άγγελος νάνι, νάνι.

Ονειράτα είναι του φτωχού
Η συντροφιά, η ελπίδα·
Της χήρας η παρηγοριά,
Ο ήλιος, η αχτίδα.
Ελάτε, μην αφήσετε
Τη μάνα του που κάνει
Μαζί του νάνι, νάνι.

Η ΝΕΡΑΙΔΑ Ποίηση Κωστή Παλαμά
Τρεις κοπέλλες λυγερές
Να στο δρόμο μοναχές.
Όποιος με νεράιδα κοιμηθή
Τις κοπέλλες πια δεν τις ποθεί.

Τρεις κοπέλλες λυγερές
Μου χαμογελάνε, τρεις χαρές.
Όποιος τη νεράιδα ερωτευθή,
Με γυναίκα δε θα παντρευθή.

Τρεις κοπέλλες μοναχές
Πάνε, πάνε τρεις ψυχές
Σύρτε στο καλό,
Σύρτε στην ευχούλα του Θεού.
Στάλα - στάλα μου το πίνεις το μυαλό
Πρασινομαλλού.

ΝΕΚΡΙΚΟ Ποίηση Κωστή Παλαμά.
Κρύψε, μάνα, το παιδί
Που στο πλευρό σου παίζει,
Κι έστρωσ' η Χαρόντισσα
Πρωτάκουστο τραπέζι.

Κάτου 'κει στα Τάρταρα
Τα κρουπαγωμένα
Πείνας' η Χαρόντισσα
Και διψασεν, ωμένα!

Βάλθηκε με των παιδιών
Τη σάρκα να χορτάση,
Σκέλεθρο το πιάτο της
Και καύκαλο το τάσι.

Θέλει πλούσια ξέχειλα
Τα δυο να τα γιομίση,
Κι ονειρεύεται τρελλό,
Ατέλειωτο μεθύσι.

Και κρασάκι ορέγεται

Τριανταφυλλένιο αίμα,
Και κορμάκι λαχταρεί
Σαν κρύο νερό, σαν ψέμμα.

Θέλει μήλο μάγουλο,
Θέλει χειλάκι ρόδι,
Και το γιο της προσκαλεί
Και τονε κán' Ηρώδη.

Τονε στέλνει θεριστή
Τον άγριο καβαλάρη,
Στω' μανάδων τα παιδιά
Και στω' σπιτιών τη χάρη.

Κρύψε, μάνα, το παιδί
Που στο πλευρό σου παίζει,
Κι έστρωσ' η Χαρόντισσα
Πρωτάκουστο τραπέζι.

Τό 'στρωσε κι εκάθισε,
Να χορτάση θέλει
Με της γης τ' αφρόγαλα
Και το καθάριο μέλι.

GOLDEN SLUMBERS KISS YOUR EYES

Ποίηση Thomas Dekker (1572 - 1632)
Golden slumbers kiss your eyes,
Smiles awake you when you rise ;
Sleep, pretty wantons, do not cry,
And I will sing a lullaby,
Rock them, rock them, lullaby.
Care is heavy, therefore sleep you,
You are care, and care must keep you ;
Sleep, pretty wantons, do not cry,
And I will sing a lullaby,
Rock them, rock them, lullaby.

NOD Ποίηση Walter de la Mare (1873 - 1956)

Softly along the road of evening,
In a twilight dim with rose,
Wrinkled with age, and drenched with dew
Old Nod, the shepherd, goes.

His drowsy flock streams on before him,
Their fleeces charged with gold,
To where the sun's last beam leans low
On Nod the shepherd's fold.

The hedge is quick and green with briar,
From their sand the conies creep;
And all the birds that fly in heaven
Flock singing home to sleep.

His lambs outnumber a noon's roses,
Yet, when night's shadows fall,
His blind old sheep-dog, Slumber-soon,
Misses not one of all.

His are the quiet steeps of dreamland,
The waters of no-more-pain,
His ram's bell rings 'neath an arch of stars,
"Rest, rest, and rest again."

THE DAISIES, NOT TO SHUT SO SOON

Ποίηση Robert Herrick (1591 - 1674)
Shut not so soon; the dull-eyed night
Has not as yet begun
To make a seizure on the light,

Or to seal up the sun.
No marigolds yet closed are;
No shadows great appear;
Nor doth the early shepherds' star
Shine like a spangle here.
Stay but till my Julia close
Her life-begetting eye,
And let the whole world then dispose
Itself to live or die.

TO DAFFODILS Ποίηση Robert Herrick (1591 - 1674)

Fair Daffodils, we weep to see
You haste away so soon;
As yet the early-rising sun
Has not attain'd his noon.
Stay, stay,
Until the hasting day
Has run
But to the even-song;
And, having pray'd together, we
Will go with you along.

We have short time to stay, as you,
We have as short a spring;
As quick a growth to meet decay,
As you, or anything.
We die
As your hours do, and dry
Away,
Like to the summer's rain;
Or as the pearls of morning's dew,
Ne'er to be found again.

THE MAD MAID'S SONG Ποίηση Robert Herrick (1591 - 1674)

Good-morrow to the day so fair,
Good-morning, sir, to you;
Good-morrow to mine own torn hair
Bedabbled with the dew.
Good-morning to this primrose too,
Good-morrow to each maid
That will with flowers the tomb bestrew
Wherein my love is laid.
Ah! woe is me, woe, woe is me!
Alack and well-a-day!
For pity, sir, find out that bee
Which bore my love away.
I'll seek him in your bonnet brave,
I'll seek him in your eyes;
Nay, now I think they've made his grave
I' th' bed of strawberries.
I' ll seek him there; I know ere this
The cold, cold earth doth shake him;
But I will go, or send a kiss
By you, sir, to awake him.
Pray hurt him not; though he be dead,
He knows well who do love him,
And who with green turfs rear his head,
And who do rudely move him.
He 's soft and tender (pray take heed);
With bands of cowslips bind him,
And bring him home-but 'tis decreed
That I shall never find him!

THE PARTING Ποίηση Michael Drayton (1563 - 1631)

Since there's no help, come let us kiss and part-
Nay, I have done, you get no more of me;
And I am glad, yea, glad with all of my heart,

That I so cleanly I myself can free.
Shake hands forever, cancel all our vows,
And when we meet at any time again,
Be it not seen in either of our brows
That we one jot of former love retain.
Now at the last gasp of Love's latest breath,
When, his pulse failing, Passion speechless lies,
When Faith is kneeling by his bed of death,
And innocence is closing up his eyes-
Now if thou would'st, when all have given him over,
From death to life thou might'st him yet recover.

WHAT THE BULLET SANG

Ποίηση Bret Harte (1839-1902)
O JOY of creation,
To be!
O rapture, to fly
And be free!
Be the battle lost or won,
Though its smoke shall hide the sun,
I shall find my love--the one
Born for me!

I shall know him where he stands
All alone,
With the power in his hand
Not o' erthrown;
I shall know him by his face,
By his godlike front and grace;
I shall hold him for a space
All my own!

It is he-O my love!
So bold!
It is I-all thy love
Foretold!
It is I-O love, what bliss!
Dost thou answer to my kiss?
O sweetheart! what is this
Lieth there so cold?

I LOVED A LASS Ποίηση George Wither (1588-1667)

I loved a lass, a fair one,
As fair as e'er was seen;
She was indeed a rare one,
Another Sheba Queen:
But, fool as then I was,
I thought she loved me too:
But now, alas! She 's left me,
Falero, lero, loo!

Her hair like gold did glisten,
Each eye was like a star,
She did surpass her sister,
Which pass'd all others far;
She would me'honey' call,
She'd-O she'd kiss me too!
But now, alas! She's left me,
Falero, lero, loo!

In summer time to Medley
My love and I would go;
The boatmen there stood read'ly
My love and me to row.
For cream there would we call,
For cakes and for prunes too;
But now, alas! She's left me,
Falero, lero, loo!

Her cheeks were like the cherry,
Her skin was white as snow;
When she was blithe and merry
She angel-like did show;
Her waist exceeding small,
The fives did fit her shoe:
But now, alas! She's left me,
Falero, lero, loo!

In summer time or winter
She had her heart's desire;
I still did scorn to stint her
From sugar, sack, or fire;

The world went round about,
No cares we ever knew:
But now, alas! She's left me,
Falero, lero, loo!

To maidens' vows and swearing
Henceforth no credit give;
You may give them the hearing,
But never them believe;
They are as false as fair,
Unconstant, frail, untrue:
For mine, alas! hath left me,
Falero, lero, loo!

ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 20.30' Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου

Βραδιά εκκλησιαστικής μουσικής με ύμνους και μελοποιήσεις του πρωτοψάλτη Ζαχαρία Πασχαλίδη (1928-2009), καθώς και παραδοσιακής μουσικής του Παγγαίου που συνέλεξε ο ίδιος. Συμμετέχει παραδοσιακή ορχήστρα της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής του ΚΩΘ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (1928-2009)

Ο Ζαχαρίας Πασχαλίδης γεννήθηκε στη Νικίσιανη Παγγαίου του Νομού Καβάλας, μία περιοχή που διακρίνεται για τις επιδόσεις της στο χώρο της ψαλτικής τέχνης και του δημοτικού τραγουδιού, σε τέτοιο βαθμό ώστε να μιλάμε πλέον για "Παγγαιορίτικο" ή "Νικισιανιώτικο" ύφος. Σε ηλικία 12 χρονών ξεκινάει τα μαθήματα βυζαντινής μουσικής κοντά στον πρωτοψάλτη Κων/νο Ζάπρο και μετέπειτα Λεωνίδα Τσακίρη οι οποίοι ήταν μαθητές του Άρχοντος Πρωτοψάλτου της Μ.Χ.Ε Κων/νου Πρίγγου. Ο άνθρωπος, όμως, που έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ψαλτική πορεία του Ζαχαρία Πασχαλίδη ήταν ο Αθανάσιος Καραμάνης, Άρχων Πρωτοψάλτης της Αγιοτάτης Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως, τον οποίο και διαδέχτηκε στην πρωτοψαλτεία του Ι. Μητροπολιτικού Ναού Θεσσαλονίκης Αγ. Γρηγορίου του Παλαμά.

Πριν αναλάβει, όμως, την πρωτοψαλτεία του Ι. Μητροπολιτικού Ναού της Θεσσαλονίκης, έψαλλε ως πρωτοψάλτης σε πολλούς ναούς των πόλεων Καβάλας (Αγ. Νικόλαο και Τίμιο Πρόδρομο), Λάρισας (Αγ. Αχιλλείο) και Θεσσαλονίκης (Αγ. Βαρβάρα, Αγ. Τριάδα, Αγ. Μηνά, Αγ. Αθανάσιο). Παράλληλα με την παρουσία του στα αναλόγια, διδάσκει τη βυζαντινή μουσική στις εκκλησίες που ψάλλει, δημιουργώντας φυτώρια νέων ψαλτών, καθώς επίσης και στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης, στο Δημοτικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και στη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

Διακρινόμενος για το φωνητικό του τάλαντο και την ερμηνευτική του δεινότητα, έχει ηχογραφήσει για τις ραδιοφωνικές εκπομπές της Ε.Ρ.Τ με το μουσικό τμήμα του Α.Π.Θ και με το Σύλλογο Θεολόγων Θεσσαλονίκης, ενώ έχει κυκλοφορήσει σε κασέτες και ψηφιακούς δίσκους, μαθήματα του Όρθρου και της Θ. Λειτουργίας στον κύκλο της οκταηχίας, ύμνους των Χριστουγέννων και της Μ. Εβδομάδας, της ακολουθίας Γάμου, Βάπτισης και Κηδείας, τον Μικρό Παρακλητικό Κανόνα στην Υπεραγία Θεοτόκο κ.α. Ακόμα, διηύθυνε επανηλημένως το Σύλλογο Ιεροψαλτών Θεσσαλονίκης "Ιωάννης ο Δαμασκηνός".

Η πολυσχιδής δραστηριότητά του συνεχίζεται με τη συγγραφή και την έκδοση τριών βιβλίων, ενός θεωρητικού της βυζαντινής μουσικής, του "Ευχολογίου" που περιέχει τις ακολουθίες Γάμου, Βαπτίσεως και Κηδείας, και τέλος τους δύο Παρακλητικούς Κανόνες στην Παναγία και τον Ακάθιστο Ύμνο. Το έργο του συμπληρώνεται και ολοκληρώνεται με καταγραφές της δημοτικών τραγουδιών από την περιοχή του Παγγαίου.

Πέτρος Παπαεμμανουήλ

ΤΡΙΤΗ 16 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 21.00' Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου

Συναυλία του "Τρίο Θεσσαλονίκης" με έργα Χρήστου Σαμαρά (1956), Νίκου Σκαλκώτα (1904-1949) και Μανώλη Καλομοίρη (1883-1962)

Χρήστου Σαμαρά: ΑΠΟΛΟΓΙΑ IV (1996) για βιολί, τσέλλο και πιάνο "Θερινόν γενέθλιον"

"... η πορεία προς την ολότητα είναι στόχος κι αυτός μάλιστα αποκτά βαθύτερο νόημα, όταν η Μουσική σκέψη συντροφεύεται από πανανθρώπινες σκέψεις και αξίες!"

Θεωρώ, ότι η μουσική έκφραση και διάθεση αυτού του έργου είναι προφανείς, όχι για άλλους λόγους, αλλά γιατί επιζητά την συγκίνηση, την έκρηξη, την μελαγχολία ακόμα μας αφήνει στον κόσμο ενός ταξιδιού προς το "επέκεινα", στον κόσμο των υπερβατικών διαστάσεων όπου η οσμή του ήχου γίνεται όμοια με το ποιόν της και το ταξίδι στον χώρο της ενόρασης. Οι συμβατές έννοιες είναι αδιανόητο να καταχωρηθούν μουσικά μπροστά στον πλούτο της συναισθηματικής εμπειρίας και γνώσης. Είναι σαν να γνωρίζεις ... τα πάντα και να μην ξέρεις τίποτα! Κατ' αυτό τον τρόπο η μουσική είναι ποτισμένη από πολύ χαρακτηριστικές κινήσεις - δεδομένων διαστημάτων - που αφήνουν μια ρομαντική διάθεση, που όμως οι ισορροπίες που προκύπτουν μέσα απ' τη σαφήνεια μιας τετραμερούς σπειροειδούς δομής, χωρισμένη σε δώδεκα ενότητες, με έντονες εναλλαγές δραματικών και λυρικών στοιχείων πλεγμένα όλα με μαστοριά και καθαρότητα πάνω σ' ένα τελετουργικό καμβά.

Το έργο αυτό προσδοκά να ανακαλέσει με ένα αφηγηματικό - απολογητικό τρόπο στιγμές γόνιμες "μνήμες" στιγμές γεμάτες ελπίδα κι αισιοδοξίας που είναι βασικά συστατικά της ομορφιάς και οι οποίες κατά τεκμήριο έχουν πάντα δύο όψεις: αυτής της αγωνίας και του φόβου του ανθρώπου απ' την απομόνωση κι εκείνη της δημιουργικής έκφρασης απαραίτητης για την προοπτική της ζωής. "Απολογούμενο" το έργο προσπαθεί να αντισταθεί στον υπαρξιακό ευτελισμό του Ανθρώπου αλλά και της αναπόφευκτης φθοράς που δέχεται καθημερινά στην ζήση του. Η οργάνωση της φόρμας των δώδεκα ενότητων αναδεικνύεται μέσα από το παρακάτω σχεδιάγραμμα:

Εισαγωγή: Ενότητα I: μ 1-21 (a b a)

A' Μέρος: Ενότητα II μ 22-34 (a), Ενότητα III μ 34-34 (b), Ενότητα IV μ 45- 66 (c [a])

B' Μέρος: Ενότητα V μ 67-80 (a), Ενότητα VI μ 81-93 (b), Ενότητα VII μ 94-102 (a)

C' Μέρος: Ενότητα VIII μ 103-120 (a), Ενότητα X μ 116-120 (a)

A' (D) Μέρος: Ενότητα IX μ 121-138 (a), Ενότητα X μ 139-155 (b), Ενότητα XI μ 156-173 (c [a])

Coda-Ενότητα XII μ 174-187 (aba)

Υπάρχει στο έργο μια βασική μουσική ιδέα πολυσύνθετα εκφρασμένη, που ξεκινάει στην εισαγωγή με το διάστημα ανιούσας πέμπτης και μετά ημιτονίου στα έγχορδα κι αυτό αποτελεί τον μουσικό πυρήνα γύρω απ' τον οποίο ξετυλίγεται το έργο απ' την αρχή σε μια χορευτική αποκορύφωση. Αργότερα η μουσική ιδέα αλλάζει, περνά στο πιάνο, συνομιλεί με τα έγχορδα, δημιουργώντας αυτή την ένταση του εσωτερικού απολογητικού διαλόγου, άλλοτε με λυρικό τρόπο που κάποτε γίνεται δραματικός, άλλοτε εκστατικός και άλλοτε μελαγχολικός και εσωστρεφής. Στα μεσαία μέρη η μελωδική γραμμή του βιολιού παίζει το ρόλο του αντίλογου που το μιμείται το τσέλλο όπου η μουσική ιδέα γίνεται μελαγχολική κι ίσως νοσταλγική. Τέλος μπαίνει στην περιδινήσει χορευτικών στοιχείων με μελωδικά κύτταρα της αρχής που οδηγούν στην κορύφωση. Η βασική ιδέα επιστρέφει αντίθετα για να ολοκληρωθεί ο κύκλος των όμορφων εκφράσεων με ένα πεισματικό τρόπο και άκρως δραματικό οδηγεί στο τέλος. Η απλότητα ήταν μια συνειδητή επιλογή στην οργάνωση του έργου.

X. Σ.

Νίκου Σκαλκώτα, Οκτώ Παραλλαγές για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλλο πάνω σ' έναν ελληνικό δημοτικό σκοπό

Το έργο αυτό γραμμένο πιθανότατα το 1938, αποτελεί μια πρώτη απόπειρα του συνθέτη να παντρέψει δυο διαφορετικούς μουσικούς κόσμους. Αυτόν της ατομικής μουσικής, στην οποία έχει εντρυφήσει και στοχαστεί πάνω από δέκα χρόνια, και εκείνον της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής, την οποία γνωρίζει παιδίθεν και με την οποία αναμετράται καλλιτεχνικά το ίδιο περίπου χρονικό διάστημα (36 Ελληνικοί Χοροί).

Ένας δημοτικοφανής σκοπός, για τον οποίο αγνοούμε αν είναι δημοτικό τραγούδι ή επινόηση του Σκαλκώτα, αποτελεί το θέμα πάνω στο οποίο θα βασιστούν οι Οκτώ Παραλλαγές. Η δομή του έργου είναι καθαρά κλασικότροπη και παραπέμπει στις παραλλαγές για τρίο με πιάνο του Μπετόβεν (Ich bin der Schneider Kakadu). Με εναλλασσόμενες τις ρυθμικές αγωγές (αργές-γρήγορες) όπου αναδεικνύονται μοναδικά τόσο οι συνθετικές αρετές του Σκαλκώτα όσο και η βαθιά γνώση του της φύσης των τριών οργάνων, το έργο κορυφώνεται με μια φρενήρη καταληκτική φούγκα.

B.Φ.

Μανώλη Καλομοίρη, Τρίο για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλλο σε φα # ελάσσονα , έργο 22 (1921)

Το τρίο του Μανώλη Καλομοίρη διαγράφεται σαν ένα από τα ευτυχέστερα επιτεύγματά του στον τομέα της οργανικής μουσικής και, παρά τη διάρκειά του (κάπου 42'), σαν μία από τις ομοιογενέστερες ως προς το ύφος παρτιτούρες του. Είναι ένα έργο υφασμένο πυκνά και τεχνικά αλλά και χτισμένο στέρεα. Το τρίο αρχίζει σε ένα τρόπο της φα# ελάσσονος και καταλήγει στη Φα# μείζονα, περνώντας από διάφορους άλλους τρόπους, είτε με υφέσεις είτε με διέσεις: πράγμα συνηθισμένο στον Καλομοίρη, η διαδοχή τους δεν επηρεάζει την όλη διαδοχή της σύνθεσης.

Το α' μέρος στηρίζεται σε θέματα που όταν πρωτοεμφανίζονται έχουν λυρικό χαρακτήρα. Μέσα από τα θέματα αυτά ο συνθέτης αντλεί ανυποψίαστα αποθέματα ενέργειας, ρυθμικής ζωντάνιας και κίνησης, χτίζοντας εντυπωσιακά δραματι-

κά κορυφώματα. Όπως συχνά συμβαίνει στον Καλομοίρη, τα θέματα αυτά αναπτύσσονται ταυτόχρονα με την έκθεσή τους. Στο τέλος του μέρους τα δύο κύρια θέματα πλέκονται μαζί με ένα τρόπο αντιστικτικό.

Το β' μέρος, με το γαλλικό τίτλο Transformations (=μεταμορφώσεις), αναπέμπει κάπως αόριστα στη μορφή "θέμα και παραλλαγές": ένα "θέμα" με τέσσερις "παραλλαγές". Πρόκειται για πέντε εξαισίες σύντομες μουσικές εικόνες που κάθε μία τους όμως ακολουθεί τριμερείς μορφές (συνήθως A-B-A) οι οποίες δίνουν στο συνθέτη την ευκαιρία για έναν ανεξάντλητο πλούτο αντιθέσεων ρυθμικής αγωγής, ρυθμού και εκφραστικού τόνου.

Το γ' μέρος, ένα Σκέρτσο σε μι ύφ. ελάσσονα, ακολουθεί και πάλι την τριμερή μορφή A-B-A, όπου καθένα από τα τρία της τμήματα αποτελείται από μικρότερες τριμερείς μορφές. Ο συνθέτης κρατεί το μέτρο των 3/8 για τα δύο ακραία τμήματα. Το μεσαίο τμήμα Β αντιστοιχεί σε ένα τρίο και αποτελεί μια εντυπωσιακή αντίθεση ως προς τη ρυθμική αγωγή, το ρυθμό και τον εκφραστικό τόνο, χρησιμοποιώντας χαρακτηριστικά μέτρα του ελληνικού δημοτικού τραγουδιού -7/8 και κατόπιν 2/4.

Το δ' μέρος, που θυμίζει αόριστα Ρόντο, αρχίζει με μια ρωμαλέα θεματική πρόταση. Ανάμεσα στα θεματικά στοιχεία που ακολουθούν, μια ηρεμότερη ιδέα παρουσιάζει αξιοσημείωτη ομοιότητα με το κύριο θέμα του α' μέρους. Ακολουθεί ένα πιού ανιμάτο με ένα θέμα γεμάτο ρυθμική ζωντάνια στον τρόπο του λα που ύστερα από λίγο, χάρη σε "αύξηση" των αξιών του θα αποκτήσει το χαρακτήρα μιας λαϊκής ρωσικής μελωδίας- "ανάμνηση" της διαμονής του συνθέτη στο Χάρκοβο το 1906-10; Όπως συχνότατα συμβαίνει στον Καλομοίρη, το μέρος αυτό (και όλο το έργο) καταλήγει σε μια "κυκλικής μορφής" υπόμνηση του κυρίως θέματος του α' μέρους.

Γιώργος Λεωτσάκος

ΔΕΥΤΕΡΑ 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 21.00' Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Κρατικού Ωδείου

Αφορμή για την σημερινή εκδήλωση αποτέλεσε η επιθυμία μου να σχεδιάσω μια συναυλία με έργα Ελλήνων συνθετών όπου το κύριο θέμα της θα ήταν τα παιδιά. Ήθελα τον πρωταγωνιστικό ρόλο τόσο στην θεματολογία της μουσικής όσο και στην παρουσίαση της να τον έχουν τα παιδιά. Ξεκίνησα αναζητώντας αμιγώς ορχηστρικά έργα Ελλήνων συνθετών για μαθητικές ορχήστρες χωρίς όμως ικανοποιητικά για τον παραπάνω στόχο αποτελέσματα. Στη συνέχεια προχώρησα στη διερεύνηση έργων με συμμετοχή παιδικής φωνής ή χορωδίας με συνοδεία πάντα μαθητικής ορχήστρας. Και σε αυτό το επίπεδο τα ευρήματα δεν ήταν ενθαρρυντικά. Υπήρχαν έργα για παιδικές φωνές ή παιδικές χορωδίες αλλά συνήθως με συνοδεία πιάνου ή σπανιότερα με ορχήστρα όμως με απαιτήσεις μεγαλύτερου επιπέδου. Στο σημείο αυτό καθοριστική ήταν η βοήθεια του Βύρωνα Φιδετζή και του Γεωργίου Κωνσταντζου τους οποίους και ευχαριστώ θερμά. Ο πρώτος με παρακίνησε να εντορίσω παλιά σχολικά τραγούδια και με σύστησε στον δεύτερο, ο οποίος μου γνωστοποίησε μεταξύ άλλων και τις συλλογές με τα τραγούδια της σημερινής συναυλίας. Η ανακάλυψη αυτών των συλλογών για εμένα λειτούργησε ως ανακάλυψη ενός παλιού ξεχασμένου θησαυρού. Επρόκειτο για τραγούδια που τραγουδούσαν οι γονείς μου και κάποια από αυτά τα πρόλαβα κι εγώ στα αναγνωστικά των τάξεων του δημοτικού σχολείου. Τραγούδια γραμμένα από σημαντικούς Έλληνες λογοτέχνες με μεγάλο έργο στην παιδική ανθολογία και μελοποιημένα από μεγάλους Έλληνες συνθέτες όπως αυτούς της εθνικής σχολής Διονύσιο Λαυράγκα και Γεώργιο Λαμπελέτ αλλά και τον μεγάλο δάσκαλο Γεώργιο Χωραφά. Τραγούδια τα οποία γράφτηκαν ογδόντα με εκατό χρόνια μακριά απ' το σήμερα και χρησιμοποιήθηκαν για πάρα πολλά χρόνια στην εκπαίδευση, σε σχολικά βιβλία, στα μαθήματα μουσικής στα σχολεία καθώς και σε σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις. Εμφανώς παιδική θεματολογία με ανάλογη μουσική επένδυση οι συλλογές αυτές κέρδισαν βραβεία σε διαγωνισμούς αλλά κυρίως κέρδισαν μια σημαντική θέση στην ιστορία της εκπαίδευσης και σε πολλές παιδικές καρδιές. Στην ενορχήστρωση προτεραιότητα δόθηκε στην διατήρηση του αρχικού ύφους χωρίς ιδιαίτερες παρεμβάσεις και πάντα με γνώμονα τις δυνατότητες μιας μαθητικής ορχήστρας ωδείου και μιας παιδικής χορωδίας. Η ιδέα είναι μια και είναι συγκεκριμένη. Τα παιδιά ως επί το πλείστον παίζουν και τραγουδάνε. Αυτό θα κάνουν και σήμερα και ελπίζω να το απολαύσετε.

Δ.Φ.

ΤΕΤΑΡΤΗ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 20:30' Αθήνα, Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός
Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Δήμου Αθηναίων με έργα Δημητρίου Λιάλιου (1869-1940), Γιώργου Ζερβού (1947), Φίλιππου Τσαλαχούρη (1969), Ανδρέα Τσελικά (1978) και Πέτρου Πετρίδη (1892-1977)

Δημητρίου Λιάλιου: *Es glänzt so schön*

Δεν μας είναι γνωστό πότε ο Δημήτριος Λιάλιος (1869-1940) συνέθεσε το τραγούδι "Es glänzt so schön" πάνω σε ποίημα του H. Heine, για μία φωνή και έγχορδα απ' ευθείας στα γερμανικά. Από το ύφος της μουσικής μπορούμε να συναγάγουμε ότι μάλλον πρόκειται για έργο της ώριμης περιόδου του συνθέτη, περίπου μετά το 1920. Ο Λιάλιος αποτελεί μοναδική περίπτωση πιθανότατα σ' ολόκληρη την Ευρώπη, αφού τόνησε κείμενα σε 8(!) διαφορετικές γλώσσες (ελληνικά αρχαία και νέα, λατινικά, ιταλικά, γαλλικά, αγγλικά, γερμανικά και τουρκικά...). Εκτός των νέων ελληνικών τα γερμανικά ποιήματα ήταν εκείνα που τον απασχόλησαν συνθετικά ιδιαίτερω, ίσως και λόγω των σπουδών του στο Μόναχο κατά την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα. Το συγκεκριμένο τραγούδι είναι ένα αργό λυρικό κομμάτι σε απλή τριμερή μορφή ABA.

Β.Φ.

Ποίηση: Heinrich Heine

Es glänzt so schön die sinkende Sonne,
Doch schöner ist deiner Augen Schein.
Das Abendrot und deine Augen,
Sie strahlen mir traurig ins Herz hinein.

Λάμπει τόσο ωραία ο ήλιος που δύει
αλλά ωραιότερη είναι η λάμψη των ματιών σου
το ηλιοβασίλεμα και τα μάτια σου
αστράφτουν μελαγχολικά μες στην καρδιά μου
το ηλιοβασίλεμα σημαίνει χωρισμό
και νύχτα της καρδιάς και πόνο
γρήγορα θα κυλήσει ανάμεσα στα μάτια σου
και στην καρδιά μου η απέραντη θάλασσα.
Μετάφραση Λένιας Ζαφειροπούλου

Das Abendrot bedeutet Scheiden
Und Herzensnacht und Herzensweh.
Bald fließet zwischen meinem Herzen
Und deinen Augen die weite See, die weite See, die weite See.

Es glänzt so schön die sinkende Sonne,
Doch schöner ist deiner Augen Schein.

Γιώργου Ζερβού: *Grodek, για υψίφωνο και ορχήστρα δωματίου σε ποίηση Georg Trakl (1887-1914)*

Η φύση είναι πανταχού παρούσα στο ποιητικό έργο του Georg Trakl. Δεν πρόκειται όμως για τη φύση των ρομαντικών ή της παραδοσιακής λυρικής φυσιολατρίας αλλά, όπως πολύ ορθά επισημαίνει ο ποιητής Ανδρέας Αγγελάκης στην εισαγωγή της μετάφρασής του ποιημάτων του Georg Trakl και του Hermann Hesse, η φύση εδώ "παίρνει μία μεταφυσική, σχεδόν δαιμονιακή διάσταση". Αυτή η διάσταση προβάλλεται ανάγλυφα και στο Grodek, το τελευταίο ποίημα που ο Trakl έγραψε πριν αυτοκτονήσει το 1914 σε νοσοκομείο της Κρακοβίας και στο οποίο αντικατοπτρίζεται όλη η φρίκη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, την οποία ο ποιητής άμεσα βίωσε υπηρετώντας στο Υγειονομικό Σώμα του Στρατού. Στο συγκεκριμένο ποίημα, η φύση έρχεται να πλαισιώσει το απέραντο τοπίο του θανάτου (αποτέλεσμα του πολέμου), επενδύμενη με τις ιδιαίτερες σκοτεινές και απειλητικές αποχρώσεις της εξπρεσιονιστικής γραφής του ποιητή. Τα δύο αυτά στοιχεία (φύση - θάνατος), προσπάθησα να συνδυάσω στη μελοποίηση του ποιήματος, τα οποία, αν και φαινομενικά αντιθετικά, συνυπάρχουν στο έργο του Trakl: τόσο η φύση όσο και ο θάνατος διατρέχουν όλα του σχεδόν τα ποιήματα με τα φυσικά φαινόμενα να αποτελούν εικόνες ή μεταφορές μιας εσώτερης εμπειρίας του πραγματικού θανάτου. Έτσι, από καθαρά συνθετική άποψη, τα επί μέρους "αθάα" στοιχεία της φύσης και τα αντίστοιχα "σκοτεινά" στοιχεία του θανάτου (υπό τη μορφή των μελωδικο-ρυθμικών μοτίβων), αλληλοδιαπλεκόμενα, οδηγούνται σταδιακά σε ένα κορύφωμα προαναγγέλλοντας την τελευταία φράση του τελευταίου στίχου του ποιήματος, "...αυτούς που δεν γεννήθηκαν ακόμη". Το έργο είναι αφιερωμένο στην υψίφωνο Λένια Ζαφειροπούλου και στο συνθέτη και μαέστρο Θόδωρο Αντωνίου.

Ζ.Β.

Grodek: Georg Trakl

Am Abend tönen die herbstlichen Wälder
Von tödlichen Waffen, die goldenen Ebenen
Und blauen Seen, darüber die Sonne
Düster hinrollt; umfängt die Nacht
Sterbende Krieger, die wilde Klage
Ihrer zerbrochenen Münder.

Doch Stille sammelt im Weidengrund
Rotes Gewölk, darin ein zürnender Gott wohnt
Das vergoßne Blut sich, mondne Kühle;
Alle Straßen münden in schwarze Verwesung.

Unter goldenem Gezweig der Nacht und Sternen
Es schwankt der Schwester Schatten durch den
schweigenden Hain,
Zu grüßen die Geister der Helden, die blutenden Häupter;
Und leise tönen im Rohr die dunkeln Flöten des Herbstes.

O stolzere Trauer! ihr ehernen Altäre
Die heiße Flamme der Geistes
nährt heute ein gewaltiger Schmerz,
Die ungeborenen Enkel.

Georg Trakl 1914
GRODEK

Τα δάση τα φθινοπωριάτικα το βράδυ ηχούνε
από θανάσιμα όπλα, οι χρυσές πεδιάδες
κ' οι γαλάζιες λίμνες, πάνωθ' τους ο ήλιος
πιο κατηφής κυλάο η νύχτα περιβάλλει
πολεμιστές ετοιμοθάνατους, των τσακισμένων
στομάτων τους τον άγριο θρήνο.
Μα σιωπηλό μαζεύεται στο βοσκοτόπι
κόκκινο σύννεφο, σ' αυτό ένας θεός οργισμένος οικεί
το χυμένο αίμα, φεγγαρίσια ψύχραο
όλοι οι δρόμοι οδηγούν σε μαύρη σήψη.
Κάτω από τα χρυσά κλαδιά της νύχτας και τ' αστέρια
κυματίζει η σκιά της αδελφής μεσ' απ' τα σιωπηλά άλση,
τα πνεύματα των ηρώων, τα αιμάσσαντα κεφάλια
για να χαιρετίσθω κι απαλά, μες στο καλάμι, ηχούνε
τα σκοτεινά φλάουτα του φθινοπώρου.
Ω, περήφανο πένθος! κ' εσείς βωμοί χαλκένιοι, η πυρωμένη
φλόγα του πνεύματος, σήμερα, έναν τεράστιο πόνο τρέφει:
αυτούς που δεν γεννήθηκαν ακόμη.

(μετάφραση, Άρης Δικταίος.
Άρης Δικταίος, Δεκατρείς αιώνες Γερμανικής ποίησης, εκδ.
Δωδώνη, Αθήνα 1977, σ. 258).

Φίλιππου Τσαλαχούρη: Κοντσέρτο για βιολοντσέλλο και ορχήστρα, opus 82 (2012)

I. *Σκέψη*
II. *Ναυσικά*
III. *Luce*

Το Κοντσέρτο για βιολοντσέλλο & Ορχήστρα γράφτηκε το καλοκαίρι του 2012 σε σύντομο χρονικό. Από τις 20 Ιουλίου μέχρι τις πρώτες ημέρες του Σεπτεμβρίου. Πρώτα ολοκληρώθηκε το αρχικό μέρος, ακολούθως το τρίτο και τελευταίο το μεσαίο μέρος με την φαντασία στο θέμα της *Ναυσικάς*. Το Κοντσέρτο για βιολοντσέλλο συμπλήρωσε τη σειρά των κοντσέρτων για έγχορδα: Κοντσέρτο για Βιόλα opus 18 (1997), Κοντσέρτο για κόντρα μπάσο opus 29 (1998), Κοντσέρτο για βιολί & χορωδία opus 47 (2004). Μετά από τη σύνθεση της Σονάτας για βιολοντσέλλο & πιάνο, opus 61 (2008) γεννήθηκε αυτόματα η ιδέα για τη σύνθεση ενός έργου για βιολοντσέλλο και ορχήστρα. Η απόφαση, όμως, για να εδραιωθεί τόσο στο νου όσο και στα μολύβια χρειάστηκε την παρέμβαση του Άγγελου Δεληβοριά ο οποίος σε συζήτηση με το συνθέτη τον παρότρυνε να ασκηθεί περισσότερο στην απόλυτη μουσική και να αφήσει για λίγο κατά μέρος τις φόρμες που βασίζονται στο λόγο. Η συμβουλή υιοθετήθηκε, το έργο ολοκληρώθηκε και, όπως ήταν φυσικό, είναι αφιερωμένο στον Άγγελο Δεληβοριά.

Το πρώτο μέρος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί *επίπονος στοχασμός*. Το δεύτερο είναι βασισμένο στη μελωδία του τραγουδιού για φωνή & πιάνο *Ναυσικά* του Ζόλταν Κόνταλ. Ο συνθέτης πρωτάκουσε το τραγούδι αυτό το 1987 στην Ουγγαρία. Η ανάμνηση της μελωδίας παρέμεινε ζωντανή και μετουσιώθηκε σε Φαντασία για βιολοντσέλλο & ορχήστρα. Το τρίτο μέρος έχει ως τίτλο την λατινική λέξη *Luce*, φως. Αποτελεί την ανάπτυξη ενός σύντομου έργου για βιολοντσέλλο και έγχορδα, αφιερωμένο στην σελίστα Λουκία Λουλάκη με τον ίδιο τίτλο, *Luce*, δανεισμένο από το όνομά της.

Ανδρέα Τσελίκας: Εορταστική Εισαγωγή για ορχήστρα (2012) σε πρώτη εκτέλεση

Η Εορταστική Εισαγωγή αποτελεί μια προσωπική αντίδραση αλλά και πρόταση ενάντια στην κατήφεια και στην απαισιοδοξία που μας περιβάλλει ως κοινωνία τα τελευταία χρόνια. Ένα έργο που βασίζεται στα ρυθμικά σχήματα του τόπου μας, σε συννήσεις της μουσικής μας παράδοσης μέσω μιας λιτής κλασσικής φόρμας, αυτή της εισαγωγής, για μία κλασσικής εποχής ορχήστρα. Το έργο είναι αφιερωμένο στη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων που τόσα χρόνια με συντροφεύει σε όλα τα στάδια της εξέλιξής μου.

A.T.

Πέτρου Πετρίδη: Συμφωνία 3 αρ. Παρισινή

Η 3η Συμφωνία του Πέτρου Πετρίδη (1892-1977), με την προσωνυμία *Παρισινή*, ξεκίνησε να γράφεται το 1944 στην Αθήνα και ολοκληρώθηκε τον επόμενο χρόνο στο Λονδίνο. Σε αντίθεση με τις άλλες συμφωνίες του συνθέτη είναι γραμμένη για κλασσική συμφωνική ορχήστρα στα μετοβενικά πρότυπα, δίχως τρομπόνα, τούμπα, άρπα κ.λπ. Το έργο παίχτηκε για πρώτη φορά στη Γενεύη υπό τη διεύθυνση του Samuel Baud-Bovy το 1949 και τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου επαναλήφθηκε στην Αθήνα από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών υπό τη διεύθυνση του συνθέτη. Αποτελείται από τέσσερα μέρη, αρχιτεκτονημένα στη βάση μιας κυκλικής μορφής. Το πρώτο μέρος (*allegro comodo*) έχει χαρακτήρα ειδυλλιακό, σε αντίθεση με το δεύτερο (*largo appassionato*), το οποίο είναι ιδιαίτερος δραματικό. Το τρίτο μέρος (*minuetto*) αλλάζει τελειώς ύφος, μεταφέροντάς μας από το ελεγειακό κλείσιμο του αργού μέρους σε μια χορευτική ατμόσφαιρα, όπου με πολύ έξυπνο τρόπο συνδυάζονται στοιχεία του πεντάσημου τσακωνικού με έναν ευρωπαϊκό κλασσικό τριμερή ρυθμό. Το τρίο που ακολουθεί χαρακτηρίζεται από μια εξαιρετικά διακριτική χρωματικότητα. Το φινάλε (*allegro leggiero e giocoso*) είναι ένα ανάλαφρο κομμάτι σε διμερή ρυθμό και στη μορφή ενός κλασσικού *rondo*. "Στις συμφωνίες του Πετρίδη επικρατεί γενικά μια πολυτροπία (*polytonie*), χωρίς ο συνθέτης να αποκλείει και τις διτονικότητες, την πεντατονική κλίμακα, τις αντιστικτικές αρμονίες και την προσαρμογή αρχαϊκών τρόπων και γενών στη συγχρονισμένη του τεχνοτροπία που φτάνει στα ακροτελεύτια σύνορα μιας εξιδιασμένης συνθετικής επιστημοσύνης" (Σοφία Σπανούδη).

Βιογραφικά

Τρίτη 12 Μαρτίου

Η **Ράνια Κυριαζή** γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Μουσική και τραγούδι σπούδασε στο Ωδείο Κώστα Κλάββα στην τάξη της Πόπης Πετριόλι. Υπήρξε επίσης μαθήτρια και πνευματικό παιδί της μεγάλης μας Δανάης. Στη σύντομη σταδιοδρομία της (εδώ και αρκετά χρόνια απουσιάζει επαγγελματικά από το χώρο του τραγουδιού) έλαβε μέρος σε πολλές συναυλίες σ' όλη την Ελλάδα. Στη δισκογραφία πρόλαβε να κάνει ένα προσωπικό δίσκο: "Μουσικές πινελιές" και μια συμμετοχή με πέντε τραγούδια στο δίσκο "Δεκάλογος" σε μουσική Τιμόθεου Αρβανιτάκη και ποίηση Οδυσσέα Ελύτη και Γιώργου Σεφέρη. Είχε διάφορες διακρίσεις και βραβεία όπως: Βραβείο Ερμηνείας από το φεστιβάλ τραγουδιού Θεσσαλονίκης, από την Ε.Ρ.Τ. και άλλους πολιτιστικούς φορείς. Τώρα πια τραγουδάει εντελώς επιλεκτικά και μόνο για το κέφι της καρδιάς της.

Ο συνθέτης και συγγραφέας **Κώστας Μυλωνάς** γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Νίκαια του Πειραιά, όπου τέλειωσε το γυμνάσιο. Καθώς οι μουσικές σπουδές του ήταν αποσπασματικές και περιορισμένες, θα πρέπει να θεωρηθεί ως αυτοδίδακτος. Έχει γράψει μουσική για το θέατρο, τον κινηματογράφο, μουσική δωματίου για ποικίλους συνδυασμούς οργάνων, μουσική για μεγάλη ορχήστρα, κύκλους τραγουδιών, καθώς και πολλά μεμονωμένα τραγούδια. Ένα μεγάλο μέρος της μουσικής του είναι αποτυπωμένο σε δίσκους: εννέα 45 στροφών, δύο LP και επτά CD. Το CD τελευταίο εκδόθηκε στις ΗΠΑ. Ένα τμήμα από το συγγραφικό του έργο, που περιλαμβάνεται σε οκτώ βιβλία (τα έξι από τις εκδόσεις "Κέδρος" και το ένα από τις εκδόσεις "Νεφέλη"), αποτελεί αντικείμενο μελέτης από τα περισσότερα πανεπιστήμια του τόπου μας. Το συγγραφικό του έργο συμπληρώνεται από πολλές δημοσιεύσεις άρθρων και δοκιμίων του σε έγκριτες εφημερίδες (Καθημερινή, Ελευθεροτυπία, Έθνος κ.ά) καθώς και σε γνωστά περιοδικά (Διαβάζω, Πολύτονο κ.ά). Έχει κάνει πλήθος διαλέξεων για μουσική, ποίηση, κινηματογράφο και αισθητικά θέματα, σε πανεπιστήμια και άλλους πολιτιστικούς φορείς. Επίσης έχει πραγματοποιήσει πολλές συναυλίες σ' ολόκληρη την Ελλάδα. Τη δραστηριότητά του συμπληρώνουν αμέτρητες εκπομπές στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση. Οι κριτικές που έχει αποσπάσει για το έργο του, τόσο το συγγραφικό όσο και το μουσικό, υπήρξαν και εξακολουθούν να είναι εγκωμιαστικές. (www.kostas-milonas.gr)

Τρίτη 19 Μαρτίου

Μουσικοί και ηθοποιοί της Ορφέας Αρμονίας

ΚΙΘΑΡΑ:	Δελφινόπουλος Δημήτρης
ΛΥΡΕΣ:	Φραγκοράπη Ρόζα Τζούμα Άννα Σακαρέλη Άννα-Μαρία Μηλούση Αθηνά
ΦΟΡΜΙΓΞ:	Παπαδόπουλος Γιάννης
ΠΗΚΤΙΣ:	Γρηγοριάδου Κατερίνα
ΤΡΙΓΩΝΟΝ:	Καρακούτα Σοφία
ΣΑΜΒΥΚΗ:	Μαβίνη Χριστίνα
ΠΑΝΔΟΥΡΙΣ:	Γρηγοριάδης Δημήτρης
ΒΑΡΒΙΤΟΣ:	Μιχαήλ Βασίλης Λιακοπούλου Μαριλένα Ζήσης Νίκος
ΦΩΤΙΓΞ:	
ΔΙΠΛΟΣ ΑΥΛΟΣ	
ΜΟΝΑΥΛΙΟΝ:	Βασιλάκου Άννα
ΣΥΡΙΓΞ, ΣΑΛΠΙΓΞ:	Παπαπαρασκευάς Νίκος
ΤΥΜΠΑΝΙΟΝ, ΣΕΙΣΤΡΟΝ:	Κωφίδης Στέφανος
ΤΥΜΠΑΝΟΝ:	Βίττης Δημήτρης
ΚΡΟΤΑΛΑ:	Κεραμάς Δημήτρης
ΚΥΜΒΑΛΑ:	Ντάβλη Ελισσώ
ΤΡΑΓΟΥΔΙ:	Μαβίνη Χριστίνα, Συμεωνίδου Αναστασία, Παυλίδου Νάντια, Ντάβλη Ελισσώ, Τσέτσιλας Αστέριος, Κοντέλης Γιάννης, Κρητικόπουλος Σταύρος
ΗΘΟΠΟΙΟΙ:	Βαρυτίμου Ευγενία, Τσιγκράκης Δημήτρης, Αράπογλου Μαρία
Διεύθυνση - Μελέτη - Μουσική Επεξεργασία - Ενορχηστρώσεις - Τεχνικές Οργάνων-Συνθέσεις Συνοδείας σε Απαγγελίες:	Δελφινόπουλος Δημήτρης
Διαχείριση φωτογραφικού υλικού:	Αλέξανδρος Σαββίδης

Τρίτη 26 Μαρτίου Πέμπτη 25 Απριλίου

Σίμος Παπάνας

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1979. Σε ηλικία 16 ετών είχε ήδη ολοκληρώσει τις μουσικές του σπουδές στην Ελλάδα (δίπλωμα βιολιού και πτυχίο φούγκας από το Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης) και είχε αποσπάσει πρώτα βραβεία σε ελληνικούς μουσικούς διαγωνισμούς, καθώς και στον διαγωνισμό της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας. Είναι κάτοχος πτυχίου Master στα Μαθηματικά από το πανεπιστήμιο Yale (Η.Π.Α.) καθώς και Bachelor στη μουσική και τα μαθηματικά -με ύψιστη διάκριση- από το κολέγιο Oberlin (Η.Π.Α.). Ανάμεσα στις διακρίσεις του συγκαταλέγονται το πρώτο βραβείο στον διεθνή διαγωνισμό μπαρόκ βιολιού των American Bach Soloists (2000), τα βραβεία "Kaufmann" στο βιολί και "Orff" στα μαθηματικά από το Oberlin, καθώς και η πρώτη θέση για Benefactors Scholarship από το πανεπιστήμιο του Cambridge (Αγγλία).

Το 2002 κέρδισε τη θέση του μόνιμου εξάρχοντος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα. Οι συνθέσεις του για σόλο βιολί και σύνολα μουσικής δωματίου, καθώς και η μουσική του για θεατρικές παραστάσεις έχουν παρουσιαστεί από σημαντικούς καλλιτέχνες σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική. Το Μάρτιο του 2009 παρουσίασε με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών το κοντσέρτο του για βιολί και ορχήστρα. Η πρωτότυπη μουσική του για τα πειραματικά Ιαπωνικά χοροθεατρικά έργα 'Medusa', 'Blue Rocks', 'Minotaur' και 'Dreams in the Arms of the Binding lady' της Izumi Ashizawa παρουσιάστηκε με μεγάλη επιτυχία σε διεθνή θεατρικά φεστιβάλ (Fringe-Νέα Υόρκη, Kenendo center- Ουάσιγκτον, Φεστιβάλ Σηατλ Η.Π.Α., Τεχεράνη, Περού κλπ.) αλλά και στο 22ο Μουσικό Φεστιβάλ του Τόκιο.

Η πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση του κοντσέρτου για δύο βιολιά του Νίκου Σκαλκώτα, που ηχογραφήθηκε από τον Σίμο Παπάνα, τον Γιώργο Δεμερτζή και την Κ.Ο.Θ. κυκλοφορεί από τη Σουηδική δισκογραφική εταιρεία BIS. Η ηχογράφηση του 1ου κοντσέρτου για βιολί του Ντ. Κωσταντινίδη από τον Σίμο Παπάνα κυκλοφορεί στην εταιρεία Centaur.

Ο Σίμος Παπάνας έχει εμφανιστεί ως σολίστ με την Κ.Ο.Θ, την Κ.Ο.Α, την Καμεράτα, την Ορχήστρα της Πάτρας, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ., την ορχήστρα των Μπολσσί, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Μονάχου, την Φιλαρμονική Ορχήστρα της Νοτιοδυτικής Γερμανίας, τους American Bach Soloists, την Louisiana Sinfonietta, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Σόφιας, τη Sofia Sinfonietta, την Ορχήστρα της Μαύρης Θάλασσας, την Ορχήστρα του Ντέμπρετσεν, την Κρατική Ορχήστρα Κύπρου, την PhilharmoniaMoment Musiceaux της Ταϊπέι (Ταϊβάν), καθώς και με το Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο. Έχει δώσει συναυλίες σε Η.Π.Α, Καναδά, Ελλάδα, Κύπρο, Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, ΠΓΔΜ, Αίγυπτο, Βραζιλία, Κίνα και Ιαπωνία. Έχει διδάξει στην Thuringische Sommerakademie, καθώς και σε σεμινάρια του Κρατικού Πανεπιστημίου της Louisiana, του πανεπιστημίου Soochow της Ταϊπέι και σε φεστιβάλ στην Ελλάδα.

Ο Σίμος Παπάνας σπούδασε βιολί με τους P. Arnaoudou, Σ. Καφαντάρη, T. Gabora (Oberlin Conservatory, USA), E. Friedman (Yale University, USA), μπαρόκ βιολί με την M. McDonald (Oberlin Conservatory) και σύνθεση με τον X. Σαμαρά.

Ντανιέλα Νταμιάνοβα

Γεννήθηκε στη Βουλγαρία. Σπούδασε πιάνο στη Μουσική Ακαδημία της Σόφιας (τάξη Στέλλα Ντιμιτρόβα), στο Πανεπιστήμιο Μουσικής και Παραστατικών Τεχνών της Βιέννης (τάξη Wolfgang Watzinger), καθώς και στην Ακαδημία Sibelius στο Ελσίνκι με τον Erik T. Tawaststjerna. Υπήρξε υπότροφος των Yehudi Menuhin Foundation και Vienna Beethoven Society. Έχει διακριθεί σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς πιάνου στην Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Αυστρία και την Ισπανία (διεθνής διαγωνισμός Albert Roussel- Σόφια, Vienna International Piano Academy Competition κλπ.) και έχει τιμηθεί με το ειδικό βραβείο για φωνητική μουσική δωματίου του διαγωνισμού Brahms στο Poertschach της Αυστρίας. Έχει συνεργαστεί με καλλιτέχνες όπως οι διάσημοι κλαρινετίστες Sharon Kam, Alfred Prince και Peter Schmidl (πρώτοι κλαρινετίστες της Φιλαρμονικής της Βιέννης), τον φλαουτίστα Walter Auer (πρώτο φλαουτίστα της Φιλαρμονικής της Βιέννης) και τον ομποϊστά Christian Wetzel.

Από το 2006 διδάσκει ως μόνιμη καθηγήτρια στο Κρατικό Κονσερβατόριο του Κλάγκενφουρτ (Αυστρία) και από το 2009 είναι μόνιμη λέκτορας του Πανεπιστημίου Μουσικής και Παραστατικών Τεχνών της Βιέννης.

Τρίτη 2 Απριλίου

Κωστής Θέος

Ο Κωστής Θεός γεννήθηκε στην Αθήνα το 1966. Ξεκίνησε μαθήματα βιολοντσέλλου με το Δημήτρη Γούζιο, φοίτησε στο Ωδείο Αθηνών, στην τάξη του Ελευθέριου Παπασταύρου και στη συνέχεια στη Royal Academy of Music του Λονδίνου με τον David Strange, στην Ακαδημία F.Liszt της Βουδαπέστης με υποτροφία του Ιδρύματος Ονάση και καθηγητή τον Laszlo Mezzò και στο University of East Anglia με τον Matthias Feile (MMus).

Υπήρξε μέλος της Ορχήστρας Νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το 2001 είναι κορυφαίος στη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων.

Είναι επίσης μέλος του Ελληνικού Συγκροτήματος Σύγχρονης Μουσικής με το οποίο έχει κάνει πολλές εμφανίσεις ως σολίστ. Έχει συμμετάσχει σε πολλά φεστιβάλ μουσικής δωματίου και κυρίως σύγχρονης μουσικής.

Ως συνθέτης, έχει γράψει μουσική για τη σειρά ντοκιμαντέρ της ET 1, "Ελληνισμός και Δύση" και για την μεγάλο μήκους ταινία του Δήμου Θεού, "Ελεάτης Ξένος".

Μαρία Ζώη

Η νεαρή λυρική μεσόφωνος Μαρία Ζώη γεννήθηκε στην Αθήνα και μεγάλωσε στα Τρίκαλα Θεσσαλίας. Έξι μόλις ετών εκδήλωσε έντονη αγάπη και ενδιαφέρον για τη Μουσική. Σπούδασε πιάνο, ακορντεόν και ανώτερα θεωρητικά (Ωδείο Τρικάλων Τ. Κασιώλα, Δημοτικό Ωδείο Λάρισας).

Είχε πολυετή χορωδιακή δραστηριότητα, ως μέλος και ως σολίστ, μέσα από την οποία έγινε γρήγορα αντιληπτό το έμφυτο φωνητικό της ταλέντο και διακρίθηκε σε πανελληνίους διαγωνισμούς τραγουδιού. Ορόσημο αποτέλεσε η συνεργασία της με το Μίκη Θεοδωράκη, ο οποίος την ανακάλυψε σε ηλικία δεκαπέντε ετών, από την οποία προέκυψε ο πρώτος προσωπικός της δίσκος σε μουσική του μεγάλου Έλληνα συνθέτη, με τίτλο "Δρόμοι παλιό!" (Legend).

Σε ηλικία δεκαέξι ετών έκανε την πρώτη της εμφάνιση στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού με την "Ορχήστρα των Χρωμάτων", συμμετέχοντας στη συναυλία της Μαρίας Φαραντούρη "Ένας αιώνας ελληνικό τραγούδι".

Μεταξύ 2006-2008 έδωσε πλήθος συναυλιών με την "Ορχήστρα Μίκης Θεοδωράκης" στα μεγαλύτερα θέατρα Ελλάδας, Κύπρου και Τουρκίας (Ηρώδειο, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Αρχαίο Θέατρο Εφέσου κ. α) Τιμήθηκε με το τηλεοπτικό βραβείο "Αρίων" για τη συμμετοχή της στο δίσκο "Δώδεκα και μία ματιές στα Δωδεκάνησα" (Lyra).

Παράλληλα, σπούδαζε κλασικό τραγούδι με το διεθνούς φήμης Έλληνα τενόρο Ζάχο Τερζάκη στο Ωδείο "Ακρόπολις", ανοίγοντας έτσι ένα νέο κύκλο στην καλλιτεχνική της πορεία. Το 2009 πήρε το Δίπλωμα "Μονωδίας & Μελοδραματικής" με "Άριστα παμψηφεί, πρώτο βραβείο και χρυσό μετάλλιο".

Έχει πάρει μέρος σε σημαντικά σεμινάρια με τις Cheryl Studer (Αφύτος - Θερινή Ακαδημία του Κ.Ω.Θ), Hedwig Fassbender (Ακαδημία Όπερας "Schlossenhofenfeld") και Δάφνη Ευαγγελάτου.

Μελέτησε επίσης με τις Dagmar Schellenberger και Anneliese Friedl στο Βερολίνο (2011- 12). Κατά τη διάρκεια των σπουδών της έχει ερμηνεύσει τους ρόλους του Cherubino (La nozze di Figaro), Dorabella (Cosi fan tutte) και σκηνικά αποσπάσματα από το ρόλο του Sesto (La Clemenza di Tito) και της Rosina (Il barbiere di Siviglia).

Έλαβε μέρος στους διεθνείς διαγωνισμούς Όπερας "Belvedere" (Αθήνα, 2010) & "Hariclea Darclee" (Romania, 2010), αποσπώντας τιμητικές διακρίσεις. Έχει συμπράξει με μερικές από τις πιο σημαντικές ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες: την "Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης" (G. F. Handel "Messiah"), την "Ορχήστρα των Χρωμάτων" και την Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων ("Ωδή στον Όπενχάιμπερ, Ωρώδειο 2012), καθώς και με το διεθνούς φήμης βαθύφωνο Δημήτρη Καβράκο.

Είναι επίσης απόφοιτος του Τμήματος "Επικοινωνίας & ΜΜΕ" του Πανεπιστημίου Αθηνών και μιλά με άνεση Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά.

Ζάχος Τερζάκης

Ο Ζάχος Τερζάκης είναι ο Έλληνας Τενόρος με τη μεγαλύτερη Διεθνή καριέρα. Έχει ήδη συμπληρώσει 35 χρόνια καριέρας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ερμηνεύοντας πάνω από 60 πρωταγωνιστικούς ρόλους όπερας σε περισσότερες από 6 γλώσσες και στο ρεπερτόριο του περιλαμβάνονται πλέον των 80 κοσέρτων. Συνολικά έχει πραγματοποιήσει πάνω από 2000 εμφανίσεις παγκοσμίως.

Αν και αρχικά απεφοίτησε από τη Φυσικομαθηματική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, σπούδαζε παράλληλα μουσική και κλασικό τραγούδι, αποκτώντας το Δίπλωμα Μονωδίας με "άριστα παμψηφεί" και με "Χρυσό Μέταλλιο".

Το 1976 κέρδισε σε διαγωνισμό το βραβείο για την Υποτροφία "Μαρία Κάλλας" και από τότε υπηρετεί το Μελοδράμα σαν πρωταγωνιστής στα μεγαλύτερα θέατρα και Αίθουσες του Κόσμου. Βερολίνο, Μόναχο, Βιέννη, Ζυρίχη, Ρώμη, Μαδρίτη, Παρίσι, Βρυξέλλες, Βαρσοβία, Τόκιο, Ταιβάν, είναι μερικοί από τους πιο σημαντικούς σταθμούς της σταδιοδρομίας του.

Το 2002-2003 διετέλεσε Καλλιτεχνικός Υπεύθυνος Σκηνοθεσίας στο Μουσικό Θέατρο του Koblenz της Ρηνανίας.

Από εικοσαετίας συνεργάζεται με τον πολωνό μαέστρο και μουσικοσυνθέτη Kr. Penderecki, έργα του οποίου έχει επίσης ηχογραφήσει, όπως το Πολωνικό Ρέκβιεμ (Polish Requiem σε δύο ηχογραφήσεις - Deutsche Grammophon και CHANDOS). Επί πλέον ηχογραφήσεις σε CD, LP και MC, είναι Το Δαχτυλίδι της Μάννας του Μανόλη Καλομοίρη (ΛΥΡΑ), Missa Solemnis Beethoven (Harmonia Mundi), Lustige Witwe Lehar (BMG-Ariola), Schoen ist die Welt (Lehar Melodien, BTR-Brussels -EUFODA), η Λειτουργία του Ορφέα του Γιάννη Μαρκόπουλου (ΛΥΡΑ), καθώς επίσης και η Αντιγόνη του Μίκη Θεοδωράκη (Παραγωγή του Μεγάλου Μουσικής).

Το 2004 ήταν ο καλλιτεχνικός Διευθυντής στη σειρά των εκδηλώσεων "Α Φίλολβος Ειρήνη" για την υποδοχή της Ολυμπιακής Φλόγας στη Σητεία Κρήτης, τη χώρα των Ετεοκρητών, όπου συνέθεσε τη μουσική για τον πανάρχαιο ύμνο των Κουρητών, που βρέθηκε στο Παλαίκαστρο, σκηνοθέτησε τα δρώμενα στον αρχαιολογικό χώρο με επώνυμους καλλιτέχνες και είχε την καλλιτεχνική ευθύνη για όλες τις εκδηλώσεις των Δήμων της επαρχίας Σητείας.

Τα τελευταία χρόνια ασχολείται και με τη σκηνοθεσία Όπερας (τη "Μήδεια" του Μίκη Θεοδωράκη στο Meiningen της Θουριγγίας, σε δική του γερμανική μετάφραση, τον "Βαρόνο Ατσιγγάνο" του J. Strauss στη Ρηνανία κλπ), τη σύνθεση ("Στη Νυρεμβέργη ακόμα βρέχει", το παιδικό μιούζικαλ "Η Ωραία Κοιμημένη", "Απ' το καράβι του Κουρσάρου", "Ο Ύμνος των Κουρήτων" κ.α.), τη Μουσική Θεραπεία κ.α.

Με τη διδασκαλία Τραγουδιού ασχολείται από το 1990, διδάσκοντας ιδιαίτερα μαθήματα στη Γερμανία και αργότερα σαν καθηγητής στο Ωδείο Αθηνών, στο Εθνικό Ωδείο, στο Ωδείο Αναγέννηση, στο Ωδείο Τουρνάιεν, στο Ωδείο Γλυφάδας και στο Ωδείο - Κέντρο Τεχνών "Ακρόπολις", του οποίου σήμερα είναι Καλλιτεχνικός Διευθυντής.

Τα ενδιαφέροντα του επεκτείνονται στο χώρο της φιλοσοφίας, προϊστορίας, ψυχολογίας και ψυχοσωματικών ερευνών. Η "Άλχημεία του Τραγουδιού" είναι το κεντρικό θέμα μιας σειράς διαλέξεων, που κατά καιρούς παρουσιάζει σε όσους ενδιαφέρονται για τα βαθύτερα μυστικά της Τέχνης του.

Βύρων Φιδετζής

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε Βιολοντσέλλο με τον Μανώλη Καζαμπάκα και ανώτερα θεωρητικά με τον Σόλωνα Μιχαηλίδη στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης. Με υποτροφία του ΙΚΥ συνέχισε τις σπουδές του βιολοντσέλλου στη Μουσική Ακαδημία της Βιέννης με τους Βλ. Ορλόφ, Α. Ναβάρα και Σ. Μπένες, και πήρε το δίπλωμα του το 1975. Παράλληλα φοίτησε, στην ίδια σχολή, στην τάξη διεύθυνσης ορχήστρας του Χανς Σβαρόφσκι από το 1973 έως το 1977, οπότε πήρε και το δίπλωμα διεύθυνσης ορχήστρας. Παρακολούθησε επίσης σεμινάρια με τους αρχιμουσικούς Μιλτιάδη Καρύδη (Βιέννη) και Ότμαρ Σουίτνερ (Βαϊμάρη).

Ο Βύρων Φιδετζής έχει εμφανιστεί ως σολίστ και ως διευθυντής ορχήστρας με όλες τις ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες, καθώς και με ξένα συγκροτήματα στην Ελλάδα (Φεστιβάλ Αθηνών, Κέρκυρας, Ηρακλείου, Δημήτρια Θεσσαλονίκης, "Μανώλης Καλομοίρης" της Σάμου) και στο εξωτερικό (Αυστρία, Γερμανία, Ιταλία, Κίνα, Ιαπωνία, Μεξικό, Πολωνία, Ρωσία, Τσεχοσλοβακία, Ρουμανία, Αλβανία, Αρμενία, Ισλανδία, Βραζιλία, Πορτογαλία, Βουλγαρία, Ν. Κορέα, Γιουγκοσλαβία, Κύπρος, Ουκρανία, Αζερμπαϊτζάν, Τουρκία, Αίγυπτο και αλλού) προβάλλοντας πάντα τη νεοελληνική δημιουργία.

Συνεργάστηκε επί πολλά χρόνια με την Εθνική Λυρική Σκηνή, όντας από το 1985 έως το 1992 μόνιμος αρχιμουσικός της. Από τον Σεπτέμβριο του 1990 ως το 1992 ήταν επικεφαλής αρχιμουσικός της Κρατικής Φιλαρμονικής του Αικατερινένμπουργκ της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και από το 1992 είναι προσκεκλημένος αρχιμουσικός της "Καπέλα Ρωσία", στη Μόσχα (πρώην ορχήστρας του Υπουργείου Πολιτισμού της ΕΣΣΔ). Υπήρξε παράλληλα προσκεκλημένος αρχιμουσικός της Συμφωνικής Ορχήστρας του Πάσαρτζικ της Βουλγαρίας από το 1990 ως το 1999, οπότε έγινε μέχρι το 2001 καλλιτεχνικός διευθυντής της ορχήστρας. Την περίοδο 2000-2005 είχε την καλλιτεχνική ευθύνη της Συμφωνικής Ορχήστρας του Δήμου Θεσσαλονίκης. Από το 1987 είναι μόνιμος αρχιμουσικός της ΚΟΑ, και από το 2004 έως το 2011 υπήρξε και ο καλλιτεχνικός της διευθυντής.

Έχει ηχογραφήσει τις όπερες του Σ. Σαμάρα: Ρέα, Μάρτυς, Ξανθούλα, Δεσποινίς ντε Μπελ-ιλ, Τίγκρα, καθώς και το λυρικό κύκλο Τα Επινίκια: τις όπερες του Π. Καρρέρ: Κυρα Φροσύνη, Δέσπω: την όπερα του Δ. Μητρόπουλου: Αδελφή Βεατρίκη: τους 36 Ελληνικούς χορούς του Ν. Σκαλκώτα στην πρώτη συνολική παγκόσμια ηχογράφηση: τις τρεις συμφωνίες του Μ. Καλομοίρη: Της Λεβεντιάς, Των ανίδεων και των καλών ανθρώπων, Παλαμική, όλα τα Συμφωνικά του Ποιήματα, το Τρίπτυχο, τις Ραψωδίες καθώς και τις όπερές του Ανατολή και Κωνσταντίνος Παλαιολόγος: τα ορχηστρικά άπαντα, του Γ. Κωνσταντινίδη και τον Ύμνο στην Ελευθερία του Ν. Χ. Μάντζαρου στην πλήρη και πρωτότυπη μορφή του. Επίσης έργα των Γ. Σισιλιάνου, Δ. Δραγατάκη, Α. Ευαγγελάτου, Δ. Λιάλιου, Δ. Λαυράγκα, Μ. Βάρβογλη, Π. Πετρίδη, Αιμ. Ριάδη, Γ. Αζιώτη, Θ. Αντωνίου, Μ. Θεοδωράκη, Ι. Χαλιάνη, Π. Κούκου, Σ. Ζάνα Σ. Μιχαηλίδη, Θ. Καρυωτάκη, Χ. Ξανθουδάκη, Δ. Μαραγκόπουλου, Φ. Τσαλαχούρη κ.α.

Πέραν των ηχογραφήσεων, στη μακρόχρονη σταδιοδρομία του ως σολίστ του βιολοντσέλλου και ως διευθυντής ορχήστρας έχει εκτελέσει πάνω από 300 ελληνικά έργα, πλείστα εκ των οποίων σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση ή σε πρώτη εκτέλεση μετά από πολύχρονη σιωπή. Η προσπάθειά του στόχευσε στο να αναδειχθεί σταδιακά ο 19ος αιώνας ως βάση μετέπειτα μουσικής δημιουργίας. Έτσι, ιδιαίτερα μερίμνησε για την ανάδειξη της Επτανησιακής Σχολής, εκτελώντας έργα των Ν. Μάντζαρου, Σ. Ξύνδα, Π. Καρρέρ, Δ. Ροδοθεάτου, Δ. Λαυράγκα, Σ. Σαμάρα αλλά και συνθετών που έδρασαν στην ηπειρωτική Ελλάδα, όπως ο Α. Κατακουζηνός, ή ο Δ. Λιάλιος. Ανάλογα προσπάθησε και για την προβολή της Εθνικής σχολής, εκτελώντας κυρίως έργα των Μ. Καλομοίρη, Αιμ. Ριάδη, Π. Πετρίδη, Α. Ευαγγελάτου, Σ. Μιχαηλίδη αλλά και έργα των Θ. Σακελλαρίδη, Γ. Λαμπελέτι, Λ. Καμηλιέρη κ.α. Πέραν αυτών έχει εκτελέσει και πολλά έργα παλαιών, αλλά και νεώτερων συνθετών, όπως Α. Νεζερίτη, Γ. Πονηρίδη, Κ. Κυδωνιάτη, Γ. Πλάτωνος, Γ. Α. Παπαϊωάννου, Δ. Δραγατάκη, Μ. Παλάντιου, Α. Ξένου, Γ. Σισιλιάνου, Γ. Χρήστου, Μ. Αδάμη, Θ. Αντωνίου, Κ. Σφέτσα, Χ. Βρόντου, Χ. Ξανθουδάκη, Φ. Τσαλαχούρη, Χ. Σαμαρά, Κ. Νικήτα κ.α.

Δίδαξε μορφολογία και ιστορία της ελληνικής μουσικής στα τμήματα μουσικών σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Ιονίου Πανεπιστημίου στην Κέρκυρα. Επίσης δίδαξε Ιστορία και Αισθητική της Ελληνικής Όπερας στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Υπήρξε ακόμα επί μια δωδεκαετία (1994-2005) Πρόεδρος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής των Μουσικών Σχολείων της χώρας καθώς και επί σειράν ετών μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Η διεθνής κριτική εξεθείασε κατά καιρούς με ιδιαίτερος κολακευτικά σχόλια την δισκογραφική αλλά και τη γενικότερη προσπάθειά του για την προβολή της ελληνικής μουσικής δημιουργίας. Για την καλλιτεχνική του δράση η Ακαδημία Αθηνών τον τίμησε το 1975 με το βραβείο Σπύρου Μοτσενίγου. Έχει επίσης τιμηθεί από την Εθνική Λυρική Σκηνή, τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης καθώς και από άλλους φορείς. Τέλος, για την προσφορά του στην ελληνική μουσική εξέλεξε ομόφωνα επίτιμο μέλος της Ενώσεως Ελλήνων Μουσουργών, ενώ για το δισκογραφικό του έργο, του απονεμήθηκε τιμητική διάκριση από την Ένωση Ελλήνων Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής. Το 2010 αναγορεύτηκε για τη πολυετή και ουσιαστική προσφορά του στη μουσική επίτιμος διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων

Η Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων ιδρύθηκε το 1996 και από τότε διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο στα καλλιτεχνικά δρώμενα της Ελλάδας. Καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας της έχει καταφέρει να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των μουσικών δραστηριοτήτων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Οι τρεις μόνιμοι αρχιμουσικοί της ορχήστρας είναι οι: Ελευθέριος Καλκάνης, Μιχάλης Οικονόμου και Ανδρέας Τσελίκας. Το πλούσιο ρεπερτόριο της περιλαμβάνει τα μεγαλύτερα έργα των σημαντικότερων συνθετών της κλασικής μουσικής: από τα αριστουργήματα της μπαρόκ μουσικής μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις των σύγχρονων δημιουργών. Ακόμη έχουν ερμηνευθεί οι σημαντικότερες όπερες του διεθνούς ρεπερτορίου σε σύμπραξη με καταξιωμένους σολίστ του

μελοδράματος, ενώ η καλλιέργεια και η προβολή της ελληνικής μουσικής αποτελεί πρωταρχικό στόχο για την ορχήστρα. Η Συμφωνική Ορχήστρα έχει καθιερώσει μια σειρά από τακτικές δημόσιες εμφανίσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό με μεγάλη επιτυχία. Το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, η Εθνική Λυρική Σκηνή, το θέατρο Παλλάς και άλλοι θεατρικοί χώροι, ο Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός, το Μουσείο Μπενάκη, το Βυζαντινό Μουσείο, το Αττικό Άλσος, η Ρωμαϊκή Αγορά και ο Εθνικός Κήπος, αποτελούν τους χώρους όπου πραγματοποιούνται οι συναυλίες της ορχήστρας, προβάλλοντας έτσι καθημερινά την πολιτιστική της προσφορά στο αθηναϊκό κοινό. Παράλληλα, η Συμφωνική Ορχήστρα έχει εμφανιστεί στις μεγαλύτερες μουσικές σκηνές του εξωτερικού, όπως Auditorium National de Musica, στη Μαδρίτη, Auditorio Centro Social Caixanova στην Pontevedra στο Vigo της Ισπανίας, αναδεικνύοντας έτσι την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας και πιστοποιώντας το αστείρευτο ταλέντο των μουσικών της.

Τρίτη 9 Απριλίου Θεσσαλονίκη

Θεοδώρα Μπάκα

Γεννημένη στη Λάρισα όπου και ξεκίνησε να μελετά τραγούδι με την Κίτσα Δαμασιώτη, πραγματοποίησε τις σπουδές της στην Ανώτατη Ακαδημία Μουσικής και Θεάτρου του Ανόβερου (Γερμανία) και αποφοίτησε από τα τμήματα Όπερας και Μουσικής δωματίου (τάξεις Norma Enns και Frank Bungarten).

Έχει συνεργαστεί ως σολίστ με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, την Εθνική Λυρική Σκηνή, τα λυρικά θέατρα Bielefeld, Λισαβώνας, Wiesbaden, Arriaga (Μπιλμπάο), Φερράρας, Markgräfisches Opernhaus του Μπίρροϊτ, Theater an der Wien, Champs-Élysées, Perm (Ρωσία) και τα θερινά φεστιβάλ όπερας του Eutin και της αρχαίας Κορίνθου τραγουδώντας ρόλους όπως:

Cherubino (Le Nozze di Figaro), Despina (Cosi fan tutte) Sesto (Giulio Cesare), Alceste (Arianna in Creta), Poppea (L'incoronazione di Poppea), Melanto (L'intorno d'Ulisse in Patria), Ramiro (Montezuma), Sapho (Les Fetes d'Hebe), Knabe (Die Zauberflöte) Araspe (Tolomeo e Alessandro in Egitto), Diana (Giove in Argo).

Έχει εμφανιστεί σε διεθνείς μουσικές διοργανώσεις όπως: Φεστιβάλ Αθηνών, Δημήτρια, Ημέρες Μουσικής Ρόδου, Φεστιβάλ Ναυπλίου, Αίγινας, Guitar-plus, Händel Festsspiele, Bayreuth Barock, "Milano incontra la Grecia", Bebersee Kammermusikfestival, Mühltalbane κ.ά. τραγουδώντας αναγεννησιακή και μπαρόκ μουσική, Lied και έργα σύγχρονων ελλήνων και ξένων δημιουργών.

Συμμετείχε στην α' παγκόσμια ηχογράφηση της όπερας του G.F. Haendel Η Αριάδνη στην Κρήτη (MDG) υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Πέτρου, η οποία απέσπασε εξαιρετικές κριτικές από τον διεθνή εξειδικευμένο τύπο καθώς επίσης και στην α' παγκόσμια ηχογράφηση της όπερας Tolomeo e Alessandro in Egitto του D. Scarlatti (ARCHIVE Deutsche Grammophon) υπό την διεύθυνση του Alan Curtis. Ηχογράφησε με το Duo Cancion έργα ελλήνων, ιταλών και ισπανών συνθετών, παραδοσιακά ελληνικά τραγούδια, ενώ με το σύνολο Ex Silentio ηχογράφησε ένα πρόγραμμα γύρω από τα έργα του Dufay και τον όψιμο Μεσαίωνα.

Είναι ιδρυτικό μέλος του Duo Cancion και του Erato Ensemble και έχει συνεργαστεί με τους Complesso Barocco (Alan Curtis), Philharmonische Gesellschaft Bremen, Καμεράτα, KOA, Musica Eterna, Ορχήστρα Πατρών, Ορχήστρα των Χρωμάτων, Συμφωνική Δήμου Θεσ/νίκης, Μουσικά Σύνολα EPT, Latinitas Nostra, Fretwork, Ex Silentio, United Continuo Ensemble.

Ιγκόρ Εφίμοβ

Γεννήθηκε στην πόλη Κίροφ της Ρωσίας. Το 1993 τελείωσε το ειδικό μουσικό σχολείο στην τάξη του κλαρινέτου και το 1995 αποφοίτησε από την ανώτερη μουσική σχολή της πόλης Κίροφ, με ειδικότητα στο κλαρινέτο. Το 2000 αποφοίτησε από την ανώτατη μουσική ακαδημία Γκνέσιν της Μόσχας με ειδικότητα στο κλαρινέτο και το 2002 απέκτησε τον τίτλο "διδάκτωρ κλαρινέτου" από την ίδια ανώτατη σχολή.

Έχει συμπράξει ως κορυφαίος Α' σολίστ με την ορχήστρα πνευστών Ζουέφκα, με τη συμφωνική ορχήστρα Κίροφ, τη συμφωνική ορχήστρα Γκνέσιν, με την ορχήστρα του θεάτρου νέας όπερας της Μόσχας, και άλλα.

Έχει συνεργαστεί με τους διευθυντές Ε. Κολομπόφ, Γκ. Ροσντενσβένσκι, έχει πάρει βραβεία σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς κλαρινέτου (Πράγα, Μόσχα, κτλ)

Από το 2003 ζει στη Θεσσαλονίκη και διδάσκει στο Ωδείο Βορείου Ελλάδος, στο Νέο ωδείο και στο ωδείο Ορφέας. Είναι μέλος της ΚΟΘ και συμπράττει με διάφορα σύνολα μουσικής δωματίου.

Βλαδίμηρος Συμεωνίδης

Γεννήθηκε το 1972 στην Κατερίνη. Μετά από τις βασικές μουσικές σπουδές στο Δημοτικό Ωδείο της γενέτειράς του κοντά στον Γιάννη Αδαμίδη, φοίτησε στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ. και παράλληλα στην τάξη ανώτερων θεωρητικών του Χρήστου Σαμαρά.

Από το 1993 ως το 1998 σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Μουσικής και Παραστατικών Τεχνών της Βιέννης, από όπου αποφοίτησε με διπλώμα διεύθυνσης ορχήστρας από την τάξη του Uros Lajovic και δίπλωμα σύνθεσης από την τάξη του Erich Urbanner, αποκτώντας τον ακαδημαϊκό τίτλο Magister Artium.

Είναι επίσης πτυχιούχος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ.

Από το 2006 έως το 2011 διετέλεσε Διευθυντής της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της Ε.Ρ.Τ.

Έχει συνεργαστεί με ορχήστρες και μουσικά σύνολα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όπως η Ορχήστρα της Αυστριακής Ραδιοφωνίας (RSO Wien), η Φιλαρμονική Ορχήστρα της Σόφιας οι κρατικές ορχήστρες Αθηνών και Θεσσαλονίκης, η Παι-

δική Χορωδία της Βιέννης (Wiener Saengerknaben), τα σύνολα σύγχρονης μουσικής, "Klangforum Wien", "die reihe" και "dissonArt", η Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, η Ορχήστρα Πατρών, η "Sinfonietta Belgrade", η Καμεράτα, η Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων κ.α. Διηύθυνε παραγωγές όπερας και μπαλέτου στην Εθνική Λυρική Σκηνή και ηχογράφησε για την ελληνική και την αυστριακή Ραδιοφωνία.

Δίδαξε στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ. και στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, ενώ από το 2001 διδάσκει διεύθυνση ορχήστρας στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

Τον Μάρτιο του 2012 ίδρυσε στη Θεσσαλονίκη την ορχήστρα δωματίου contra tempo.

Ορχήστρα Δωματίου contra tempo

Η Ορχήστρα Δωματίου contra tempo σχηματίστηκε τον Μάρτιο του 2012 με πρωτοβουλία του αρχιμουσικού Βλαδίμηρου Συμεωνίδη, από μουσικούς που αποφάσισαν να εργαστούν μαζί, αγνοώντας τις όποιες αντιξοότητες έχει να αντιμετωπίσει μια τέτοια κίνηση στους καιρούς που διανύουμε.

Ως πρότυπο για τη δημιουργία της Ορχήστρας, λειτούργησε ο Σύλλογος Ιδιωτικών Συναυλιών (Verein fuer Private Musikalische Auffuehrunhgen) που ίδρυσε ο A.Schoenberg μετά το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου στην Βιέννη, σε μια περίοδο σημαντικών κοινωνικών και οικονομικών ανακατατάξεων, όχι πολύ μακριά από την πραγματικότητα την οποία βιώνουμε στη χώρα μας.

Κοινός στόχος του συνόλου είναι η εξερεύνηση του ρεπερτορίου για ορχήστρα δωματίου διαφορετικών εποχών και αισθητικών ρευμάτων της μουσικής Τέχνης, η προβολή της ελληνικής μουσικής δημιουργίας, σύγχρονης και παλαιότερης, καθώς και η παρουσίαση συμφωνικών έργων σε μεταγραφή για μικρή ορχήστρα.

Η Ορχήστρα Δωματίου contra tempo τελεί υπό την Αιγίδα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Συγκροτείται από τους:

Αρχιμουσικός και Καλλιτεχνικός Διευθυντής Βλαδίμηρος Συμεωνίδης

Φλάουτο **Ναυσικά Τσάρα**, Όμποε **Παναγιώτης Κουγιουμτζόγλου**, Κλαρινέτο **Ίγκορ Εφίμοφ**, Φαγκότο **Κώστας Βαβάλας**, Κόρνο **Νίκος Μήτρου** (έκτακτη συμμετοχή), Τρομπέτα **Γιώργος Λασκαρίδης**, Κρουστά **Βίκυ Χουζούρη**, Άρπα **Ελένη Τσαουσάκη**, Πιάνο **Νίκος Κυριόσογλου**, Όργανο **Χριστίνα Κατίδου**, Βιολί I **Κωνσταντίνος Παυλάκος**, Βιολί II **Κωνσταντίνος Καμπάντας**, Βιόλα **Στέφανος Αλή**, Βιολοντσέλλο **Δώρα Παναγιωτίδου**, Κοντραμπάσο **Μιχάλης Σαπουτζής**

Τρίτη 9 Απριλίου Αθήνα

Μάιρα Μηλολιδάκη

Αριστούχος απόφοιτος του Ωδείου Αθηνών, υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση με σπουδές στο Μιλάνο και στο Στούντιο Όπερας της Ακαδημίας της Αγίας Καικιλίας στη Ρώμη με την Renata Scotto. Έχει παρακολουθήσει μαθήματα τραγουδιού με τους Φρ.Βουταίνο, μελοδραματικής με τους Κ.Πασχάλη και Β. Νικολαΐδη, ενώ συνεχίζει τη μελέτη ρεπερτορίου με τον Άρη Χριστοφέλλη. Έχει βραβευτεί στους διεθνείς διαγωνισμούς για νέες λυρικές φωνές Enrico Caruso 2003 και Francesco Maria Martini 2003.

Έχει συνεργαστεί με το Εθνικό Θέατρο, το πρόγραμμα για νέους σολίστ Aegean Opera, την Όπερα Δωματίου Αθηνών, την Εθνική Λυρική Σκηνή, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, την Ακαδημία της Αγίας Καικιλίας, τον Μουσικό Φλωρεντινό Μάιο, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων, το Δημοτικό Θέατρο Πάτρας, σε ρόλους όπως Sangerin (Μπρεχτ, Ο Βίος του Γαλιλαίου), Schlepenträgerin (Strauss, Ηλέκτρα), Serpina (Pergolesi, La Serva Padrona), Lucia (Donizetti, Lucia di Lammermoor), Magda (Puccini, La Rondine), Γυναίκα στην Ανθρώπινη Φωνή του Rouleuc, Rosina (Rossini, Ο Κουρέας της Σεβίλλης), Violetta (Verdi, La Traviata), Βασίλισσα της Νύχτας (Mozart, Ο Μαγικός Αυλός), σε σκηνοθεσίες των Ντομφεξί, Hampe, Scotto, Scarton, Bernard, κ.α.

Έχει συμπράξει με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων, τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, την Ορχήστρα των Χρωμάτων, την Καμεράτα, τη Συμφωνική Tito Schipa, την Ορχήστρα I Pomeriggi Musicali, το ΕΣΣΜ, το Melos Brass, τον οργανίστα J. Geffert, το Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο, το μπαρόκ φεστιβάλ Casa de Mateus, το Διεθνές Φεστιβάλ Αίγινας, το Αναγεννησιακό Φεστιβάλ του Ρεθύμνου, σε ρεσιτάλ στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ανάμεσά τους στο Teatro dal Verme του Μιλάνου και το Carnegie Hall της Νέας Υόρκης. Ιδιαίτερη θέση στο ρεπερτόριο της έχουν οι σύγχρονοι συνθέτες (Berio, Sequenza III, Hakim, Missa Resurrectionis, Messiaen, Poèmes pour Mi, Tavener, Τα Τραγούδια της Αχμάτοβα) και ιδίως τα έργα Ελλήνων συνθετών πολλά από τα οποία έχει παρουσιάσει σε πρώτη εκτέλεση.

Με τον πιανίστα Τίτο Γουβέλη διοργανώνει το φεστιβάλ Μουσικοί Συντονισμοί στο Beton7.

Είναι διδάκτωρ της γαλλικής γλώσσας (Πανεπιστήμιο Σορβόννης).

Τίτος Γουβέλης

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε πιάνο στο Ωδείο Αθηνών με τον Άρη Γαρουφαλή. Συνέχισε τις σπουδές του στο Royal College of Music του Λονδίνου με τον Peter Katin και στη Royal Scottish Academy of Music and Drama της Γλασκώβης με τον Fali Pavnι ως υπότροφος του Σωματείου Τζίνα Μπαχάουερ, του Ιδρύματος Ωνάση και του IKY. Τα τελευταία χρόνια μελετά τακτικά με τον διάσημο πιανίστα Dominique Merlet στο Παρίσι. Επίσης μελέτησε εκκλησιαστικό όργανο ως υπότροφος του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών (1995 - 1998) με τον Nicolas Kynaston.

Έχει κερδίσει βραβεία σε πολλούς πανελλήνιους διαγωνισμούς, καθώς και τα πρώτα βραβεία στον διεθνή διαγωνισμό Κοντσέρτου (Croydon, Αγγλία 1999) και στο διεθνή διαγωνισμό μουσικής δωματίου του Chieri (Ιταλία, 2004). Στον 20

διαγωνισμό Isidor Bajic (Novi Sad, Σερβία 2004) απέσπασε το ειδικό βραβείο "21ος Αιώνας". Το 2006 του απονεμήθηκε το βραβείο "Μυκονίου" της Ακαδημίας Αθηνών.

Έχει συμπράξει ως σολίστ με την Royal Scottish National Orchestra, τις Κρατικές Ορχήστρες Αθηνών και Θεσσαλονίκης, τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Αρμενίας, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων κ.ά. συνεργαζόμενος με διακεκριμένους Έλληνες και ξένους αρχιμουσικούς (Ε. Tabakov, Α. Paris, J. Amigo, Δ. Χωραφά, Β. Φιδετζή, Α. Μπαλτά, Μ. Οικονόμου κ.ά.). Δίνει τακτικά ρεσιτάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Μεγ. Βρετανία, Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία, Σερβία, Τουρκία και Κύπρος). Παράλληλα δραστηριοποιείται έντονα στο χώρο της μουσικής δωματίου συνεργαζόμενος με σημαντικούς Έλληνες και ξένους καλλιτέχνες και μουσικά σύνολα.

Το ρεπερτόριό του εκτείνεται από το μπαρόκ μέχρι και τον 21ο αιώνα. Σημαντική θέση σε αυτό κατέχει η ελληνική δημιουργία (έργα άνω των 40 Ελλήνων συνθετών) με αρκετές πρώτες εκτελέσεις. Αξιοσημείωτη στιγμή της σταδιοδρομίας του ήταν η ιστορική πρώτη πανελλήνια εκτέλεση του κολοσσιαίου έργου Vexations του Eric Satie (Απρίλιος 2010) στην Αθήνα, που διήρκεσε 15 περίπου ώρες χωρίς διακοπή και έλαβε διθυραμβικές κριτικές.

Ο Τίτος Γουβέλης διδάσκει πιάνο στο Ωδείο Αθηνών και στο Ωδείο "Νικόλαος Μάντζαρης", έχει διατελέσει καθηγητής στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και είναι συχνά μέλος επιτροπών πανελληνίων διαγωνισμών πιάνου. Παράλληλα είναι συντάκτης και επιμελητής των προγραμμάτων της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών. Από κοινού με την υψίφωνο Μάιρα Μηλολιδάκη έχουν την καλλιτεχνική επιμέλεια του φεστιβάλ "Μουσικοί Συν-ΤΟΝισμοί" στο πολιτιστικό κέντρο Beton7 στην Αθήνα.

Τετάρτη 10 Απριλίου

Σύντομο ιστορικό "Βυζαντινού χορού Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης"

Ιδρύθηκε το 2000 στα πλαίσια του μαθήματος "Βυζαντινός Χορός" της Σχολής Βυζαντινής μουσικής του Κ.Ω.Θ. Αριθμεί 35 μέλη, αγόρια και κορίτσια, που διακρίνονται για τις επιδόσεις τους στην ψαλτική τέχνη και εξασκούνται επί δίωρο κάθε εβδομάδα, σε ύμνους και παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας.

Η εργώδης προσπάθεια του Βυζαντινού χορού έχει ως σκοπό την έρευνα και μελέτη ύμνων και εξωτερικών μελών της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου και ως στόχο την προβολή και διάδοση της μεγάλης και σπουδαίας πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Έχει ψάλλει σε πολλές ακολουθίες διαφόρων Ι. Ναών της Θεσσαλονίκης και άλλων πόλεων και εντυπωσίασε με τον λιτό, σοβαρό και μυσταγωγικό τρόπο ψαλμωδίας του. Συμμετέχει στις εκδηλώσεις του Ωδείου καθώς επίσης και σε διάφορα Festivals που έχουν πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη, Δράμα, Κοζάνη κ.α, ενώ έχει συνεργαστεί με τον Άρχοντα Πρωτοψάλτη Χαρίλαο Ταλιαδώρο, τον Χρόνη Αηδονίδη και το Συγκρότημα Παραδοσιακής Μουσικής του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Χοράρχης και δάσκαλος του Βυζαντινού χορού είναι ο καθηγητής Βυζαντινής μουσικής του Κ.Ω.Θ Πέτρος Παπαεμμανουήλ.

Συνοδεύουν οι μουσικοί: Γιάννης Κουσουλάκης βιολί, Νίκος Λάμπας κλαρίνο, Γιώργος Καλαμάκης ούτι, Παντελής Αγκιστριώτης Λαούτο, Αλεξάνδρα Παπαστεργιοπούλου κρουστά.

Τρίτη 16 Απριλίου

Τρίο Θεσσαλονίκης

Το Τρίο Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1994. Οι τρεις καλλιτέχνες εμφανίζονται μαζί σε συναυλίες μουσικής δωματίου, κονσέρτα με ορχήστρες, καθώς και σε σεμινάρια μουσικής δωματίου. Το ρεπερτόριό τους περιλαμβάνει έργα διαφορετικών ρευμάτων και τάσεων της μουσικής δωματίου, ενώ ασχολούνται ιδιαίτερα και με τη σύγχρονη μουσική.

Μαριλένα Λιακοπούλου

Γεννημένη στη Θεσσαλονίκη, σπούδασε πιάνο στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

Μετά την αποφοίτηση της, συνέχισε τις σπουδές της δίπλα στους διακεκριμένους πιανίστες και παιδαγωγούς Ντόρα Μπακοπούλου (Αθήνα) και Bernard Ringeissen (Παρίσι). Ήδη από τα χρόνια των σπουδών της η Μαριλένα Λιακοπούλου στρέφεται με ζωηρό ενδιαφέρον στα έργα μουσικής δωματίου. Παρόλο που συχνά εμφανίζεται σε σόλο ρεσιτάλ και ως σολίστ με ορχήστρες, ακολουθεί μια πλούσια καριέρα στο χώρο της μουσικής δωματίου συμπράττοντας με εξέχοντες καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο. Έχει παρουσιαστεί και διδάξει σε μεγάλες αίθουσες, φεστιβάλ και master-classes Μουσικής Δωματίου, όπως Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου της Βριάνσον, Academie de Musique de Saint-Maximin, Porto Carras Master-Classes, Διεθνές Φεστιβάλ Ναυπλίου, Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου Αίγινας, Θερινή Ακαδημία Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης κ.α

Η Μαριλένα Λιακοπούλου έχει ηχογραφήσει για την ελληνική και γαλλική ραδιοφωνία και τηλεόραση, και έχει βραβευτεί από τους διοργανωτές του Φεστιβάλ της Βριάνσον για την εξαιρετική ερμηνεία της στην παρουσίαση του συνολικού έργου μουσικής δωματίου του Fr. Rouleuc. (Ιούλιος 1999). Το ρεπερτόριό της καλύπτει μια ευρεία γκάμα έργων για σόλο πιάνο, κονσέρτων και έργων μουσικής δωματίου από το Μπαρόκ μέχρι τις τελευταίες ελληνικές και διεθνείς δημιουργίες.

Είναι μέλος του Τρίο Θεσσαλονίκης, κατέχει τη θέση της Α' κορυφαίας στο πιάνο στην Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και παίζει την βάρβιτο στο συγκρότημα αρχαίας ελληνικής μουσικής "Ορφεία Αρμονία".

Εύη Δελφινόπουλου

Σπούδασε βιολί στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και στην Ανώτατη Ακαδημία του Graz της Αυστρίας. Έχει εμφανιστεί σε ατομικά ρεσιτάλ και σε συναυλίες μουσικής δωματίου καθώς και ως σολίστ με την συμφωνική ορχήστρα του Graz, την Κ.Ο.Θ., την Σ.Ο.Δ.Θ. και με ορχήστρες μουσικής δωματίου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Διετέλεσε κοντσερτίνο της ορχήστρας Alpen-Adria και της Σ.Ο.Δ.Θ. Είναι μέλος της Κ.Ο.Θ. και του "Τρίο Θεσσαλονίκης". Από το 1994 είναι καθηγήτρια βιολιού στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

Δημήτρης Πάτρας

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1960. Σπούδασε βιολοντσέλλο στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης με το Μανώλη Καζαμπάκα. Τον Ιούνιο του 1980 πήρε το δίπλωμά του με άριστα παμψηφεί. Συνέχισε τις σπουδές του, με υποτροφία του γερμανικού κράτους DAAD και μετά από εισαγωγικές εξετάσεις, στη Μουσική Ακαδημία του Ανοβέρου με τον Friedrich Jürgen Sellheim, στην τάξη των σολίστ. Πήρε το δίπλωμα σολίστ με διάκριση το 1986. Συνέχισε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στη Μουσική Ακαδημία της Βιέννης με τον André Navarra.

Ο Δημήτρης Πάτρας εμφανίζεται ως σολίστ με συμφωνικές ορχήστρες σε όλο τον κόσμο και δίνει συναυλίες και ρεσιτάλ σε μεγάλες αίθουσες και σημαντικά φεστιβάλ. Είναι επίσης μέλος κριτικών επιτροπών σε διεθνείς διαγωνισμούς βιολοντσέλλου και μουσικής δωματίου.

Ο Δημήτρης Πάτρας συγκαταλέγεται στους έλληνες καλλιτέχνες με ευρύ και πλούσιο ρεπερτόριο. Από το μπαρόκ μέχρι τη σύγχρονη μουσική του αιώνα μας, τα προγράμματα των συναυλιών του είναι πολυποίκιλα και ενδιαφέροντα. Στα πλαίσια αυτά, παρουσίασε τις σόλο σουίτες του J. S. Bach σε σειρά συναυλιών, όπως επίσης και όλα τα έργα (σονάτες & παραλλαγές) για τσέλλο και πιάνο του L. v. Beethoven. Αξίζει ν' αναφέρουμε και το ότι εκπροσώπησε πολλές φορές τη χώρα του σε πανευρωπαϊκές συναντήσεις μουσικών για την προώθηση της μουσικής του 20ου αιώνα, αποσπώντας τις καλύτερες κριτικές από τον ξένο τύπο.

Διατέλεσε επι δεκαπενταετία κορυφαίος σόλο βιολοντσελλίστας στην Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Είναι μέλος του Τρίο Θεσσαλονίκης με το οποίο έχουν πραγματοποιήσει πολλές εμφανίσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Παράλληλα με την καλλιτεχνική του πορεία ως εκτελεστής, ο Δημήτρης Πάτρας αφιερώνει τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια πολύ χρόνο και στη διδασκαλία. Διδάσκει σε τακτική βάση σε διεθνή μουσικά σεμινάρια Master Class (Porto Carras, Aristoxenos, Saint-Maximin, Briancson, Μουσ. Ακαδημία Βελιγραδίου κ.α.). Είναι καθηγητής βιολοντσέλλου στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και αναπληρωτής καθηγητής βιολοντσέλλου στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Δευτέρα 22 Απριλίου

Δημοσθένης Φωτιάδης

Σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης βιόλα, ανώτερα θεωρητικά και διεύθυνση ορχήστρας. Συνέχισε τις σπουδές του στη Hochschule für Musik Detmold Abteilung Münster και στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών και υποψήφιος διδάκτορας στο Τ.Ε.Φ.Α.Α., Α.Π.Θ. με ερευνητικό αντικείμενο τις μυοσκελετικές βλάβες των μουσικών συμφωνικών ορχηστρών.

Έχει εμφανιστεί σε ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει ηχογραφήσει για το ραδιόφωνο και την τηλεόραση. Διετέλεσε επί σειρά ετών μέλος επιτροπής στους μαθητικούς καλλιτεχνικούς αγώνες του Υπουργείου Παιδείας. Είναι μέλος του "ANIMUS Quartet", της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και από το 1997 καθηγητής βιόλας και μουσικής δωματίου στο Δημοτικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

Διευθύνει την Ορχήστρα του Δημοτικού Ωδείου Θεσσαλονίκης από το 1998 Από το 2003 είναι διευθυντής της Ορχήστρας Εφήβων του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης ενώ από το 2010 έχει αναλάβει τη διεύθυνση της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων και της ορχήστρας "Νέα Γενιά" του Ωδείου Βορείου Ελλάδος, έχοντας στο ενεργητικό του μια σειρά από συμμετοχές σε φεστιβάλ, συναντήσεις νεανικών συνόλων και συναυλίες, αποσπώντας ενθουσιώδεις κριτικές.

Ορχήστρα Εφήβων Κ.Ω.Θ.

Η Ορχήστρα Εφήβων του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, δημιουργήθηκε το 2001. Απαρτίζεται από σπουδαστές οργάνων που βρίσκονται στις τάξεις της μέσης σχολής και ουσιαστικά αποτελεί το πρώτο μεγάλο σύνολο στις σπουδές τους. Στις δοκιμές και καθ' όλη την διάρκεια των μαθημάτων, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην καλλιέργεια της ορχηστρικής συνεργασίας και της επαγγελματικής δεοντολογίας και ευσυνειδησίας.

Τα προγράμματα της ορχήστρας διακρίνονται για την πρωτοτυπία τους, τον εποικοδομητικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα τους, καθώς και τον ευχάριστο και ψυχαγωγικό ρόλο τους. Το ρεπερτόριο της περιλαμβάνει έργα από τα κοντσέρτα του Βιβάλντι, μέχρι τους Ρουμάνικους χορούς του Μπάρτοκ και τις σουίτες του Χίντεμτ. Κάθε χρόνο, ύστερα από εσωτερικό διαγωνισμό, επιλέγονται οι καλύτεροι σπουδαστές της μέσης σχολής, προκειμένου να συμπράξουν ως σολίστ με την ορχήστρα. Η ορχήστρα έχει ενεργή παρουσία στον καλλιτεχνικό προγραμματισμό του ωδείου, καθώς και σε εκπαιδευτικά προγράμματα, μέσα από τα οποία πραγματοποιεί συναυλίες σε σχολεία της πόλης.

Συμμετείχε στο 1ο Φεστιβάλ "ΠΑΙΣ... ΟΠΕΡΑ" που διοργανώθηκε από την Όπερα Θεσσαλονίκης, παρουσιάζοντας την όπερα "Χένσελ και Γρέτελ", διασκευασμένη για παιδιά, στον πολυχώρο "Μύλος". Σε συνεργασία με το Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, και την χορωδία του, παρουσίασε το ίδιο έργο, στο θέατρο του Μ. Σ. Θ. Το Μάιο του 2007 πραγματοποίησε ανοιχτή συναυλία στην πλατεία Αριστοτέλους, συμμετέχοντας στο πρόγραμμα του Υπουργείου Πολιτισμού

"Πολιτισμός στην πόλη". Τον Απρίλιο του 2008 σε συνεργασία με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και σε σύμπραξη με την ορχήστρα του Δημοτικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, παρουσίασε το παραμύθι του G. Scherzberger για αφηγητή και ορχήστρα "Το ετήσιο συμπόσιο των νάνων". Η συναυλία ηχογραφήθηκε και παρουσιάστηκε σε εκπομπή, από τον ραδιοφωνικό σταθμό 95,8 FM της ET 3. Το Νοέμβριο του 2008 εκπροσώπησε το Κ.Ω.Θ. στην συναυλία λήξης των εργασιών της 17ης Συνάντησης Ωδείων και Μουσικών Σχολών της Μεσογείου (E.CU.ME). Το Δεκέμβριο του 2008 ηχογράφησε για το CD του Κ.Ω.Θ. "Συνθέτες και Ερμηνευτές του Κ.Ω.Θ." το έργο του Δ. Θέμελη "Σουίτα για μικρή ορχήστρα". Το Μάρτιο του 2009 πραγματοποίησε δυο συναυλίες στο Βελιγράδι Σερβίας (Belgrade Philharmonic Hall και Ilija M. Kolarac Hall) σε σύμπραξη με την ορχήστρα της μουσικής σχολής Dr. Vojislav Vuckovic του Βελιγραδίου. Τον Μάιο του 2010 συνέπραξε με τον διεθνή φήμη βιολονίστα Γ. Δεμερτζή στο κοντσέρτο για βιολί σε μι μείζονα του Μπαχ. Μέσα από μια πρωτοβουλία του μαέστρου της ορχήστρας και φιλοδοξώντας στην ενεργή συμμετοχή για την εξέλιξη της ορχηστρικής μουσικής, από το 2007 έχει ξεκινήσει μια συνεργασία με Έλληνες συνθέτες, οι οποίοι συνθέτουν πρωτότυπα έργα ειδικά για την ορχήστρα. Από το Νοέμβριο του 2003 την διεύθυνση της ορχήστρας έχει αναλάβει ο Δημοσθένης Φωτιάδης.

Μέλη της Εφηβικής Ορχήστρας ΚΩΘ:

Βιολί

Χαλουλάκου Αναστασία
Τσακαλίδου Χριστίνα
Χαρίδου Νικολέτα
Καδαλά Παρασκευή
Βρεττού Αθηνά
Τσακαλίδης Αλέξιος
Μπεκιάρη Βασιλική
Βαγιωνάς Ιωάννης
Σαραντάκου Καλλιφώνη
Σαραντάκος Ορφείας
Ματθαίου Δέσποινα
Φιλιππίδου Μαρίνα
Θαλασσινή
Λαζαρίδου Μαρία

Βιόλα

Γαλάτου Κασσάνδρα
Στάικου Σοφία
Χίδερλη Άννα
Θραμπουλίδου Νίκη
Θραμπουλίδου Κωνσταντίνα

Βιολοντσέλλο

Χαριτοπούλου Δέσποινα
Βρεττού Σοφία
Χαλουλάκου Ευστρατία

Κοντραμπάσο

Καραγιώργης Αλέξανδρος
Παγγέλα Χρυσάνθη

Φλάουτο

Στοιγιάννης Ιάσων

Κλαρινέτο

Τσαβδάρης-Βαλλιάνος Μηνάς

Κρουστά

Semanjaku Bruno

Τετάρτη 24 Απριλίου

Λένια Ζαφειροπούλου

Σπούδασε τραγούδι, πιάνο και Lied στη Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst της Στουτγάρδης, καθώς και όπερα στο Opera Course του Guildhall School of Music & Drama και στο National Opera Studio του Λονδίνου. Υπήρξε υπότροφος των Ιδρυμάτων "Μαρία Κάλλας" και "Αριστοτέλης Ωνάσης", καθώς και του Royal Opera House Covent Garden. Το 2006 κέρδισε τον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Τραγουδιού της ΕΡΤ και εκπροσώπησε την Ελλάδα στο Διεθνή Διαγωνισμό "New Talents" της EBU. Το 2009 τιμήθηκε με βραβείο της Ένωσης Ελλήνων Κριτικών. Έχει ερμηνεύσει τους ρόλους: Ροζίνα (*Απλή μίμηση*), Άλις Φορντ (*Φάλοταφ*), Τζωρτζέτα (*Ο μανδύας*), Μις Τζέσελ (*Το στρίψιμο της βίδας*), Σαλούστια (*Αλεσάντρο Σεβέρο*), Μαρία (*Τίγκρα*) και έχει συνεργαστεί με τις ορχήστρες Philharmonia Orchestra (εγκαίνια του Royal Festival Hall 2007), Welsh National Opera Orchestra, Royal Ballet Sinfonia, Sofia Sinfonietta, Κρατικές Ορχήστρες Αθηνών και Θεσσαλονίκης και Καμεράτα Ορχήστρα Φίλων της Μουσικής. Στο χώρο της μουσικής δωματίου συνεργάζεται με το Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο, με τους πιανίστες Michael Gees, Axel Bauni κ.ά. Έχει συμμετάσχει σε εκπομπές του BBC radio3 και του Performance Channel UK και έχει δώσει ρεσιτάλ στο Λονδίνο, το Παρίσι, στη Λυών, τη Στουτγάρδη, το Νόυμπουργκ, την Αθήνα και αλλού. Άρθρα, μεταφράσεις και ποιήματά της έχουν δημοσιευτεί στα περιοδικά *ANTI*, *ΕΦ*, *ΠΟΙΗΤΙΚΗ*, *The Books' Journal* και *Athens Review of Books*.

Μιλτιάδης Κασσάρας

Πήρε τα πρώτα μαθήματα μουσικής από τον πατέρα του. Από νεαρή ηλικία και κατά τη διάρκεια των σπουδών του εμφανίζεται στην ελληνική τηλεόραση, δίνει συναυλίες ως σολίστ και ρεσιτάλ σε πόλεις της Ελλάδας. Την ίδια περίοδο επιλέγεται να εκπροσωπήσει την Ελλάδα στην Ορχήστρα Νέων της Μεσογείου. Ήταν ο πρώτος Έλληνας τσελίστας

στην τότε δεκαετή ιστορία του θεσμού που επιλέχθηκε και με τη μεγαλύτερη βαθμολογία. Εκπροσώπησε την Ελλάδα στη Συνάντηση Ωδείων και Ινστιτούτων της Μεσογείου (ECUME) το 1997, εμφανιζόμενος ως σολίστ με την Ορχήστρα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών σπουδών του στη Γερμανία έλαβε μέρος στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Βιολοντσέλλου "TEXNH" κερδίζοντας το 1ο Βραβείο. Επίσης κέρδισε το 1ο Βραβείο στο Διαγωνισμό "Νέων Σολίστ" του Βόλου και το Διαγωνισμό Νέων Σολίστ της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών. Έλαβε υποτροφίες από τα ιδρύματα: ΙΚΥ, Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης. Ως σολίστ έχει εμφανιστεί με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, τη Δημοτική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, τη Δημοτική Ορχήστρα Λάρισας, τη Δημοτική Ορχήστρα Βόλου, τη Δημοτική Ορχήστρα Καλαμαριάς, την Ορχήστρα Εγχόρδων Βορείου Ελλάδος και την Ορχήστρα Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Έχει δώσει συναυλίες σε Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Μαρόκο, Τυνησία, και έχει ηχογραφήσει για δίσκους για το ελληνικό και γερμανικό ραδιόφωνο. Μαθήτευσε και μελέτησε πλάι σε ονόματα διεθνούς ακτινοβολίας όπως οι N. Gutmann, X. Jankovic, A. Baillie, E. Παπασταύρου, G. Teulieres κ.ά. Έχει παρουσιάσει στο ελληνικό κοινό σε πρώτη εκτέλεση έργα των Piatti, Cassado, Chatshaturjan, Britten, Ginastera, καθώς και Ελλήνων συνθετών. Ο ίδιος έχει συνθέσει καντέντσες για κοντσέρτα, σπουδές, μία σουίτα για τσέλλο σόλο και έχει διασκευάσει έργα άλλων οργάνων για το τσέλλο.

Ανδρέας Τσελίκας, Διευθυντής ορχήστρας

Αρχιμουσικός, Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Αθηναίων

Ο Έλληνας αρχιμουσικός Ανδρέας Τσελίκας αναδείχθηκε διεθνώς μετά την απονομή του βραβείου "Encouragement Award" στον 5ο Διεθνή Διαγωνισμό για νέους μαέστρους "Jean Sibelius" (Ελσίνκι, 2005) και μετά από πολυάριθμα 1α βραβεία στο Διεθνή Διαγωνισμό για Διευθυντές ορχήστρας "Wiener Meisterkurse" στη Βιέννη, Αυστρίας, κατά τα έτη 2001-2005.

Μετά τις σπουδές του στην Ελλάδα με τον διαπρεπή συνθέτη και μαέστρο Θόδωρο Αντωνίου, συνέχισε τις σπουδές του στη διεύθυνση ορχήστρας και στη σύνθεση στο Πανεπιστήμιο για Μουσική της Βιέννης με τους Leopold Hager, Erwin Acel και Herbert Lauerfmann.

Από το 1998, ο Τσελίκας έχει διευθύνει όπερες, μπαλέτα και συναυλίες σε μερικές από τις σημαντικότερες αίθουσες του κόσμου όπως το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, το θέατρο Ολύμπια της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, το Konzerthaus της Βιέννης, το Finlandia Hall στο Ελσίνκι, το Radio Kulturhaus της Κοπενχάγης κ.α. Οι συναυλίες περιελάμβαναν σημαντικά έργα του ρεπερτορίου, συναυλίες γκαλά με τραγουδιστές και σολίστ, καθώς και όπερες και μπαλέτα.

Από το 2005 διευθύνει σε τακτική βάση την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ και τη Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Αθηναίων, αναδεικνύοντας νέους συνθέτες, σολίστες και τραγουδιστές. Επαινετικές κριτικές έχουν δημοσιευτεί για πολυάριθμες συναυλίες του.

Μεγάλες επιτυχίες αποδίδονται σε συνεργασίες υψηλού κύρους όπως για Το Μυστικό Βασίλειο, Παπουτωμένο Γάτο, Giselle και Onegin (νέες παραγωγές) με την Ε.Λ.Σ., Semele με τη Σ.Ο.Δ.Α., Πρωτοχρονιάτικο γκαλά με την Κ.Ο.Θ. 2011 καθώς και την καλοκαιρινή τουρνέ 2012 με την Κ.Ο.Α. υπό την σκέπη του Συλλόγου Φίλων της Μουσικής.

Τιμητικές μετακλήσεις του επέτρεψαν να διευθύνει τις ορχήστρες Oradea και Satu Mare Philharmonic Orchestra της Ρουμανίας, την Tirana Chamber Orchestra της Αλβανίας, την Lugansk Philharmonic Orchestra της Ουκρανίας και την ALEA III της Βοστώνης.

Μελλοντικές συνεργασίες με σημαντικούς φορείς τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού βρίσκονται υπό προγραμματισμό.

Ο Ανδρέας Τσελίκας από το 1998 είναι μόνιμος αρχιμουσικός της Συμφωνικής Ορχήστρας Δήμου Αθηναίων και διετέλεσε Συνεργάτης Αρχιμουσικός της Εθνικής Λυρικής Σκηνής κατά τα έτη 2006-2010.

Εκτύπωση: Οψις - Πάνος Πρωτοπαπιάς Γραφικές τέχνες

